

რეგისტრირებულია
საქართველოს
იუსტიციის სამინისტროში
სარეგისტრაციო კოდი
310.020.000.11.115.006.250

**საქართველო საზღვაო გრანსპორტის
ადმინისტრაციის თავმჯდომარის
ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა N53
2003 წელი 12 დეკემბერი ქ. თბილისი**

**საქართველოს საზღვაო ნავსადგურების წესების დამტკიცების
შესახებ**

“გრანსპორტისა და კომუნიკაციების სფეროს სახელმწიფო მართვისა და რეგულირების წესის შესახებ”, “ნომრაგიული აქტების შესახებ” საქართველოს კანონების თანახმად და საქართველოს საზღვაო ნავსადგურების წესების სრულყოფის მიზნით, ვბრძანებ:

1. დამტკიცდეს “საქართველოს საზღვაო ნავსადგურების წესები”.
2. ეს ბრძანება ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

დ. ცინცაძე

**საქართველო
საზღვაო ნავსადგურების წესები**

კარი I. ზოგადი ნაწილი

თავი I. ზოგადი დებულებები

მუხლი 1. პრეამბულა

1. საზღვაო ნავსადგურების (შემდგომში – “ნავსადგურები”) წესები (შემდგომში “წესები”) შემუშავებულია საქართველოს საზღვაო კოდექსის IV თავის შესაბამისად და ვრცელდება საქართველოს ყველა ნავსადგურზე.

2. წესები არეგულირებს: იურიდიულ და ფიზიკურ პირებთან, საგვირთო და სამგზავრო ოპერაციებს, გვირთის დაცვას, ადგენს სანავსადგურო წყლებში გემების ცურვის წესებს.

3. წესები მოქმედებს ნავსადგურის აკვატორიასა და გერიტორიაზე, სავალდებულო წესით ვრცელდება ყველა მცურავ საშუალებაზე (შემდგომში – “გემი”), განურჩევლად მფლობელისა, დროშისა, ყველა იურიდიულ და ფიზიკურ პირებზე, რომლებიც ახორციელებენ საქმიანობას ნავსადგურის აკვატორიასა და გერიტორიაზე.

4. აღნიშნული წესების კარი I (ზოგადი ნაწილი) და კარი II (ნავსადგურის ჩვევები) საერთოა ყველა ნავსადგურისათვის, კარი III (განსაკუთრებული ნაწილი) ეხება კონრეტულ ნავსადგურებს.

5. წესების არცოდნა არ ათავისუფლებს პირს პასუხისმგებლობისგან მისი დარღვევის შემთხვევაში. წესების დამრღვევი პასუხს აგებს საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

6. ნავსადგურში შემოსული გემები ვალდებული არიან დაიცვან ეს წესები.

7. ცალკეული საგვითო (რაიონების) ტერმინალების წესები უნდა იქნეს შეთანხმებული ნავსადგურის ადმინისტრაციასთან.

8. გემთმფლობელის აგენტი ვალდებულია ეს წესები გადასცეს გემის კაპიტანს სახელმძღვანელოდ.

9. დრო ნავსადგურებში არის ადგილობრივი, მე-4 საათობრივი სარგყელი (თხ (გრინვიჩის მერიდიანის) დროს +4 საათი).

10. ნავსადგურებში საქმიანობას ახორციელებენ საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიები, რომლებსაც საქმიანობის წარმოების ნებართვა მიღებული აქვთ კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

11. ნავსადგურის აკვატორიაში, ფარვატერსა და უნავსაბმელო ნავსადგურის აკვატორიაში, ფარვატერსა უნავმისადგომო ჩამოსასხმელთან, ასევე გემების ღუზაზე დგომისა და ინტენსიური მოძრაობის ადგილას თევზის რეწვა, სათხველის გამართვა და სხვა სახის ბადის გამართვა აკრძალულია.

12. ნავსადგურებში შესასვლელად ყველა გემს უნდა გააჩნდეს უსაფრთხო წყალშიგი. ამ პირობის შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ლოცმანს უფლება აქვს უარი თქვას გემის ნავსადგურში შეყვანაზე.

13. ნავსადგურებთან მიახლოებისას, ღუზაზე დგომისას ან ღუზიდან მოხსნისას, აკვატორიაში მოძრაობისას და ნავსადგურიდან გასვლისას გემებმა უნდა გამოიჩინონ სიფრთხილე, იხელმძღვანელონ მღვაზე გემების შეჯახების თავიდან აცილების საერთაშორისო წესებით (COLREG 72), ბრიგანეთის საადმირალო უწყების “შავი მღვის ლოციით” N24, ან რუსეთის ფედერაციის “შავი მღვის ლოციით” N1244, შესაბამისი საზღვაო რუქების ბოლო გამოცემებით, ამ წესებით, ნაოსნობის სახელმძღვანელოების რეკომენდაციებით და “კარგი საზღვაო პრაქტიკით”.

14. ნავსადგურებში შესულ ყველა გემს უნდა ჰქონდეს საქართველოს “საზღვაო ნავსადგურების წესები” და საქართველოს ნავსადგურების შესაბამისი რუქები.

15. ადმინისტრაციული წესით დაჯარიმების უფლება გააჩნია ნავსადგურის კაპიტანს და საზღვაო გრანსპორტზე სხვა უფლებამოსილ ორგანოებს კომპეტენციის ფარგლებში ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის შესაბამისად.

16. საქართველოს სამაშველო-საძიებო რაიონში შემოსვლამდე ყველა გემის კაპიტანი ვალდებულია “მღვაზე ადამიანის სიცოცხლის გადარჩენის შესახებ” (SOLAS74) 1974 წლის საერთაშორისო კონვენციის 8-1(h) წესის, მღვის ნავთობით დაბინძურების თავიდან აცილების (MARPOL 73/78) შესახებ საერთაშორისო კონვენციის ოქმი I-ის V(1) მუხლისა და საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის SN/CIRC.230 20.03.2003 (GEOREP) ცირკულარის შესაბამისად აცნობოს საქართველოს სახელმწიფო საზღვაო საკოორდინაციო-სამაშველო ცენტრს შესაბამისი ინფორმაცია შემდეგ მისამართზე:

ტელ: 995 222 7 39 15 (24 საათიანი მორიგეობა);

FAX: 995 222 7 39 05

E-მაილ: mrccgeorgia@iberiapac.ge

MMSI 0021300100

17. “ნავსადგურში, გარე რეიდზე ან დატვირთვა/გადმოტვირთვის ოპერაციების დროს, გემებთან მომხდარი ინციდენტების შესახებ ინფორმაცია დაუყოვნებლივ,

წერილობითი ფორმით უნდა ეცნობოს სახელმწიფო სამღვაო-სამაშველო საკოორდინაციო ცენტრს და საქართველოს სამღვაო გრანსპორტის ადმინისტრაციას.

18. საქართველოს სამღვაო გრანსპორტის ადმინისტრაციის უფლებამოსილ პირებს სამსახურეობრივი მოვალეობების შესასრულებლად უფლება აქვთ 24 საათის განმავლობაში, შეფერხების გარეშე, იმყოფებოდნენ ნავსადგურში და ავიდნენ გემებზე

მუხლი 2. ნავსადგურის სახელმწიფო კონტროლი

საერთაშორისო სამღვაო ორგანიზაციის A.787(19) რეზოლუციის (შესწორებული A.882 (21) რეზოლუციით) შესაბამისად ნავსადგურის კაპიტნის სამსახური ახორციელებს სახელმწიფო კონტროლს.

თავი 2. გემების შესვლა ნავსადგურში და გასვლა ნავსადგურიდან

მუხლი 3. ინფორმაცია გემის შესვლის შესახებ

ინფორმაცია გემების შესვლის შესახებ იხილეთ II კარში.

მუხლი 4. თავისუფალი პრაქტიკის გაფორმება

ინფორმაცია თავისუფალი პრაქტიკის შესახებ იხილეთ II კარში.

მუხლი 5. გემის ნავსადგურში შემოსვლის გაფორმება

1. გემის კაპიტანი თავისუფალი პრაქტიკის მიღებისას ვალდებულია გემის აგენტს გადასცეს შესაბამისი საბუთები. (იხ. დანართი 1)

2. გემის კაპიტანმა უნდა წარუდგინოს ნავსადგურის კაპიტნის სამსახურს შესამოწმებლად ყველა ეროვნული, კონვენციური და საკლასიფიკაციო სერთიფიკატები.

3. ნავსადგურის კაპიტნის სამსახურმა გემის აგენტს ინფორმაცია უნდა მიაწოდოს გემის ღუმბზე დგომის ადგილმდებარეობის შესახებ.

4. ნავსადგურის ადმინისტრაციამ გემის ნავმისადგომთან დაყენების ადგილისა და თარიღის, დაგვირთვა-გადმოგვირთვის და სხვა სამუშაოების შესახებ გემის აგენტს უნდა აცნობოს ნავსადგურში მოსვლამდე 2 საათით ადრე.

5. გემის მოსვლისა და გასვლის გაფორმებაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება გემის კაპიტანს და გემის აგენტს, ხოლო კონტროლი ეკისრება ნავსადგურის კაპიტნის სამსახურის მორიგე კაპიტანს.

6. კატარღები, ნავეები, იახტები, სპორტული გემები, მცირე ზომის გემები, თვითმავალი და არათვითმავალი ადგილობრივი ნაოსნობის გემები, სანავსადგურო ფლოტისა და ნავსადგურში შემავალი სხვა ორგანიზაციების სამგზავრო გემები და თევსაჭერი გემები ნავსადგურში შესვლისას შესვლას თავად აფორმებენ ნავსადგურის კაპიტნის სამსახურში.

7. ნავსადგურში ბუქსირით შეყვანილი გემები, თუ მათზე იმყოფება კაპიტანი და ეკიპაჟი, შემოსვლას აფორმებენ დამოუკიდებლად. ყველა სხვა შემთხვევაში ბუქსირშიდვის ქარავნის ნავსადგურში შემოსვლას აფორმებს მებუქსირე გემის კაპიტანი.

მუხლი 6. ნავსადგურიდან გემის გასვლის გაფორმება

გემის ნავსადგურიდან გასვლა ფორმდება მთელი დღე-ღამის განმავლობაში. გემის კაპიტანმა გასვლის შესახებ ნავსადგურის კაპიტნის სამსახურს უნდა აცნობოს წინასწარ, არაუგვიანეს 6 საათით ადრე გემის გასვლამდე, ხოლო ნავსადგურში გემის მცირე ხნით (6 საათზე ნაკლები დროით) დგომის შემთხვევაში – გასვლამდე არაუგვიანეს 2 საათისა.

2. გემის ნავსადგურიდან გასვლის გაფორმება ხდება ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურში, კაპიტანის მიერ გამოცხადებულ გემის სავარაუდო გასვლამდე 2 საათით ადრე. გემის კაპიტანი ვალდებულია მიაწოდოს აგენტს შესაბამისი დოკუმენტები (იხ. დანართი 1)

3. ამავედროულად წარმოდგენილ უნდა იქნას გემის ყველა ეროვნული, კონვენციური და საკლასიფიკაციო სერთიფიკატი.

მუხლი 7. თევზსაჭერი გემების გასვლის გაფორმება

1. საქართველოს თევზსაჭერი გემების გასვლის გაფორმებისას დამატებით უნდა შემოწმდეს დოკუმენტები (იხ. დანართი 2).

2. თევზჭერის ნებართვის არქონის შემთხვევაში სარეწაო გემს ზღვაში გასვლის ნებართვა ეძლევა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მას გემბანზე სარეწაო იარაღები არა აქვს გამართულ მდგომარეობაში.

მუხლი 8. გემის ნავსადგურიდან გასვლის ნებართვა

ნებართვას გემის ნავსადგურიდან გასვლის შესახებ ვასცემს უშუალოდ ნავსადგურის მორიგე კაპიტანი. ნებართვა ვაიცემა იმ შემთხვევაში, თუ არ არსებობს გემის სანაოსნო მდგომარეობის, სანიგარულ-საკარანტინო, საბაჟო და სასაზღვრო კონტროლის თვალსაზრისით ხელშემშლელი გარემოებები.

გემის ნავსადგურიდან გასვლის ნებართვა ძალაშია ვაცემიდან 24 საათის განმავლობაში.

საბუქსირე გემებზე კაპიტანისა და ეკიპაჟის არსებობის შემთხვევაში გასვლის გაფორმება წარმოებს თავად კაპიტანის მიერ, ყველა სხვა შემთხვევაში ბუქსირზიდვის ქარავენის გასვლის გაფორმებას ახორციელებს მებუქსირე გემის კაპიტანი.

გაფორმება საჭირო არ არის, თუ გემი ვადის ნავსადგურიდან ნავსადგურის კაპიტანის ბრძანებით სტიქიურ უბედურებასთან დაკავშირებით ან ვანსაცდელში ჩავარდნილი ხალხისა და გემების დასახმარებლად. ამ შემთხვევაში გემების კაპიტანები ვალდებული არიან ყველა შესაძლო საშუალებით აცნობონ ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურს გასვლის შესახებ.

ნებართვა გემის გასვლის შესახებ უნდა ვააფორმოს ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურმა სანებართვო მინაწერით გასვლის უფლების ვანცხადებაზე და შტამპის დასმით ეკიპაჟის ვანრიგზე.

თუ გემი სხვადასხვა მიზეზთა ვამო შეყოვნდა ნავსადგურში დათქმულზე მეტი ვადით, კაპიტანი ვალდებულია ამის შესახებ აცნობოს ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურს. ასეთ შემთხვევაში ნავსადგურის კაპიტანს უფლება აქვს შეაჩეროს გემის გასვლა.

მუხლი 9. გემის ინსპექტირება გასვლისას

ნავსადგურის კაპიტანის სამსახური ვალდებულია, ხოლო სანიგარულ-საკარანტინო სამსახურს უფლება აქვს შეამოწმოს ნავსადგურში მდგომი ნებისმიერი გემი ამ სამსახურის კომპენენციის ფარგლებში.

გემის ნავსადგურიდან გასვლისათვის მზადყოფნის დასადასტურებლად გემის კაპიტანი ვალდებულია ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურის მოთხოვნისთანავე მოამზადოს გემი და ეკიპაჟი შესამოწმებლად.

საზღვაო სავაჭრო ნავსადგურიდან გემის გასვლა დაუშვებელია ნავსადგურის სახელმწიფო კონტროლის პროცედურით ვანსაზღვრულ შემთხვევებში.

გემების თვითნებური შესვლა და ვამოსვლა ნავსადგურიდან აკრძალულია. აღნიშნული დებულების დარღვევისას გემის კაპიტანის მიმართ შეიძლება ვაგარდეს აღმინისგრაციული და საჯარიმო სანქციები მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

გემის რეისში გასვლისათვის მზადყოფნაზე პასუხს აგებს გემის კაპიტანი და გემთმფლობელი.

მუხლი 10. საფუძველი ნავსადგურიდან გემის გასვლის აკრძალვისათვის

გემის ნავსადგურიდან გასვლის გაფორმების შემდეგ ეკიპაჟის შემადგენლობაში ან გემის ტექნიკურ მდგომარეობაში ცვლილებების წარმოშობის შემთხვევაში გემის კაპიტანი ვალდებულია გასვლამდე აცნობოს აღნიშნულის შესახებ ნავსადგურის კაპიტანს.

იმ შემთხვევაში თუ ნავსადგურის კაპიტანის სამსახური გასასვლელად მზადყოფი გემის შემოწმებისას აღმოაჩენს შეუთავსებლობას გემის ფაქტობრივ მონაცემებს, ეკიპაჟის, გემის საბუთებსა და გასვლის უფლების შესახებ განცხადებაში მოყვანილ მონაცემებს შორის, ან აღმოაჩენს იქნება გემის გასვლისათვის ხელშემშლელი ნაკლოვანებები, შემოწმებული გემის კაპიტანის მონაწილეობით ადგენს აქვს გემის გასვლის ხელშემშლელი მიზეზის მითითებით, ხოლო გემი დაკავებული უნდა იქნას ნავსადგურში ამ მიზეზების აღმოფხვრამდე.

ზემოთ აღნიშნული აქვს ასლი უნდა გადაეგზავნოს შესაბამის პირებს საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის 787 (19) რეზოლუციის თანახმად.

ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურის ნებართვის გარეშე გემის ნავსადგურიდან გასვლის შემთხვევაში ნავსადგურის კაპიტანმა ყველა ღონე უნდა იხმაროს გემის ნავსადგურში დასაბრუნებლად. თუ გაფრთხილების მიუხედავად გემის კაპიტანი არ დაემორჩილა ნავსადგურის კაპიტანის ბრძანებას, სასწრაფოდ უნდა გაეგზავნოს შეტყობინება გემთმფლობელს და აღნიშნული გემის სავარაუდო შესვლის ნავსადგურს. გარდა ამისა, ნავსადგურების კაპიტანები ვალდებული არიან აღნიშნულის შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობონ საქართველოს საზღვაო გრანსპორტის ადმინისტრაციის სახელმწიფო საზღვაო უსაფრთხოების სამმართველოს. აგრეთვე საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტის საზღვაო ძალები.

მუხლი 11. განაცხადი ლოცმანისა და ბუქსირის გამოძახების შესახებ

გემის კაპიტანმა აგენტის მეშვეობით 2 საათით ადრე უნდა გააკეთოს განაცხადი ბუქსირის და ლოცმანის შესახებ.

გემს, რომელიც იძახებს ლოცმანს აღმართული უნდა ჰქონდეს “ ალაში.

გემზე ლოცმანის ასვლის შემდეგ 30 წუთის განმავლობაში, თუ გემი არ აღმოჩნდა მზად შესაბამისი ოპერაციის განსახორციელებლად, ლოცმანი გოვებს გემს, აკეთებს შესაბამის ჩანაწერს სალოცმანო ქვითარში და აღნიშნულის შესახებ აცნობებს ნავსადგურის კაპიტანს.

თავი 3. გემების ნავსადგურში შესვლის და ნავსადგურიდან გასვლის ზოგადი წესი

მუხლი 12. გემების ნავსადგურში შესვლისა და გასვლის ზოგადი წესი

1. ნავსადგურში საგვირთო და სამგზავრო გემების შესვლისას და გასვლისას, მცირე ზომის გემები (თევსაჭერი, სპორტული, სამოყვარულო) და სხვა მცურავი საშუალებები უნდა განთავსდნენ მოშორებით, არ გადაელობონ გემების მოძრაობას და მისცენ მათ თავისუფალი მანევრირების საშუალება.

ნავსადგურში მანევრირებისას უპირატესობა ენიჭებათ ნავსადგურიდან გამსვლელ გემებს.

დადგენილია შესვლა-გამოსვლის შემდეგი თანმიმდევრობა:

ა) განგაშის გამო ან დახმარების აღმოსაჩენად გამავალი გემები და ავარიული გემები;

ბ) სახაზო-სამგზავრო გემები;

გ) სამხედრო გემები;

დ) სახაზო-საგვირო გემები;

ე) სხვა გემები.

სამხედრო გემების შესვლისა და გამოსვლის წესს ადგენს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო-საზღვაო ძალების ხელმძღვანელობა საქართველოს საზღვაო გრანსპორტის ადმინისტრაციასთან შეთანხმებით.

დღის ნათელ პერიოდში ნავსადგურთან მიახლოებისას ყველა გემი ვალდებულია აღმართოს თავისი ქვეყნის ეროვნული დროშა, საქართველოს სახელმწიფო დროშა და აღმართოს საკარანგინო სასიგნალო ნიშანი (ყვითელი დროშა-““) საერთაშორისო საზღვაო სიგნალების კრებულის შესაბამისად.

გემის ნავსადგურში შესვლის მოთხოვნაზე განაცხადი, ასევე ნავსადგურის მორიგე კაპიტანის განკარგულებები გემების შესვლისა-გამოსვლის თაობაზე უნდა გადაიცეს ულტრამოკლე გალღიანი რადიოტელეფონით ან კავშირის ხელვითი საშუალებებით.

კავშირის ხელვითი საშუალებებით შესვლის უფლების მოთხოვნა უნდა მოხდეს გემის მიერ მისი “მოსახმობის” აღმართვით (გადაცემით).

გემების ნავსადგურში შესვლასა და გამოსვლას არეგულირებს ნავსადგურის კაპიტანის სამსახური ნავსადგურის ადმინისტრაციის მორიგე დისპეჩერის განაცხადის საფუძველზე.

გემების რეიდზე მოძრაობა იკრძალება ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურის ნებართვის გარეშე.

ცალკეულ გემისათვის ნავსადგურში შესვლის აკრძალვის შესახებ შეგვობინება მისთვის ნავმისადგომის მოუმზადებლობის, გვირთის მოწოდების ან სხვა მიზეზთა გამო დროულად უნდა გადაეცეს რადიოტელეფონით ულტრამოკლე გალღაზე.

გემი, რომელსაც აეკრძალა ნავსადგურში შესვლა, ვალდებულია დაუყონებლივ შეჩერდეს, შესაძლებლობისამებრ გადავიდეს ფარვაგერიდან, ჩადგეს დრეიფში ან დადგეს ლუბაზე, მინიშნებულ ადგილზე. ამ შემთხვევაში გემის აგენტი ვალდებულია ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურთან შეთანხმების შემდეგ შეაგვობინოს გემს ნავსადგურში შესვლის სავარაუდო დრო.

გემების ნავსადგურში შეყვანის თანმიმდევრობას განსაზღვრავს ნავსადგურის სადისპეჩერო სამსახური ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურთან შეთანხმებით, გემის რეიდზე დადგომის თანმიმდევრობის შესაბამისად, გვირთის მზადყოფნის ნავსადგურის (რაიონში) გერმინალში ჰიდრომეტეოროლოგიური პირობებისა და სხვა პირობების.

მორიგე დისპეჩერი ამზადებს ნავმისადგომს, აკეთებს განაცხადს ბუქსირისა და გემის მიმბმელთა ბრიგადაზე, სთხოვს ნავსადგურის კაპიტანს გააგზავნოს გემზე ლოცმანი. ამავდროულად აგვობინებს სააგენტო ფირმებს გემის ნავსადგურში შეყვანის შესახებ. გემის დაყენებისას ნავმისადგომთან საგვიროთ (რაიონების) სანავთობო გერმინალების პასუხისმგებელ წარმომადგენელთა ყოფნა აუცილებელია, რომლებსაც თან უნდა გააჩნდეთ ულტრამოკლე გალღიანი რადიოკავშირი ლოცმანთან და გემთან.

ნავსადგურში გემების შესვლა წარმოებს მთელი დღე-ღამის განმავლობაში, გარდა ცუდი ამინდის და გარკვეული გარემოებებისა, როცა შეიძლება აიკრძალოს ნავსადგურში შესვლა. აღნიშნულის შესახებ წინასწარ უნდა გადაიცეს შეგვობინება ულტრამოკლე გალღიანი რადიო ან სხვა სახის კავშირით.

ყველა გემის მიერ ნავსადგურიდან საზღვარგარეთ გასვლისას ნავსადგურის კაპიტანთან გასვლის გაფორმების შემდეგ ხორციელდება სასაზღვრო გაფორმება.

მუხლი 13. სალოცმანო გაცილება

ნავსადგურში შესვლისას და გამოსვლისას ან გადაადგილებისას აუცილებელია სალოცმანო გაცილება და ბუქსირით უზრუნველყოფა.

სალოცმანო გაცილებისა და ბუქსირით მომსახურებისაგან თავისუფლებიან:

ა) საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო-საზღვაო ძალების გემები;

ბ) 200 ტონაზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემები, თუ ამ გემის კაპიტანს გააჩნია ნავსადგურის კაპიტანის სპეციალური ნებართვა.

რეგულარულ ხაზებზე მომუშავე სამგზავრო კატარღები.

3. ნავსადგურში შემავალ გემებზე ლოცმანის აყვანა ან ჩამოსხმა ხდება მიმღებ შუქნიშანთან.

ნავსადგურიდან გამავალ გემებს ლოცმანი აპყავთ ნავსადგურში მათი დგომის ადგილზე. გემის კაპიტანი ვალდებულია გემზე ასულ ლოცმანს მიაწოდოს გემის შესახებ ყველა საჭირო ინფორმაცია.

რეიდზე ლოცმანის აყვანა ხორციელდება არაუმეტეს 3 ბალიანი დელვის პირობებში ბორცის ქარბურგიდან. კოკისპირული წვიმის, ნისლის, ბინდის, მღვის აორთქლების, ძლიერი ქარის და შემლუღული ხილვადობის შემთხვევაში ლოცმანის მიღება და ნავსადგურში გემის შეყვანა-გაყვანის ოპერაციები აკრძალულია.

გემმა, ლოცმანის მიღებისას, უნდა გააჩეროს მთავარი ძრავი და დაიხშოს ინერცია. იმ შემთხვევაში, თუ არაკეთილსაიმედო ჰიდრომაგეოროლოგიური პირობების გამო აღნიშნულის განხორციელება შეუძლებელია, გემმა უნდა შეანელოს სვლა მინიმუმამდე და უზრუნველყოს გემის მართვადობა.

გემზე ლოცმანის ყოფნის განმავლობაში აღმართული უნდა იყოს სასიგნალო დროშა "H".

იმ შემთხვევაში, როცა გემზე ლოცმანის მიღება არასახარბიელო ჰიდრომაგეოროლოგიური პირობების გამო გარე რეიდზე შეუძლებელია, ლოცმანი ბორცზე შეიძლება აყვანილ იქნას შიდა რეიდზე, ოღონდ აღნიშნულის თაობაზე კაპიტანი წინასწარ უნდა მოელაპარაკოს ლოცმანს, გაემართოს ფარვაგერით შიდა რეიდისაკენ ფრთხილად და ულტრამოკლე გალღიანი რადიოსადგურით მიღებული ლოცმანის რეკომენდაციების სრული დაცვით.

ნავსადგური პასუხს არ აგებს შემდეგ შემთხვევებში:

როდესაც გემის კაპიტანი ნავსადგურს დროულად აცხადებს გარე რეიდზე მოსვლის შესახებ;

როდესაც ნავსადგურში ფარვაგერი დაკავებულია;

როდესაც გემზე ლოცმანის გაგზავნა შეუძლებელია შტორმის და არახელსაყრელი ამინდის გამო (ქარი 5 ბალი და ღელვა 3 ბალზე მეტი).

თავი 4. გემების ნაოსნობა სანავსადგურო წყლებში

მუხლი 14. ზოგადი დებულებანი

ნავსადგურში შესვლა და ნავსადგურიდან გამოსვლა ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურის ნებართვის გარეშე ნებისმიერი გემისათვის აკრძალულია.

თევზსაჭერი ბადისა და მოწყობილობების დაყენების ადგილები უნდა შეთანხმდეს ნავსადგურის კაპიტანთან, ჰიდროგრაფიის სამსახურის ორგანოსთან და შემოსამზღვროს გივტივა გამაფრთხილებელი ნიშნებით წინამდებარე წესების პირველი მუხლის მე-11 პუნქტის გათვალისწინებით და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან არსებული თევზჭერის საუწყებათმორისი საბჭოს ნებართვის საფუძველზე.

თევზსაჭერი ბადისა და მოწყობილობების დაყენების ადგილები უნდა შეთანხმდეს ნავსადგურის კაპიტანთან, ჰიდროგრაფიის სამსახურის ორგანოსთან და შემოისამღვროს გივტივა გამაფრთხილებელი ნიშნებით წინამდებარე წესების პირველი მუხლის მე-11 პუნქტის გათვალისწინებით და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან არსებული თევზჭერის საუწყებათმორისი საბჭოს ნებართვის საფუძველზე რამდენიმე გემის ერთდროულად ნავსადგურში შესვლა ან ნავსადგურიდან გამოსვლა, აკრძალულია.

თევზსაჭერი იარაღების შენახვისა და დადგენილ ადგილზე ყოფნას უზრუნველყოფს ამ იარაღების მეპატრონე.

ბადეების გაწმენდა, გარეცხვა და გაშრობა დასაშვებია მხოლოდ ნავსადგურის აღმინისტრაციის მიერ ამისათვის გამოყოფილ ადგილზე.

კერძო პირების მიერ კანჯოებით თევზჭერა ნებადართულია ამისთვის გამოყოფილ რაიონებში, ღლის სინათლეზე, კარგ ამინდში და ამინდის საიმედო პროგნოზის შემთხვევაში.

ნავმისადგომიდან ანკესით ან სხვა საშუალებით თევზჭერა აკრძალულია.

მუხლი 15. გემების ვალდებულებები

ნავსადგურში საგვირთო და სამგზავრო გემების შესვლისას და ნავსადგურიდან გასვლისას მცირე ზომის გემები და სხვა მცურავი საშუალებები ვალდებული არიან გაერიდონ აღნიშნული გემების მოძრაობის არეს და ხელი არ შეუშალონ მათ მანევრირებას.

ჰიდროტექნიკურ ნაგებობათა დამიანებისა და ნავთობმისადგომებთან მდგარი გემებისათვის ზიანის მიყენების თავიდან აცილების მიზნით ნავსადგურის აკვატორიაში გემების მოძრაობა ნებადართულია მანევრირებისათვის დასაშვები მინიმალური სიჩქარით. განსაკუთრებულ შემთხვევაში გემს შეუძლია გამოიყენოს თავისი ძრავები ავარიის თავიდან აცილების მიზნით.

წყალქვეშა ფრთიანმა გემებმა ნავსადგურის აკვატორიასა და მის მიმდებარე წყლებში უნდა იმოძრაონ წყალწყვის მდგომარეობაში მინიმალური სიჩქარით, რაც უზრუნველყოფს სათანადო მანევრირებას.

სანავსადგურო ნაგებობათა ყველა დამიანებისათვის პასუხს აგებს დამნაშავე მხარე.

საკუთარი ძრავის მუშაობა, როცა გემი ნავმისადგომთან გვარლით არის მიბმული, აკრძალულია. დასაშვებია ძრავის ხანმოკლე ამოძრავება ნავსადგურიდან გემის გასაყვანად მომზადებისათვის.

100 და მეტი სარეგისტრო ტონის იალქნიანი გემები ნავსადგურში შესვლისას/გამოსვლისას უნდა მოძრაობდნენ საკუთარი ძრავის ან ბუქსირის მეშვეობით.

ნავსადგურის აკვატორიაში, ფარვატერზე და არხებში ნიჩბიანი ნაგების იალქნით მოძრაობა აკრძალულია.

ყველა გემი და მათ შორის ბუქსირებულის მისასვლელ არხებში ფარვატერზე და ნავსადგურის შიდა აკვატორიაში მოძრაობისას ვალდებულია მზადყოფნაში იქონიონ ღუმბა დაუყოვნებელ ღუმბაზე დასადგომად. გრუნგზე ღუმბის გათრევა აკრძალულია.

9. ნავსადგურის აკვატორიაში მოძრაობა დასაშვებია მხოლოდ ნავსადგურის კაპიტანისაგან შესაბამისი ნებართვის მიღების შემდეგ.

10. ყველა გემი ნავსადგურის აკვატორიაში მოძრაობისას ვალდებულია იხელმძღვანელოს ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურის მითითებით.

11. მსხვილტონაჟიანი გემებს, ნავმისადგომებიდან გასვლისას მანევრირებისათვის არ უნდა სარგებლობდნენ საკუთარი ძრავებით, უნდა გამოიყენონ საბუქსირე გემები.

მთავარი ძრავების გამოყენება დასაშვებია ნავსადგურის აკვატორიის რაიონში, სადაც მსხვილგონაკიანი გემების მანევრირება არ შექმნის სხვა გემებისა და ჰიდროტექნიკურ ნაგებობათა დაზიანების საფრთხეს.

12. გემის კაპიგანი ვალდებულია ყველა ავარიული შემთხვევის თაობაზე დაუყოვნებლივ აცნობოს გემთმფლობელს და ნავსადგურის კაპიგანს. ნავსადგურის მიერ გემისათვის ზიანის მიყენების შემთხვევაში უნდა შედგეს სურვერული პაგაკი ნავსადგურის აღმინისგრაფიის, ნავსადგურის კაპიგნისა და გემის კაპიგნის მონაწილეობით.

მუხლი 16. გემების წყალშიგი

გემების წყალშიგი ნავსადგურის მისასვლელთან, ასევე სანავსადგურო წყლებში ნაოსნობისას არ უნდა აღემატებოდეს ნავსადგურის კაპიგნის მიერ დადგენილ სიღრმეებს.

გემის უსაფრთხო კილქვეშა სანავიგაციო სიღრმის მარაგი არ უნდა იყოს 30 სმ-ზე ნაკლები.

გასასვლელი წყალშიგი დგინდება ნავსადგურის კაპიგნის მიერ უმცირესი სიღრმის შესახებ მონაცემების საფუძველზე ფარვაგერებზე, არხებში და ნავსადგურის აკვატორიაში წყლის დონის სემონური ცვალებადობის, ღინებათა მოდენის ზემოქმედების, შტორმის შედეგად ნაყარის (ნაგანის) და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით.

ნავსადგურის კაპიგანი აწესებს პირველ მუხლში მოყვანილ სიღრმეებს ნავსადგურის აღმინისგრაფიასთან და იმ დაწესებულებებთან შეთანხმებით, რომლებიც აწარმოებენ დაკვირვებებს ამ სიღრმეების დაცვაზე.

ნავსადგურში ორგანიზებული უნდა იყოს გემის კაპიგნისათვის ფაქტობრივი სიღრმეების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება. ნავმისადგომთან გემის დაყენებისას ლოცმანი აგყობინებს გემის კაპიგანს ნავმისადგომის მდგომარეობისა და ნავმისადგომის გაყოლებაზე სიღრმეების თაობაზე.

გვირთის მიღებისას გემის წყალშიგზე დაკვირვება გემის კაპიგნის მოვალეობაა.

მუხლი 17. გემების სიჩქარე

სანავსადგურო წყლებში გემების სიჩქარე უნდა იყოს უსაფრთხო.

ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის, ჰიდროტექნიკურ ნაგებობათა დაცვის, ფსკერის გრუნგისა და სანაოსნო არხების (ფარვაგერის ფერდის) გადარეცხვის თავიდან აცილების მიზნით უსაფრთხო სიჩქარეს ადგილობრივი პირობების გათვალისწინებით ადგენს ნავსადგურის კაპიგანი.

გემისათვის დადგენილი უსაფრთხო სიჩქარის მიუხედავად, სახიფათო ღელვის განვითარების თავიდან აცილების მიზნით წინასწარ უნდა შემცირდეს სვლის სიჩქარე შემდეგ შემთხვევებში:

- ა) საბუქსირო ქარაფანისა და მცირეგონაკიანი გემების გვერდის ავლისას;
- ბ) მცურავ ამწეებთან, ფსკერდამალრმავებელ გემებთან, ლოკებთან, ნავმისადგომებთან გავლისას;
- გ) წყალქვეშა, ჰიდროტექნიკური და სხვა სპეციალური სამუშაოების მიმდინარეობის ადგილთან გავლისას;
- დ) გივებთან და კანჯობებთან, რომლებზეც ადამიანები იმყოფებიან, ასევე გემის ბორტზე ან ბორტთან და ნავმისადგომთან მომუშავეებთან ჩავლისას, ასევე სხვა აუცილებელ შემთხვევაში
- ე) ღუზაზე მდგომ და მეჩხებზე შემჯდარ გემებთან გვერდზე გავლისას

ნავმისადგომებთან გემებმა უნდა იმოძრაონ ყველაზე ნელი სვლით, რაც უზრუნველყოფს მართვადობას, აუცილებლობის შემთხვევაში მანევრირება განახორციელონ მთავარი ძრავის დროგამოშვებითი შეჩერებით.

მუხლი 18. გემების მოძრაობის რეგულირება

ყველა გემის მოძრაობას ნავსადგურის აკვატორიაში და გარე რეიდზე არეგულირებს ნავსადგურის კაპიტანი.

ნავსადგურის კაპიტნის განკარგულებათა შესრულება აუცილებელია ყველა გემისათვის.

მუხლი 19. გემების მოძრაობა ვიწროებში

თუ წყალში არ აძლევს საშუალებას გემს მიყვეს მარჯვენა მხარეს, მას უფლება აქვს გამოიყენოს ვიწროების მთელი სიგანე, მათ შორის ფარვაგერის ღერძისა და მისი მარცხენა მხარის გაყოლებით. ასეთ გემს უნდა გააჩნდეს განსაკუთრებული სიგნალები “ზღვაში გემების შეჯახების თავიდან აცილების შესახებ საერთაშორისო წესების” (ჩ ლ 72) შესაბამისად.

თუ წყალში არ აძლევს საშუალებას გემს მიყვეს მარჯვენა მხარეს, მას უფლება აქვს გამოიყენოს ვიწროების მთელი სიფართოე, მათ შორის ფარვაგერის ღერძისა და მისი მარცხენა მხარის გაყოლებით. ასეთ გემს უნდა გააჩნდეს განსაკუთრებული სიგნალები ზღვაში გემების შეჯახების თავიდან აცილების შესახებ საერთაშორისო წესების (ჩ ლ 72) შესაბამისად.

მცირეგონაჟიანმა გემებმა, როცა ეს მათთვის უსაფრთხო და შესაძლებელია, როგორც წესი, უნდა იმოძრაონ არხების კიდის გარეთ.

ღრმად ჩამჯდარი გემები უნდა მოძრაობდნენ მათთვის განსაზღვრული რეკომენდირებული მარშრუტებით და არხებით.

რამდენიმე გემის ერთი მიმართულებით ვიწროებში ერთდროული მოძრაობისას გემებმა უნდა დაცვიფან უსაფრთხო ინტერვალი.

მუხლი 20. ნაოსნობა შეზღუდული ხილვადობის პირობებში

ვიწროებში ნაოსნობა ნისლის, ბინლის, თოვლის, მღვის აორთქლების, კოკისპირული წვიმის და ხილვადობის შემაფერხებელ სხვა პირობებში ხორციელდება მხოლოდ ნავსადგურის კაპიტნის ნებართვით და მხოლოდ იმ გემებისათვის, რომელსაც გააჩნიათ გამართული რადიოლოკატორები.

წყალქვეშა ფრთიანი გემების ფარვაგერზე და არხებში მოძრაობა 20 კმ (3,7 კმ) და ნაკლები ხილვადობისას ნებადართულია მხოლოდ წყალწყვის მდგომარეობაში.

ფსკერმადრმავებელი და სხვა სპეციალური სამუშაოებით დაკავებული გემები, შეზღუდული ხილვადობის პირობებში, არ უნდა იმყოფებონენ ვიწროებში და ფარვაგერზე.

თუ გემები გაუმართავი რადიოლოკატორებით აღმოჩნებიან შეზღუდული ხილვადობის პირობებში ვიწროებში, ისინი უნდა გადავიდნენ ფარვაგერიდან, თუ ამის საშუალებას იძლევა წყალშიგი და დადგნენ ღუზამე ხილვადობის გაუმჯობესობამდე.

მუხლი 21. ფარვაგერებსა და არხებში გემების ღუზამე დადგომა

ფარვაგერებსა და არხებში გემების ღუზამე დაყენება აკრძალულია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც;

ხილვადობის გაუარესების გამო გემს არ შეუძლია გადავიდეს არხის კიდის გარეთ ან გააგრძელოს მოძრაობა;

გემი იძულებულია გაჩერდეს ტექნიკური გაუმართაობის გამო, რაც ხელს უშლის მის შემდგომ მოძრაობას;

გ) ქარის მკვეთრი გაძლიერება ქმნის გემის მეჩქვზე, არხის (ფარვაგერის) ფარგლებს გარეთ გარიყვის საშიშროებას;

დ) გასასვლელი გადაკეტილია ღუმბაზე მდგომი სხვა გემებით.

2. არხში ან ფარვაგერზე ღუმბაზე იძულებითი დადგომისას გემი რაც შეიძლება უნდა მოშორდეს ღერძს კიდისაკენ, გემის სვლის მიმართულებით, ბორცის მარჯვენა მხარეს.

3. გემის დგომის ადგილი უნდა შეირჩეს იმგვარად, რომ გემის კორპუსმა არ დაუფაროს სანავიგაციო გადამლობები ფარვაგერში მიმავალ სხვა გემებს.

4. ყველა გემს, კატარღას და კანჯოს ეკრძალება მცურავ შუქურასთან, შუქნიშანთან და სხვა სანავიგაციო საშუალებებთან მისვლა და მიბმა.

5. არხში იძულებით გაჩერებული გემის კაპიტანი ვალდებულია კავშირის ყველა შესაძლო საშუალების გამოყენებით დაუყოვნებლივ აცნობოს აღნიშნულის შესახებ ნავსადგურის კაპიტანს.

6. შეგყობინებაში აღნიშნული უნდა იყოს გემის დასახელება, ღუმბაზე დადგომის დრო, ადგილი და მიზეზი, ასევე მონაცემები იმის შესახებ, თუ რამდენადაა გართულებული მოძრაობა ღუმბაზე დგომის რაიონში.

7. კაპიტანი, რომლის გემის შეკეთებაც დაკავშირებულია ღუმბაზე ხანგრძლივ დგომასთან, ვალდებულია აცნობოს ნავსადგურის კაპიტანს, თუ რა სახის დამიანებასთან აქვს საქმე, რამდენ ხანში შეძლებს გემის ეკიპაჟი მის აღმოფხვრას ან შეუკვეთოს სათანადო სარემონტო მომსახურება.

8. ნავსადგურის კაპიტანი ღებულობს გადაწყვეტილებას გემის ღუმბაზე დაგოვების ან ბუქსირით ნავსადგურში გადაყვანის თაობაზე.

9. ნაოსნობის გაგრძელების შესაძლებლობისთანავე გემის კაპიტანი ვალდებულია მოიხსნას ღუმბიდან, აცნობოს ამის შესახებ ყველა იმ აღრესანგს ვისთვისაც ცნობილი იყო გემის იძულებითი დგომის შესახებ.

მუხლი 22. გემების გვერდის აქცევის ზოგადი შემთხვევები

ვიწრობში ნაოსნობა ხორციელდება მღვაში გემების შეჯახების თავიდან აცილების შესახებ საერთაშორისო წესების (COLREG 72) თანახმად და ყველა გემი ვალდებულია დაიჭიროს არხის (ფარვაგერის) ის მხარე, რომელიც მდებარეობს გემის ბორცის მარჯვნივ, გემების გვერდის აქცევა ხორციელდება მარცხენა ბორცით.

ნავსადგურის მორიგე კაპიტანმა ვიწროებში მყოფ ყველა გემს უნდა აცნობოს ღრმად წყალში ჩამჯდარი გემების მოძრაობის შესახებ.

წყალქვეშა ფრთიანი გემები ვიწრობში სხვა გემებთან მიახლოებისას უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით ყველა შემთხვევაში ღროულად უნდა გადავიდნენ წყალწყვის მდგომარეობაში.

4. გემებმა, ვიწრობის გადაკვეთისას, არ უნდა შეაფერხონ ვიწრობის გასწვრივ გემების მოძრაობა.

მუხლი 23. გვერდის აქცევა, გასწრება

1. სანავსადგურე წყლებში გემის გასწრება უნდა განხორციელდეს მხოლოდ უკიდურესი საჭიროების შემთხვევაში, ნორმალურ ჰიდრომეგეოროლოგიურ პირობებში, თუ იგი განაპირობებს წარმატებულ მანევრირებას და წინასწარაა გააზრებული გემის კაპიტანის მიერ, “მღვაში გემების შეჯახების თავიდან აცილების შესახებ საერთაშორისო წესების” (COLREG72) შესაბამისად.

2. გემების გასწრება აკრძალულია:

ა) რაიონებში:

ა.ა) ფარვაგერებში, არხებსა და სხვა ვიწროებში, სადაც არ არის გარანტირებული უსაფრთხო მანევრირება;

- ა.ბ) მოსახვევებზე ან ფარვაგერების (არხების) გადაკვეთაზე ან მათთან ახლოს;
 - ა.გ) ვიწრობის მკვეთრ მოსახვევებში, ან მასთან მისასვლელბთან;
 - ა.დ) თუ ფარვაგერი ჩახერვილია ხე-ტყით დატვირთული ტრანსპორტით ან ხდება ხე-ტყის ბუქსირბილვა;
 - ა.ე) ნავსადგურის შესასვლელთან.
- ბ) პირობებში:
- ბ.ა) შეზღუდული ხილვადობის;
 - ბ.ბ) შემხვედრი გემების გზის ავლა;
 - ბ.გ) გასწრების მანევრის შესრულება გემის მიერ, რომელსაც უნდა გაასწროს სხვა გემმა (“ორმაგი გასწრება”)
 - ბ.დ) მოძრაობა იმ გემების გვერდით, რომლებიც აწარმოებენ ფსკერსადრმავებელ, ჰიდროგრაფიულ, წყალქვეშა და სხვა სპეციალურ სამუშაოებს.
4. გასწრებაზე მიმავალი გემის კაპიტანს, უნდა ახსოვდეს: თუ გასწრება, რაიმე მიზეზის გამო, შეიძლება სახიფათო იყოს, იგი უნდა გადაიღოს.

მუხლი 24. სპეციალური სამუშაოებით დაკავებულ გემებთან გზის აქცევა

1. არხში სპეციალური სამუშაოებით (წყალქვეშა კაბელების ჩაღება ან ამოღება, სანავიგაციო ნიშნების დაყენება ან მოხსნა, ჰიდროგრაფიული ან სხვა სამუშაოები) დაკავებული ყველა გემი, გარდა ფსკერმადრმავებელი გემებისა უნდა ატარებდნენ შუქნიშნებს, “ზღვაში გემების შეჯახების თავიდან აცილების შესახებ საერთაშორისო წესების” (COLREG72) შესაბამისად.
2. ვიწრობებში მიმავალმა გემმა, სპეციალური სამუშაოებით დაკავებულ გემთან მიახლოებისას უნდა შეანელოს სვლა მისგან 5 კბგ-ით მიახლოების დროს, უნდა მისცეს სიგნალი – ერთი ხანგრძლივი საყვირი.
3. მე-2 პუნქტში აღნიშნული სიგნალის მიღებისთანავე, სპეციალური სამუშაოებით დაკავებულმა გემმა, უნდა შეწყვიტოს სამუშაოები, დაუშვას შუქნიშნები ან ნიშნები, რომლებიც აღმართული ჰქონდა “ზღვაში გემების შეჯახების თავიდან აცილების შესახებ, საერთაშორისო წესების (COLREG72) თანახმად, რითაც აუწყებს მიახლოებულ გემს, რომ გასასვლელი თავისუფალია.

თავი 5. გემების სანავსადგურო წყლებში ნაოსნობის განსაკუთრებული შემთხვევები

მუხლი 25. გემების ბუქსირბილვის ზოგადი წესები

ბუქსირბილვა იკრძალება, თუ მებუქსირე გემების ძრავის სიმძლავრე და სამანევრო თვისებები ვერ უზრუნველყოფს საბუქსირე ქარავნის წარმატებულ მართვას (ქარის და ღინების გათვალისწინებით).

ბუქსირბილვა აკრძალულია თუ ქარის სიჩქარე აღემატება 17 მ/წმ.

ადვილააღებადი თხევადი ნავთობპროდუქტებით დატვირთული გემების ბორტით ბუქსირბილვა, ისევე როგორც თხევადი ნავთობპროდუქტებით დატვირთული რამდენიმე გემის ერთი ბუქსირით ბილვა, აკრძალულია.

ბუქსირბილვის დროს, საბუქსირე გემზე, ჩაკეტილი უნდა იყოს სათავსოებიდან გემბანზე გამსვლელი ყველა გარე ღიობი (ილუმინატორები, ყელები, კარები და სხვა).

საბუქსირე გემებზე, სანავიგაციო შუქნიშნების არსებობაზე, პასუხს აგებს პირი, რომელიც მებუქსირე გემის კაპიტანთან ერთად ხელმძღვანელობს ბუქსირბილვას.

თვითმავალი გემის ბუქსირბილვა, თუ მის ბორტზე მიბმულია მცურავი საშუალება აკრძალულია.

საბუქსირე გემის გადაბრუნების თავიდან აცილების მიზნით, ბუქსირზიდვის დროს, უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს, საბუქსირე გვარლის დაუყოვნებლივ გაცემის (მოხსნის) შესაძლებლობა.

საბუქსირე გვარლის გაცემა არ უნდა მოხდეს მანამდე, ვიდრე:

საბუქსირე გემი არ იქნება დაყენებული ღუზაზე ან მიყენებული ნავმისადგომთან;

არ გაიცემა შესაბამისი განკარგულება ბუქსირზიდვის ხელმძღვანელის მიერ.

ნავსადგურში და გარე რეიდზე ბუქსირზიდვის ოპერაციების მიმდინარეობის დროს, ყველა გემმა უნდა იხელმძღვანელოს, მებუქსირე და საბუქსირე გემებს შორის სიგნალების გამოყენების წესებით.

მუხლი 26. ბუქსირზიდვის ხელმძღვანელობა

ბუქსირზიდვის უსაფრთხოებას უზრუნველყოფს პირი, რომელიც ხელმძღვანელობს ბუქსირზიდვას.

განსაკუთრებულ შემთხვევაში, როდესაც ბუქსირზიდვის მართვა ხორციელდება მებუქსირე გემიდან, ხოლო ბუქსირზიდვაში მონაწილეობს რამდენიმე მებუქსირე გემი, ბუქსირზიდვის ქარავნის ხელმძღვანელობა ეკისრება წამყვანი მებუქსირე გემის კაპიტანს.

ბუქსირზიდვის დაწყებამდე, ხელმძღვანელი ვალდებულია, ბუქსირზიდვაში მონაწილე გემების კაპიტნებთან, შეათანხმოს ბუქსირზიდვის ოპერაციის განხორციელების საკითხი.

თუ ბუქსირზიდვა მოითხოვს ლოცმანით უზრუნველყოფას, ოპერაციის საკითხის განხილვაში მონაწილეობა უნდა მიიღოს იმ ლოცმანმა, რომელიც გაატარებს სალოცმანო გაცილებას. აღნიშნულთან დაკავშირებულ ყველა სადაო საკითხს წყვეტს ნავსადგურის კაპიტანი.

მუხლი 27. გემების ბუქსირზიდვა და საბუქსირე ქარავნის ფორმირება

ნავსადგურის აკვატორიაში დაიშვება მხოლოდ ერთი დიდგონაჟიანი გემის ბუქსირზიდვა.

არათვითმავალი გემების (ბარჟები, ლიხტერები და სხვა) რამდენიმე ერთეულის ბუქსირზიდვა დასაშვებია, თუ ქარავნის სიგრძე და სიგანე არ აღემატება ნავსადგურის კაპიტანის მიერ დადგენილ გაბარიტებს.

საბუქსირე გემს, არ აქვს უფლება, მოიხსნას ღუზიდან, საბუქსირე გვარლის დამაგრებამდე (ახსნამდე).

მებუქსირე გემის კაპიტანი, ვიდრე დაიწყებდეს გემის (ობიექტის) ბუქსირზიდვას უნდა დარწმუნდეს, რომ საბუქსირე გემი (ობიექტი) მზად არის ბუქსირზიდვისათვის.

მებუქსირე გემს, ბუქსირზიდვის დაწყების მოლოდინში, ეკრძალება ბორტით დადგომა, ღუზაზე მდგომი გემების ბორტთან მიყენებულ, სხვა მცურავ ობიექტებთან.

მებუქსირე გემი, ღუზაზე მდგომი გემის ბორტთან მდგომი მცურავი ობიექტის ბუქსირზიდვისათვის მომზადებას, უნდა ელოდოს მახლობლად დრეიფში ან ღუზაზე ან გემთან ბაკშტოვზე.

თავი 6. გემების ღვომა ნავსადგურში

მუხლი 28. ზოგადი დებულებანი

გემების მოძრაობას რეიდზე და აკვატორიაში არეგულირებს ნავსადგურის კაპიტანი. ნავსადგურის ნავმისადგომებთან, ყოველი გემის ღვომის ადგილს განსაზღვრავს ნავსადგურის კაპიტანი, მორიგე დისპეტჩერის განაცხადის საფუძველზე.

ნავსადგურში დგომისას გემის კაპიტანი ან მისი შემცვლელი პირი ვალდებულია უბრუნველყოს გემის ეკიპაჟისა და გემზე მყოფ პირთა მიერ ნავსადგურში მოქმედი წესებისა და ნავსადგურის კაპიტანის განკარგულებათა დაცვა.

ნავსადგურის კაპიტანის ან ნავსადგურის ადმინისტრაციის კომპეტენციის ფარგლებში გაცემული ყველა მითითების შესრულება აუცილებელია გემების კაპიტანებისა და გემთმფლობელებისათვის.

ნავსადგურში მყოფ ყველა გემზე, დღის 8 საათიდან, მზის ჩასვლამდე, აღმართული უნდა იყოს საქართველოს სახელმწიფო დროშა და გემის ეროვნული დროშა კიხოს ფლაგშოკზე.

გემებზე, მცურავ საშუალებებზე და სანავსადგურო ამწეებზე, აკრძალულია სხვადასხვა საილუმინაციო შუქების აღმართვა, რომლებიც შესაძლოა, მიჩნეული იქნას, სანავიგაციო ნიშნად.

ნავმისადგომთან მდგომ ყველა გემს ჰიდრომეტეოროლოგიური პირობების გაუარესების შემთხვევაში, ბღვაში დაუყოვნებლივ გასასვლელად, მზადყოფნაში უნდა ჰქონდეს მთავარი ძრავი. აგრეთვე უნდა გააჩნდეს, გემის მდგრადობისა და მანევრირებისათვის აუცილებელი გვირთის ან ბალასტის მარაგი. ჰიდრომეტეოროლოგიური პირობების გაუარესების პროგნოზის გაგებისთანავე, ნავსადგურის კაპიტანის სამსახური, ულტრამოკლე გალღური რადიოგადაცემით აცხადებს საშტორმო გაფრთხილებას, რომლის მიღებაც დადასტურებული უნდა იყოს რეიდზე და ნავსადგურში მდგომი ყველა გემის კაპიტანის და ამ გემების აგენტების მიერ, შეგყობინების მიმღები პირის გვარის და გაფრთხილების მიღების დროის, სავახტო ჟურნალში ჩანაწერით.

სამაშველო ოპერაციების ჩატარებისას, ნავსადგურის კაპიტანისა და/ან სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრის კაპიტან კოორდინატორის განკარგულების შესრულება, აუცილებელია ნავსადგურში და რეიდზე მყოფი ყველა გემისათვის

მუხლი 29. გემების რეიდზე დგომა

1. ნავსადგურის გარე რეიდზე და შიდა რეიდზე, გემების ღუმბაზე დგომა, ნებადართულია, მხოლოდ ღუმბაზე დგომისათვის გამოყოფილ ადგილებში, ნავსადგურის კაპიტანთან შეთანხმებით.

2. ფარვაგერზე კაბელებისა და მილსადენების განლაგების რაიონში, ასევე რაიონებში, სადაც შეუძლებელია თავისუფალი მანევრირება – ღუმბაზე დგომა აკრძალულია.

3. 4 მეტრზე ნაკლები წყალშიგით მცირე ზომის გემები, ნავმისადგომების შემთხვევაში შეიძლება დაყენებულ იქნენ ღუმბაზე შიდა რეიდის აკვატორიაში. ღუმბაზე დაყენებას აწარმოებს კაპიტანი ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურის ნებართვის საფუძველზე მკაცრად მათ მიერ მითითებულ წერტილში.

4. ღუმბის – გვარლის შესაძლო გაწყვეტის ან ღუმბის დაკარგვის შემთხვევაში გემის კაპიტანმა შესაძლებლობისამებრ მუსგად უნდა იცოდეს ღუმბის ჩაშვებისას გემის დგომის ადგილი, გაწყვეტილი ღუმბა – გვარლის მიმართულება და სიგრძე. გაწყვეტის შესახებ დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურს.

5. რეიდზე მდგარ გემზე აუცილებლად უნდა იმყოფებოდეს ეკიპაჟის 2/3 (ორი მესამედი), ხოლო კაპიტანისა და უფროსი მექანიკოსის არყოფნის შემთხვევაში კაპიტანის უფროსი თანაშემწე და მეორე მექანიკოსი.

6. რეიდზე მდგომი, კასრზე მიბმული ყველა გემი, ასევე გემები, რომლებიც მანევრირებენ ნავსადგურის აკვატორიაში და მასთან მისასვლელებზე – ვალდებულნი არიან ულტრამოკლეგალდიანი სადგურით კავშირი იქონიონ ნავსადგურის სამსახურებთან.

7. ულტრამოკლეგალიანი სადგურის 70-ე და მე-16 არხებზე რადიოვახგმე ღვომა აუცილებელია ყველა გემისათვის.

8. რეიღზე ღუმბაზე მღგომ გემებზე აღმართული უნდა იყოს ნიშნები და შუქები ზღვაში გემების შეჯახების თავიღან აცილების შესახებ საერთაშორისო წესების (COLREG 72) მიხედვით.

9. მზის ჩასვლიღან ამოსვლამღე ((ღღე-ღამის) ბნელ ღროს)) ყველა გემზე უნდა ენთოს შუქები: ბორგების, ქიღის, კიჩოს გასანათებად გემბანის ქვემოთ წყლის ბეღაპირამღე.

10. გარღა შუქებისა და ნიშნებისა, რაც “ზღვაში გემების შეჯახების თავიღან აცილების შესახებ საერთაშორისო წესებითაა” (COLREG72) განსაზღვრული, გემებს, კიჩოღან მიმართული ღუმბებით (ვერპებით), მზის ჩასვლიღან ამოსვლამღე აღმართული უნდა ჰქონღეთ თეთრი შუქი, ღღისით – წითელი აღამი, დაშვებული კიჩოზე, ღუმის ჯაჭვთან, ბორგის სიმაღლის ნახევრამღე.

11. შებღულული ხიღვადობის რეიღზე მყოფ ყველა გემზე, უნდა ირთვებოღეს ხმოვანი სიგნალები, ბურუსის პირობებში “ზღვაში გემების შეჯახების თავიღან აცილების შესახებ საერთაშორისო წესების” (COLREG72) შესაბამისაღ.

12. რეიღზე ღგომის ღროს, თუ ამის საჭიროება არ არსებობს, გემის ბორგის განივ გაბარიგს არ უნდა ცღებოღეს, საგვიროთო ისრები, შღუპბაღკები და გრაპები.

13. ყველა გემს, მზადყოფნაში უნდა გააჩნღეს მთავარი ძრავი, რაც უზრუნველყოფს გემის უსაფრთხოებას.

14. რეიღზე მყოფ გემებს, ნავსაღგურის კაპიგნის ნებართვის გარეშე, ეკრძაღებათ ბორგთნ კაგარღების და კანჯოების მიღება, გარღა სასაზღვრო ძაღების და ნავსაღგურის კუთვნიღი კაგარღების და სხვა მცურავი საშუაღებებისა. აკრძაღულია ასევე გემის ბორგზე მოცურავეების მიღება.

15. გემის კაპიგნები, რომელთაც განსაკუთრებულ გარემოებათა გამო უხღებათ გემზე მოცურავეების მიღება, ან გემზე გარეშე პირის აღმოჩენისას, ვაღღებულნი არიან აღნიშნუღის შესახებ დაუყოვნებღივ აცნობონ ნავსაღგურის კაპიგანს და გადასცენ ეს პირები საქართვეღოს სახელმწიფო საზღვრის ღაცვის სახელმწიფო ღეპარგამენგის წარმომადგენღებს.

16. გემთმფლობელი და გემის კაპიგანი პასუხს აგებენ რეიღზე და ნავსაღგურში მღგომი გემის უსაფრთხოებაზე, მათ შორის გემზე საწვავის, ბეთებისა და წყლის მარაგის არსებობაზე და ასევე ეკიპაჟის ყოფნაზე.

მუხღი 30. გემების ღუმბაზე ღგომის განსაკუთრებული პირობები

გემის ღუმბაზე ღგომა აკრძაღულია:

რუქებზე, ზღვაოსნობის სახელმძღვანელოებში და ზღვაოსანთა უწყებებში განცხადებული აკრძაღულ რაიონებში;

ფარვაგერებიღან და ღერძებიღან, 1,5 კბგ-ზე ნაკლები ღაშორებით;

გ) სიღრმეებში, რომლებიც შემობრუნებისას ვერ უზრუნველყოფენ უსაფრთხო ღგომას.

ნავთობსასხმელი (განკერები), ასევე ფეთქებაღი და იოღად ააღებაღი გვიროებით ღაგვიროთული გემები, ღუმბაზე ღგებიან, ამისათვის სპეციაღურად განსაზღვრულ აღგიღებში.

გემის ღუმბაზე ღაყენება ან ღუმბაზე ღგომის აღგიღის შეცვლა, უნდა ხღებოღეს, ყველა ცაღკეულ შემთხვევაში, მხოლოდ ნავსაღგურის კაპიგნის სამსახურის ნებართვით.

გემები, რომლებიც ღგანან ღუმბაზე უნებართვოთ, ან აღგიღზე, რომელიც არ არის ნებაღართული, ვაღღებულნი არიან ნავსაღგურის კაპიგნის მოთხოვნისთანავე ღაუყოვნებღივ შეცვალონ ღგომის აღგიღი.

იმ შემთხვევაში, როდესაც დაყოვნება არ შეიძლება, გემის კაპიტანს უფლება აქვს დამოუკიდებლად შეცვალოს ღუმბაზე დგომის ადგილი და ამის შესახებ აუცილებლად აცნობოს ნავსადგურის კაპიტანს.

ღუმბაზე დგომის ადგილის შეცვლა დრეიფის მეთოდით აკრძალულია.

ღუმბაზე დაყენების დროს, გემებმა არ უნდა გადალობონ გასასვლელი, ასევე, არ განახორციელონ მოხვევა, სხვა გემებთან სახიფათო სიახლოვეს.

ღუმბაზე მდგარ გემებს შორის მანძილი, უნდა იყოს საკმარისი იმისათვის, რათა ქარისა და ღინების მიმართულების შეცვლისას არ მოხდეს შეხება.

გემმა, რეიდზე, ღუმბა უნდა ჩაუშვას იმგვარად, რომ გემის შემობრუნებისას არ გადაიკეცოს აკვატორიის სავალი ნაწილი ან ფარვაგერი.

მუხლი 31. გემებზე არსებული მცურავი საშუალებების გამოყენება

რეიდზე მდგარი გემებიდან კატარლების და კანჯოების ჩაშვება აკრძალულია.

პირველი პუნქტის მოთხოვნა არ ვრცელდება შემთხვევაში, როცა აღნიშნულის განხორციელება დაკავშირებულია მღვამე ადამიანის გადარჩენისა და სამაშველო სამუშაოების განხორციელებასთან.

მუხლი 32. გემების დგომა ნავმისადგომთან

ნავთობგერმინალის ნავმისადგომთან გემებს შორის უსაფრთხო დაშორება 20 მეტრია. მშრალი ტვირთის ნავმისადგომებთან გემებს შორის მანძილი ბაფხულის პერიოდში უნდა იყოს არანაკლებ 15 მ., ხოლო შემოდგომა-ზამთრის პერიოდში _25 მ.

ნავმისადგომის მიდგომისას ყველა გემი, როგორც წესი, უნდა განთავსდეს ქიმიტ ნავსადგურის გასასვლელისკენ და ზოგიერთ შემთხვევაში ჩაუშვას ღუმბა ლოცმანის რეკომენდაციის შესაბამისად.

გემის ნავთობგერმინალის ნავმისადგომთან დაყენებისას, კაპიტანი ვალდებულია, ღუმბა ჩაუშვას იმ ანგარიშით, რომ საღუმე ჯაჭვის ხემის კაუჭი დარჩეს გემბანზე, საღუმე ჯაჭვის მოხერხებულად განცალკევების მიზნით, ხანძრის ან ავარიული აუცილებლობისას. ქიმიდან და კიჩოდან წყლის დონემდე უნდა ჩაიშვას ბუქსირმიდვისათვის საკმარისი სიგრძისა და გამძლეობის თითო ფოლადის სახანძრო გვარლი. სახანძრო ფოლადის გვარლები გატარდება გემბანზე და მაგრდება ბოჭკებზე. ავარიული საბუქსირე მოწყობილობა უნდა იყოს მზადყოფნაში, ხოლო გემის მღვრის მხარეს მქონე სამაშველო საშუალებები მზად უნდა იყვნენ დაუყოვნებლივ გამოყენებისათვის.

გემის გადაყვანა ნავსადგურში, შემოყვანა-გაყვანა ხდება მთელი დღე-ღამის განმავლობაში აუცილებლად ლოცმანის და ბუქსირის დახმარებით. მითითება ნავმისადგომთან მიყენების ან გადადგომის, ასევე გემის რეიდზე გასვლის, შემოსვლის შესახებ ხორციელდება ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურის მიერ ნავსადგურის მორიგე დისპეტჩერის განაცხადის საფუძველზე.

ღუმბაზე და ნავმისადგომებთან მდგომი ყველა გემის კაპიტანებს ეკრძალებათ გემის იმ მექანიზმების დაშლა და რემონტი, რომელთა გარეშე გემის გადაადგილება და მოძრაობა გართულებულია.

ნავსადგურის კაპიტანს, გამონაკლის შემთხვევაში, როდესაც მექანიზმების ავარიული მდგომარეობა საფრთხეს უქმნის გემის სიცოცხლისუნარიანობას, უფლება აქვს განაცხადის საფუძველზე გასცეს ნებართვა ავარიული შეკეთების სამუშაოების ჩატარებისათვის არა უმეტეს 24 საათის ვადით. ამ შემთხვევაში გემის ხარჯზე უბრუნველყოფილ უნდა იქნას ბუქსირის მორიგეობა.

ამინდის უარყოფითი პროგნოზის მიღებისთანავე, გემის კაპიტანი, ყველა ღონეს ხმარობს, გემის უსაფრთხო დგომის უბრუნველსაყოფად, აძლიერებს ამინდზე

დაკვირვებას, იყენებს დამატებით მისაბმელ გვარლებს და კრძალავს ეკიპაჟის გაშვებას ნაპირზე.

გემის კაპიტანი ვალდებულია იმგვარად მოახდინოს საგვითო და საბალასტო ოპერაციების ორგანიზება, რომ გემს ნებისმიერ დროს შეეძლოს ნავსადგურიდან უსაფრთხოდ გასვლა არაკეთილსაიმედო მეტეო პირობებში ან სამაშველო ოპერაციის ჩასატარებლად.

გემის კაპიტანი და გემთმფლობელი სრულად აგებენ პასუხს სანავსადგურო ნაგებობების, ნავმისადგომების, ასევე თვით გემების დაზიანებაზე, თუ იგი გამოწვეულია მეტეოპირობების გამო ნავსადგურიდან გემის მზადების დაყოვნებით.

ყველა საზღვაო ინციდენტის შესახებ, რომლებსაც ადგილი ქონდა ზღვაში ან გემის ნავსადგურში ყოფნის დროს, გემის კაპიტანი ვალდებულია, ნავსადგურის კაპიტანს მოახსენოს განცხადებით, მომხდარის დაწვრილებითი აღწერითა და გამოწვეული ზარალის მითითებით.

მუხლი 33. ნავმისადგომებთან გემების განლაგება

1. ნავსადგურის ნავმისადგომებთან გემების განლაგების დაგეგმვისას ნავსადგურის ადმინისტრაციამ უნდა უზრუნველყოს მათი უსაფრთხო ღვომა და საგვითო ოპერაციების წარმოება.

2. დაგვითული ან არადეგამირებული განკერების დაყენება, სამგზავრო ან მშრალი გვითის ნავმისადგომებთან, აკრძალულია.

გემებისათვის, რომლებიც არ ახორციელებენ მგზავროთა გადაყვანას, სამგზავრო ნავმისადგომთან მიღვომა, საგვითო ოპერაციების წარმოების მიმნით ან ხანგრძლივი დვომისათვის, ნებადართულია მხოლოდ განსაკუთრებულ შემთხვევებში.

ნავმისადგომებთან ორი გემის ბორგი-ბორგთან დაყენება შესაძლებელია მხოლოდ ნავსადგურის კაპიტანის ნებაართვით, ორივე გემის კაპიტანის თანხმობით, საწარმოო აუცილებლობიდან გამომდინარე გადაგვითისათვის, საწვავის აღებისას და ა.შ.

კატეგორიულად იკრძალება ორი გემის ბორგი-ბორგთან დაყენება, თუ ერთ-ერთი მათგანი მაინც, დაგვითულია აღვილაადაალებადი და ფეთქებადი გვითებით, მათ შორის ნავთობპროდუქტებით, გარდა საწვავის და წყლის მიწოდებისა.

საწვავმზიდი გემების სადგომად ნავსადგურში სპეციალურად უნდა გამოიყოს ნავმისადგომი ნავმისადგომის ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურთან.

დღე-ღამის ბნელ პერიოდში ან შემღვდული ხილვადობის პირობებში ნავსადგურში 200 მეტრზე მეტი სიგრძის გემების დაყენება აკრძალულია.

მუხლი 34. ნავმისადგომის მომზადება გემების დასადგომად

1. გემების, სანავსადგურო ნაგებობების დაზიანების, უბედური შემთხვევისაგან აღამიანის დაცვის მიმნით ნავსადგურის (გერმინალის) დისპეჩერი ვალდებულია წინასწარ უზრუნველყოს ნავმისადგომის მომზადება გემის მისალებად. ნავსადგურის მორივე კაპიტანმა უნდა შეამოწმოს ნავმისადგომის მზადყოფნა გემის მისალებად და არ დაუშვას გემის დაყენება ნავმისადგომის სათანადო მდგომარეობაში მოყვანამდე.

2. იმ შემთხვევაში, თუ სანავსადგურო ამწის ისრები, ცდება ნავმისადგომის ფარგლებს ზღვის მხარეს, ამწეებს არა აქვთ მიჩნეული უსაფრთხო ადგილი, ნავმისადგომზე არ იმყოფებიან გემის მიმბმელები, ან ღამით სათანადოდ არ არის განათებული გემის მიყენების ადგილი, გემის ნავმისადგომთან დაყენება, აკრძალულია.

იმ შემთხვევაში, თუ ნავმისადგომიდან არ არის გაგანილი გვითი, დასადგვით-გადმოსადგვითი ტაკელაჟი და სხვა ნივთები, რომლებიც აფერხებენ გემის ნავმისადგომთან მიღვომას და დამუშავებას, ნავსადგურის კაპიტანი ვალდებულია

მოსახლეობის მორიგე დისპეჩერს ზომების მიღება ნავმისადგომის სასწრაფოდ მოსაწესრიგებლად.

ყველა გემს მისი წყალშიგი და მანევრირების პირობების გათვალისწინებით, ნავსადგურის აკვატორიაში უნდა დაეთმოს საკმარისი სივრცე გემის ნავმისადგომთან მისაყენებლად.

თუ ზღვიდან ნავმისადგომისაკენ მისასვლელი ისეა შეზღუდული, რომ გემის ნავმისადგომთან უსაფრთხო მიყენებას საფრთხე ექმნება, გემები, რომლებიც ხერგავენ მისასვლელს უნდა იქნან გადაწეული ან გადაყვანილი სხვა ნავმისადგომებთან.

კაპიტანს ნავმისადგომთან გემის მიბმამდე, ნავსადგურის კაპიტანმა, ლოცმანმა უნდა მიაწოდოს ინფორმაცია ნავმისადგომის მდგომარეობის შესახებ ნავმისადგომის ზომის, მისი სიღრმის, ასევე სიღრმის შესახებ ნავმისადგომის გასწვრივ.

მუხლი 35. ნავმისადგომებთან მისვლა და გემის დაყენება (მიბმა)

ნავსადგურის კაპიტანს განაცხადს გემის ნავმისადგომთან დაყენების შესახებ აძლევს ნავსადგურის მორიგე დისპეჩერი.

გემის უშუალოდ ნავმისადგომთან დასაყენებლად უნდა იქნას მიღებული ნავსადგურის მორიგე კაპიტანის ნებართვა.

მოსაზღვრე ნავმისადგომებიდან ორი ან მეტი გემის ერთდროულად გაყვანა ან შემოყვანა აკრძალულია.

გემის დაყენებას უნდა ესწრებოდეს ნავსადგურის ან ტერმინალის წარმომადგენელი, რომელმაც უნდა მიუთითოს ლოცმანს გემის დასაყენებელი ზუსტი ადგილი.

გემის მისაბმელი ოპერაციებისათვის ნავსადგურის მორიგე დისპეჩერი გემის სიგრძის მიხედვით უზრუნველყოფს მიმბმელების და ბუქსირების გამოყოფას (იხ. დანართი 3), გემები, რომლებიც აღჭურვილნი არიან მიყენების საკუთარი დანადგარით შეუძლია გამოიყენოს დადგენილზე ერთით ნაკლები ბუქსირი.

გემის კაპიტანი ვალდებულია გემის მიყენებისას გამოიყენოს მტკიცე და საიმედო გვარლები და დაამაგროს ისინი სპეციალურად გამოყოფილ ნავმისადგომის მისაბმელ საშუალებებზე.

მისაბმელი გვარლის მიმაგრება სხვა მოწყობილობებზე, რომელიც ამისათვის არ არის გამიზნული აკრძალულია.

ნავმისადგომთან მიყენებული ყოველი გემი ვლდებულია გადააწოდოს ნაპირზე და დაამაგროს საიმედო საბიჯელა (გრავი) მოაჯირით ან ლეერებით. ამასთან იქონიოს მაშველი რგოლი საჭირო სიგრძის ზონარით (არანაკლებ 27,5 მ).

გრავის ან საბიჯელას ქვეშ მოედანზე გაჭიმული უნდა იყოს დამცავი ბადე, რაც გამორიცხავს ხალხის ჩავარდნას წყალში.

დღე-ღამის ბნელ პერიოდში გრავი (საბიჯელა) უნდა იყოს განათებული.

გემების გვერდიგვერდ ბორცვებით დადგომისას გრავის დაყენება გემებს შორის ევალება ზღვის მხარეს მდგომ გემს.

მუხლი 36. ნავმისადგომთან მდგომი გემების შუქნიშნები

ნავმისადგომთან დაყენებულ (მიბმულ) გემს, მზის ჩასვლიდან ამოსვლამდე, ზღვისკენ მიმართული ბორცი უნდა ჰქონდეს განათებული.

45 მეტრზე ნაკლები სიგრძის გემზე, კორპუსის შუაში, ბორცის გარე მხარეს, უნდა ენთოს ერთი თეთრი შუქი.

45-დან 100 მეტრამდე სიგრძის გემებზე, უნდა ენთოს, ორი თეთრი შუქი ქიმის და კიჩოს რაიონებში, ხოლო 100 მეტრზე მეტი სიგრძის გემებზე – მესამე დამატებითი შუქი გემის შუაში ბორცის ღონებზე.

შუქების ხილვადობა უნდა იყოს არანაკლებ 1 მილისა.

ტანკერებზე, საგვირთო ოპერაციების მიმდინარეობისას, ზღვისკენ მიმართული ბორცის განათების ნაცვლად, უნდა არსებობდეს, ჩვეულებრივ, ასეთ გემებზე მიღებული გარე განათება.

ნავმისაღვომთან ბორცი-ბორციდან ორი ერთი სიგრძის გემის ღვომისას, თეთრი შუქები უნდა ენთოს, მხოლოდ ზღვის მხარეს მდგომ გემზე.

თუ ნავმისაღვომთან მდგომი გემის სიგრძე 100 მეტრზე მეტია, ხოლო მის ბორცთან ზღვის მხრიდან მდგომი გემის – 45 მეტრზე ნაკლები, ნავმისაღვომთან მდგომ გემზე შუქები უნდა ენთოს ქიშკა და კიხოს რაიონებში, ხოლო ბორცთან მდგომ გემზე, უნდა ენთოს ერთი შუქი, გემის კორპუსის შუაში.

იმ გემებს, რომლებიც ამუშავებენ სახიფათო ტვირთს, ანძამე უნდა ენთოს წითელი წრიული შუქი, ხილვადობით არანაკლებ 1 მილისა.

მუხლი 37. ნავმისაღვომთან გემების უსაფრთხო ღვომის უზრუნველყოფა

ნავმისაღვომთან მდგომ გემებზე ვახტის გაწვევისათვის, უსაფრთხოებისა და გემის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველყოფისათვის საჭირო სამუშაოების შესასრულებლად უნდა იმყოფებოდეს ეკიპაჟის შესაბამისი ნაწილი.

ნავმისაღვომთან მდგომმა ყველა გემმა, გრაპთან უნდა დააყენოს ერთი გემის მევახტე და ერთი ნავსადგურის დაცვის მევახტე.

გემის სავახტო სამსახურმა, უნდა იცოდეს, ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურის, ნავსადგურის სადისპეჩეროს, სახანძრო და სამედიცინო სამსახურების, პოლიციისა და გემის აგენტების ტელეფონის ნომრები.

ნავმისაღვომთან მდგომ გემებს, ეკრძალებათ ბორცს მიღმა: საგვირთო ამწეების, ისრების, გრაპების, კანჯოების და სხვათა განთავსება, რაც ხელს შეუშლის სამუშაოთა წარმოებას გემზე და ნავმისაღვომზე.

იალქნიან და იალქნიან-მოგორიან გემებს იალქნები უნდა ჰქონდეთ აკეცილი.

ნავსადგურში გემებიდან ბანაობა აკრძალულია.

გემების კიხომზე, ხრახნის ბევიტ, ორივე ბორციდან უნდა იყოს წარწერა ინგლისურ ენაზე “ფრთხილად, სანიხბავი ხრახნები”, რომლებიც განათებული უნდა იყოს დღე-ღამის ბნელ პერიოდში.

ხალხის გემიდან ნაპირზე ჩასვლა და გემზე ასვლა, ასევე, გემიდან გემზე გადასვლა, გემების ბორცებით გვერდიგვერდ ღვომისას, ნებადართულია მხოლოდ გრაპით (საბიჯელით).

საგვირთო ოპერაციების მიმდინარეობისას, კაპიტანის მევახტე თანამემწემ, ყურადღება უნდა მიაქციოს, მისაბმელი გვარლის მდგომარებას, რათა არ მოხდეს მისი ზომამე მეტად დაჭიმვა ან მოშვება.

გემის გრაპი ასეთ შემთხვევისათვის უნდა აღიჭურვოს სასრიალო გორგოლაჭებით.

ნავსადგურში მდგომ გემებზე, ხანძარსაწინააღმდეგო და სამაშველო საშუალებები უნდა იყოს გამართული და მზად საჭიროების შემთხვევაში გამოყენებისათვის.

გემზე მომხდარი ხანძრის ან სხვა საფრთხის შემთხვევაში ახლოს მყოფი გემი, ვალდებულია, ყველა ღონე იხმაროს საფრთხის თავიდან ასაცილებლად, ხალხის დასახმარებლად, ტვირთის და სხვა ქონების გადასარჩენად.

გემების ეკიპაჟებმა, ნავსადგურის მუშებმა და სხვა თანამშრომლებმა დაუყონებლივ უნდა აღმოუჩინონ დახმარება დაზარალებულებს, წყალში ჩავარდნილებს და შემთხვევის ხასიათიდან გამომდინარე აცნობონ უახლოეს მედპუნქტს, ნავსადგურის კაპიტანს და ნავსადგურის ადმინისტრაციას.

გემზე მომხდარი ყოველგვარი შემთხვევის დროს (ადამიანებთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევა, ადამიანების ხანგრძლივი არყოფნა, მათი გადამღები დაავადებით დასნეულება და სხვა) გემის კაპიტანი ან მისი შემცვლელი პირი, ვალდებულია,

დაუყოვნებლივ აცნობოს ნავსადგურის კაპიტანს, ხოლო ხანძრის ან აფეთქების შემთხვევაში დაუყოვნებლივ გამოიძახოს სახანძრო რაზმი და ყოველი ღონე იხმაროს ხალხისა და გვირთის გადარჩენისა და საფრთხის ლიკვიდაციისათვის.

საგვირთო ოპერაციის წარმოებისა და მისი დასრულების შემდეგ, გემის კაპიტანმა და სტივილორმა არ უნდა დაუშვან გემის სახიფათო დახრილობა.

მუხლი 38. გემის ღვომის ადგილის შეცვლა

ნავსადგურის კაპიტანის ნებართვის გარეშე, გემს არ აქვს უფლება შეცვალოს ღვომის ადგილი.

მითითებას გემების ყოველი გადაყენების და გადაადგილების, ასევე ნავმისადგომებიდან ნავსადგურის საჭიროების გამო რეიდზე გასვლის შესახებ გასცემს ნავსადგურის კაპიტანი ნავსადგურის დისპეჩერის განაცხადის საფუძველზე.

ადგილის მოსალოდნელი შეცვლის შესახებ ნავსადგურის მორიგე კაპიტანი აცნობებს სააგენტოს და გემის კაპიტანს არანაკლებ 2 სთ-ით ადრე.

თუ გემის გადაყენება და გადაადგილება დაგეგმილია 17-დან 8 სთ-მდე აღნიშნულის შესახებ შეგყობინება უნდა გაკეთდეს 17 საათამდე.

იმ შემთხვევაში, როდესაც უნდა განხორციელდეს გემის გადაადგილება ან მასთან სხვა გემის დაყენება ბორგით (ლაგით), ამის შესახებ, გემის კაპიტანი გაფრთხილებული უნდა იყოს არანაკლებ ერთი საათით ადრე.

საგანგებო შემთხვევაში, ნავსადგურის მორიგე დისპეჩერს უფლება აქვს გემის გადაადგილება განახორციელოს გემის კაპიტანის წინასწარი გაფრთხილების გარეშე.

თუ გემი არ შეასრულებს ნავსადგურის კაპიტანის მოთხოვნას ნავმისადგომის განთავისუფლების თაობაზე, გემის კაპიტანი (გემთმფლობელი) პასუხს აგებს ამის შედეგად წარმოქმნილ ყველა ზარალზე.

ნავმისადგომის გასწვრივ მისაბმელებით გადაადგილება დასაშვებია ლოცმანის გარეშე, მაგრამ ნავსადგურის მორიგე კაპიტანის თანდასწრებით.

ნავმისადგომზე გემის მიბმის სამუშაო, უნდა აწარმოონ სანაპიროს მიმბმელებმა.

გემის ერთი ნავმისადგომიდან მეორეზე გადაყენება ან ნავმისადგომიდან რეიდზე გაყვანა დასაშვებია მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ გემზე არის კაპიტანი ან უფროსი თანამემწე.

შემღუდვები გემების გადაადგილებასა და გადაყენებაზე ღვინდება ნავსადგურში ამინდის პირობებიდან გამომდინარე, ნავსადგურის კაპიტანის მიერ.

ნავმისადგომზე გემის გადაადგილების შემთხვევაში, იმავე ნავმისადგომზე მდგომი სხვა გემები უნდა იყვნენ გაფრთხილებულნი.

მუხლი 39. მოქმედება შტორმის დროს

ამინდის გაუარესების შესახებ მონაცემების მიღებისთანავე, ნავსადგურის კაპიტანი ვალდებულია, დაუყოვნებლივ აცნობოს ნავსადგურის აკვატორიაში მყოფი ყველა გემის (მცურავი საშუალებები) კაპიტანს კავშირის ყველა შესაძლო საშუალებებით.

გემის კაპიტანის სავახტო თანამემწე ვალდებულია საშტორმო შეგყობინების მიღებისას გააკეთოს ჩანაწერი სავახტო ჟურნალში და დაუდასტუროს ნავსადგურის მორიგე კაპიტანს შეგყობინების მიღების დრო.

ამინდის ცუდი პროგნოზის მიღებისას (გაფრთხილება შტორმის შესახებ ან ამინდის გაუარესების ნათლივი ნიშნების არსებობისას), გემის კაპიტანი ვალდებულია, ყველა ღონე იხმაროს გემის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად.

ქარისა და ღელვისაგან დაუცველ ნავსადგურის რაიონებში მდგომი გემები, დაუყოვნებლივ უნდა იქნენ მოყვანილნი, მზადყოფნაში მღვაში გასასვლელად.

შგორმის შესახებ გაფრთხილების მიღებისთანავე (ამინდის გაუარესება), ნავსადგურის კაპიტანმა, ნავსადგურის სადისპეტჩეროს უნდა გადასცეს გემების სია, რომლებმაც შგორმის განმავლობაში დროებით უნდა დაგოვონ ნავსადგური, ასევე ნავსადგურში დარჩენილი გემების დისლოკაცია, მეგნაკლებად დაცულ ადგილებში მათი განთავსების გათვალისწინებით.

ნებისმიერმა გექნიკურად გამართულმა გემმა, შგორმის პერიოდში, ნავსადგურის კაპიტანის მოთხოვნისთანავე, უნდა დაგოვოს ნავსადგური.

გემების კაპიტანებმა უსიგყოდ უნდა შეასრულონ ნავსადგურის კაპიტანის ყველა განკარგულება, გემების უსაფრთხო დგომის უზრუნველყოფისათვის.

მუხლი 40. მცირეგონაჟიანი გემებისა და მცურავი საშუალებების ნავსადგურში დგომა

ნავსადგურის კაპიტანი განსაზღვრავს და უთანხმებს ნავსადგურის ადმინისტრაციას ყველა მცირეგონაჟიანი გემის და მცურავი საშუალებების, ნავმისადგომთან განლაგების გეგმას, მათ შორის შგორმის პირობებში გემების დროებით სადგომ ადგილებს.

მცირეგონაჟიანი გემებისა და მცურავი საშუალებების დგომის ადგილის განსაზღვრისას მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული ადგილობრივი პირობები, რათა უზრუნველყოფილ იქნას გემის უსაფრთხოება ქარისა და ღელვის პირობებში, ასევე მათი დაშორება სამოძრაო გზებისა და დიდგონაჟიანი გემის დამუშავების ადგილებიდან.

მცირეგონაჟიანი გემებისა და მცურავი საშუალებების ყველა კაპიტანმა უნდა უზრუნველყოს გემების უსაფრთხო დგომა დისლოკაციის ადგილას.

აკრძალულია არათვითმავალი მცურავი საშუალებების უეკიპაჟოდ ღუზაზე ბუქსირის გარეშე დაგოვება.

სატვირთო ნავმისადგომებთან მცირეგონაჟიანი გემებისა და მცურავი საშუალებების მიყენება დასაშვებია მხოლოდ ნავსადგურის მორიგე დისპეტჩერის ნებართვით.

მცირეგონაჟიანი გემების ყოფნა ნავთობტერმინალზე და ტანკერების დგომის სიახლოვეს აკრძალულია, თუ მათ არ გააჩნიათ ნაპერწკალჩამქრობი მოწყობილობა.

ნავსადგურში ღუზაზე ან ნავმისადგომთან მდგომ ყველა მცირეგონაჟიანი გემსა და მცურავ საშუალებაზე ორგანიზებულ უნდა იქნეს 24 საათიანი მორიგეობა.

მცირეგონაჟიანი გემებისა და მცურავი საშუალებების მეპატრონეები, თუ აღნიშნული გემები არ არის მოწყობილი მასზე მუდმივად ეკიპაჟის ყოფნისათვის, ვალდებული არიან უზრუნველყონ ამ გემების სადღეღამისო დაცვა და მათ დგომაზე მეთვალყურეობა.

მცირეგონაჟიანი გემებისა და მცურავი საშუალებების კაპიტანები ვალდებული არიან ნავსადგურის კაპიტანის პირველივე მოთხოვნისთანავე, უზრუნველყონ მათი გადაყვანა ან მითითებულ ადგილზე გადაყენება.

ამინდის გაუარესების თაობაზე ინფორმაციის მიღებისთანავე სანავსადგურე ფლოტის გემები და სხვა მცურავი საშუალებები, რომლებიც რეიდზე ან გემის ბორტთან იმყოფებიან, ვალდებული არიან თავი შეაფარონ ნავსადგურის შიდა აკვატორიას და ადგილი დაიკავონ დისლოკაციის გეგმის მიხედვით.

იმ გემების კაპიტანები, რომლებსაც არ გააჩნიათ ნავსადგურში მუდმივი სადგომი, ვალდებული არიან ნავსადგურის მორიგე კაპიტანის მითითებისამებრ დაიკავონ ადგილი შგორმის დროს.

ყველა მცირეგონაჟიანი გემი, არსებული ნორმების გათვალისწინებით აღჭურვილი უნდა იყოს ავარიული ხანძარსაწინააღმდეგო და სამაშველო საშუალებებით.

მცირეგონაჟიანი გემებს ეკრძალებათ:

მოძრავი დიდგონაჟიანი გემების ბორტთან მისვლა;
ბორტზე ან ბორტიდან გვირთის, ხელბარგისა და მგზავრების მიღება ნავსადგურის ადმინისტრაციის და საბაჟოს სპეციალური ნაბართვის გარეშე;
ნაოსნობა გადაგვირთულ მდგომარეობაში ან გემბანზე გვირთის განლაგების წესების დარღვევით.
მცირეგონაჟიან გემებს, ეკრძალებათ, ნავმისადგომთან ან რეიდზე მდგარ სხვა გემებთან მისვლა, საწარმოო აუცილებლობიდან გამომდინარე, ნავსადგურის კაპიტანის მიერ გაცემული ნებართვის გარეშე.

მუხლი 41. ექსპლოატაციიდან გამოყვანილი გემების დგომა ნავსადგურში

1. გემების ექსპლოატაციიდან გამოყვანა და მათი გაჩერება ნავსადგურში ხდება შემდეგი მიზეზით:

ა) რთულ ჰიდრომეტეოროლოგიურ პირობებში ნაოსნობისათვის გამოუსადეგარობის გამო;

ბ) სარემონტო სამუშაოების ჩასატარებლად;

გ) დროებით გასაჩერებლად, დასაშლელად ან ნავსადგურიდან გაყვანამდე.

ექსპლოატაციიდან გამოყვანილი გემების გაჩერების შესახებ გადაწყვეტილებას, ყველა კონკრეტულ შემთხვევაში ღებულობს ნავსადგურის საზღვაო ადმინისტრაციის ხელმძღვანელობა გემის მეპატრონის ან კაპიტანის მოთხოვნის საფუძველზე.

გემთფლობელი ან კაპიტანი, რომელსაც სურვილი აქვს გააჩეროს გემი ან გემების ჯგუფი ხანგრძლივად სადგომად, რემონტის ან კონსერვაციისათვის, ვალდებულია წინასწარ შეიგანოს ნავსადგურის ადმინისტრაციაში წერილობითი განცხადება, რომელშიც ყოველ გემთან დაკავშირებით აღნიშნული იქნება:

ა) გიპი, დასახელება, რეგისტრაციის ნომერი, სიგრძე, სიგანე და წყალშიგი;

ბ) მიწერის ნავსადგური;

ნავსადგურში დაყენების სასურველი ადგილი;

დ) კაპიტანის ან სხვა პასუხისმგებელი პირის გვარი;

ე) გემის ეკიპაჟის იმ წევრთა სია, რომლებიც ხანგრძლივი დგომისას დარჩებიან გემზე;

ვ) ეკიპაჟის სავახტო სამსახურის წარმოების წესი, განრიგი;

ზ) ხანგრძლივი დგომის ან ექსპლოატაციიდან გამოყვანილი გემის მფლობელისა და კაპიტანის მისამართები.

განცხადებას თან უნდა ერთვოდეს ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის დასკვნა გემზე პროფილაქტიკურ ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებათა გატარების შესახებ.

კაპიტანმა ნავსადგურიდან გასვლისას, ნავსადგურის კაპიტანს უნდა აცნობოს იმ პირის ვინაობა, რომელმაც გადადის გემსა და ეკიპაჟის პასუხისმგებლობა, კაპიტანის არყოფნის პერიოდში. აღნიშნული შეგყობინება, ხელმოწერილი უნდა იყოს ამ გემის კაპიტანისა და იმ პირის მიერ, რომელსაც ეკისრება პასუხისმგებლობა, ასევე აღნიშნული უნდა იყოს ამ უკანასკნელის მისამართი.

მუხლი 42. ექსპლოატაციიდან გამოყვანილი გემის ხელმძღვანელობის ორგანიზება

ხანგრძლივი დგომისათვის გაჩერებულ გემზე პასუხისმგებელი პირები და გემის ეკიპაჟი ვალდებულია შეასრულოს ნავსადგურის ადმინისტრაციის ყველა განკარგულება, დაკავშირებული გემის ხანგრძლივი დგომის უსაფრთხოებასთან.

ნავსადგურის კაპიტანს უფლება აქვს მოსთხოვოს გემთფლობელს, ასევე გემებისა და ქარავნების კაპიტანებს მოვალეობის შესრულებიდან გადააყენოს ნებისმიერი პირი წესების დარღვევისათვის, თუ იგი საფრთხეს უქმნის ხანგრძლივი დგომისათვის გაჩერებული გემის უსაფრთხოებას.

3. შემდგომი ექსპლუატაციისათვის გამოუსადეგარი გემები შეიძლება დატოვებულ იქნეს მხოლოდ ნავსადგურის ადმინისტრაციის უფროსის განსაკუთრებული ნებართვით და დაღვნილი ვადებით.

მუხლი 43. ექსპლოატაციიდან გამოყვანილი გემის მომზადება დასადგომად

1. გემის ექსპლოატაციიდან გამოყვანამდე გემის კაპიტანმა უნდა შეადგინოს გემის გაჩერების განმავლობაში მისი სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველყოფის ღონისძიებათა გეგმა, დამტკიცებული გემთმფლობელის მიერ შეთანხმებული ნავსადგურის ადმინისტრაციასთან.

2. ექსპლოატაციიდან გამოყვანილ გემებს უნდა გააჩნდეთ გამართული წყალსადვრელი, ხანძარსაწინააღმდეგო და გემის მისაბმელი საშუალებები.

3. გემის ექსპლოატაციიდან გამოყვანამდე ყოველი გემი უნდა გადმოიგვიროს, გაიწმინდოს თხევადი საწვავის ნარჩენების, საწვავი მასალების, ბელმეტი ინვენტარისაგან, იქნეს დეგაზირებული და სხვა. გარდა ამისა მიღებულ უნდა იქნეს ზომები კინგსტონის ჰერმეტიულობის შესანარჩუნებლად.

4. თხევადი საწვავის დატოვება ხანგრძლივად გაჩერებულ გემზე დასაშვებია მხოლოდ ნავსადგურის კაპიტანის ნებართვით.

5. ტანკების, ბუნკერებისა და სატუმბო განყოფილების გაწმენდის, ასევე გემზე საწვავის მარაგის შენახვის შესაძლებლობაზე, რაც ხელს არ შეუშლის სარემონტო სამუშაოების წარმოებას ღია ცეცხლით – უნდა შედგეს აქტი ნავსადგურის წარმომადგენლების, სახანძრო დაცვისა და გემის კაპიტანის მონაწილეობით.

6. გემზე ყველა სამსახურეობრივი და საცხოვრებელი სათავსო, როგორცაა: გრიუმი, სამანქანო განყოფილება, კაიუტები, კუბრიკები და სხვა, სადაც არ ხორციელდება სარემონტო სამუშაოები და არ ცხოვრობენ ეკიპაჟის წევრები, უნდა ჩაიკეცოს და დაიპლომბოს, ხოლო ელექტროგაყვანილობა გამოირთოს.

7. გემის მომზადება ექსპლოატაციიდან გამოყვანისათვის ევალება გემთმფლობელს.

8. ეკიპაჟის გარეშე მყოფი ექსპლოატაციიდან გამოყვანილი გემის მიმართ უნდა განხორციელდეს შემდეგი ღონისძიებები:

ა) გემის ყველა სათავსო საგულდაგულოდ ჩაიკეცოს;

ბ) ყველა ბორცვარეთა და წყალგაუმტარი ღიობა (ილუმინატორები, კარები, ლიუკები, ყელები, სახურავები და სხვა) მჭიდროდ ჩაირაზოს;

გ) მთავარი წყალგაუმტარი ნაკვეთურის ფარგლებში მილგაყვანილობა გაიყოს ავგონომიურ უბნებად, სარქველების გადაკეცივით და სახშობის დაყენებით;

დ) გაგანილ იქნეს გემიდან ყველა ფეთქებადსაშიში და ხანძარსაშიში ტვირთი, გემის მარაგი, საწვავი მასალები;

ე) გემი აღიჭურვოს გემის სიცოცხლისუნარიანობისათვის აუცილებელი ავარიული და ხანძარსაწინააღმდეგო მოწყობილობით. ეს აღჭურვილობა უნდა განლაგდეს თავის საშტაგო ადგილას და იყოს მზად გამოყენებისათვის.

მუხლი 44. ექსპლოატაციიდან გამოყვანილი გემების ნავსადგურში განლაგება

1. დგომის ადგილი უნდა განისაზღვროს იმის გაანგარიშებით, რომ არ შეფერხდეს სხვა გემების მოძრაობა და სატვირთო ოპერაციების წარმოება.

2. განლაგების გეგმა და გემების მიმავლების საშუალებები უნდა შეთანხმდეს ნავსადგურის კაპიტანთან, ნავსადგურის ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურთან და დამტკიცდეს გემთმფლობელის მიერ.

3. ექსპლოატაციიდან გამოყვანილი გემები უნდა იყოს მიბმული საიმედოდ, სათანადო ინტერვალის დაცვით შემუშავებული გეგმის თანახმად.

4. ექსპლოატაციიდან გამოყვანილი გემების კაპიტანებმა უნდა უზრუნველყონ ორმხრივ სახელურიანი საბიჯელას მოწყობა და მისი სისტემატური გაწმენდა.

5. ექსპლოატაციიდან გამოყვანილი გემების ადგილმდებარეობის შეცვლის საჭიროების შემთხვევაში გემის კაპიტანი ან გემზე პასუხისმტებელი სხვა პირი ვალდებულია აღნიშნული განახორციელოს ნავსადგურის ადმინისტრაციის მოთხოვნისთანავე.

6. მოთხოვნის შეუსრულებლობის შემთხვევაში გემის სხვა ადგილზე გადაყვანა ხორციელდება ნავსადგურის ძალებით და საშუალებებით გემთმფლობელის ხარჯზე.

მუხლი 45. ეკიპაჟის წევრების ექსპლოატაციიდან გამოყვანილ გემებზე ცხოვრება

1. ეკიპაჟის წევრების ცხოვრება ნებადართულია მხოლოდ იმ გემებზე, სადაც შეიძლება ნორმალური საცხოვრებელი პირობების უზრუნველყოფა.

2. ამ გემებზე გარეშე პირების, ასევე, ეკიპაჟის წევრთა ოჯახების ცხოვრება აკრძალულია.

3. ეკიპაჟის წევრთა სიით გაუთვალისწინებელი გარეშე პირების ღროებით დაშვება ხდება ნავსადგურში მიღებული საშვების სისტემის საფუძველზე.

4. უშტატო ელექტროგასათბობი ხელსაწყოების გამოყენება აკრძალულია. საშტატო ელექტროგასათბობი ხელსაწყოების გამოყენება დასაშვებია მხოლოდ ნავსადგურის ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის ნებართვით.

მუხლი 46. ვახტის ორგანიზაცია და გემების დაცვა

1. ექსპლოატაციიდან გამოყვანილი გემის დაცვა ევალება ეკიპაჟს.

2. მცირეტონაჟიანი გემების (მცურავი საშუალებების) ქარავნების დაცვა ევალება კაპიტანის მიერ დანიშნულ მევახტეებს.

3. ბორტებით გვერდიგვერდ მდგარი გემის ყველა ჯგუფზე უნდა არსებობდეს სადელამისო ვახტი.

4. ერთ მევახტეს უფლება აქვს თვალყური ადევნოს არა უმეტეს 5 მცირეტონაჟიან გემს (მცურავ საშუალებას).

5. ექსპლოატაციიდან გამოყვანილი გემის კაპიტანი ვალდებულია ამ წესის გარდა დაიცვას დისციპლინარული წესდება და სხვა ნორმატიული აქტები.

6. გემების ეკიპაჟები ვალდებულნი არიან უსიტყვოდ შეასრულონ ნავსადგურის ადმინისტრაციის უფროსის, ნავსადგურის კაპიტანის და ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის მითითებები.

7. ექსპლოატაციიდან გამოყვანილი გემების მეპატრონეები და კაპიტანები პასუხს აგებენ გემის ქონების დაცვაზე, ხანძარსაწინააღმდეგო და ავარიულ-სამაშველო ინვენტარისა და აღჭურვილობის მზადყოფნაზე.

8. გემების ღკომისას უნდა შედგეს განგაშის განრიგი ყოველი გემის ან გემების ჯგუფისათვის.

9. სწავლება გემის სიცოცხლისუნარიანობის შენარჩუნებისათვის უნდა ჩატარდეს გემის ხანგრძლივ გაჩერებამდე, შემდეგ კი თვეში ერთჯერ.

10. თუ ხანგრძლივად გაჩერებულ გემებზე იმყოფება ეკიპაჟი, აუცილებელია ნავსადგურის კაპიტანის მითითებისამებრ აღიმართოს შესაბამისი მანათობელი ნიშნები.

11. მცირეტონაჟიანი გემების ჯგუფში, თუ ისინი ბორტებით დგანან გვერდიგვერდ შეიძლება განათებული იქნეს მხოლოდ განაპირა, მღვისკენ მდგარი გემები.

12. ელექტროგანათების უქონლობისას დასაშვებია დადგენილი ნიმუშის ნავთის ფარანის აღმართვა.

13. გემის დაზიანების ყოველი ფაქტის შესახებ გემის კაპიტანი, მეპატრონე ან მის მიერ უფლებამოსილი პირი ვალდებულია დაუყოვნებლივ აცნობოს ნავსადგურის კაპიტანს.

თავი 7. საგვიროთო ოპერაციები ნავსადგურში

მუხლი 47. ზოგადი დებულებანი

1. ნავსადგურის ადმინისტრაცია ნავსადგურის კაპიტანთან შეთანხმებით და არსებული აღჭურვილობის გათვალისწინებით ყოფს ნავმისადგომებს საგვიროთო რაიონებად და გერმინალებად დასამუშავებელი გვიროთის კატეგორიების მიხედვით, რასაც აქვეყნებს საჯაროდ.

2. დაუშვებელია მავნე, საშიში, ადვილად აღებადი და ფეთქებადი გვიროთების დამუშავება არასპეციალიზირებულ ნავმისადგომზე.

3. დაუშვებელია მავნე, მტვრიანი, ქიმიური და მძაფრი სუნის მქონე გვიროთების დამუშავება ცხოველური წარმოშობის და საკვები გვიროთებისათვის განკუთვნილ ნავმისადგომებსა და გერმინალებზე.

4. ნავსადგურის ადმინისტრაცია, გერმინალის ოპერატორები და გემის ადმინისტრაცია ვალდებული არიან იხელმძღვანელონ საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის საერთაშორისო საზღვაო საშიში გვიროთების (IMDG CODE) კოდექსით, საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის, შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციისა და გაეროს სახელმძღვანელოთი “საგვიროთო საგრანსპორტო ერთეულების შეფუთვისათვის” და საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის რეკომენდაციებით “საშიში გვიროთების უსაფრთხო გრანსპორტირებაზე და საპორტო რაიონებში დაკავშირებულ საქმიანობაზე”.

5. საგვიროთო ოპერაციები უნდა წარმოებდეს ცალკეული გვიროთის დაგვიროთვა-გადმოგვიროთვის გექნოლოგიური რუქების და გექნიკური პირობების შესაბამისად და შრომის უსაფრთხოების, ეკოლოგიური და სახანძრო უსაფრთხოების ნორმების დაცვით.

6. პასუხისმგებლობა, საგვიროთო ოპერაციების მსვლელობისას მომხდარ ადამიანებთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევების და გვიროთის დაზიანების გამო, თუ იგი დაკავშირებულია გემის ტაკელაჟის, გემის საგვიროთო და სხვა აღჭურვილობის გაუმართაობასთან – ეკისრება გემთმფლობელს.

7. პასუხისმგებლობა საგვიროთო ოპერაციების მსვლელობისას მომხდარ ადამიანებთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევების და გვიროთის დაზიანების გამო, თუ საგვიროთო ოპერაციები ხორციელდებოდა ნავსადგურის პერსონალის და აღჭურვილობის გამოყენებით – ეკისრება ნავსადგურის ადმინისტრაციას.

8. საკვები პროდუქტების, პირუტყვის, ფრინველის, ცხოველური წარმოშობის ნედლეულის და მცენარეული გვიროთის დაგვიროთვა-გადმოგვიროთვა ხორციელდება საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

9. გვიროთის ფუმიგაციის ჩაგარების განმავლობაში გემზე არ დაიშვებიან გარეშე პირები განსაკუთრებული ნებართვის გარეშე. გემის დაცვას უზრუნველყოფს ეკიპაჟი.

10. გემის ბორცს მიღმა ან ნავმისადგომთან გვიროთის წყალში გადავარდნის ყველა შემთხვევის შესახებ გემის კაპიტანი და მორიგე სტივილორი დაუყოვნებლივ აცხობინებენ ნავსადგურის კაპიტანს სამსახურს.

11. აკრძალულია გვიროთის დაწყობა გზის სავალ ნაწილზე, გასასვლელებში, ასევე სარკინიგზო ხაზთან 2 მეტრზე ახლოს და 3 მეტრზე ახლოს ნავმისადგომის კიდესთან, სანავთობო ნავმისადგომის ხეფენლისა და სახანძრო მისასვლელების გადაგვიროთვა.

12. ამინდის შეცვლასთან დაკავშირებით საგვირთო ოპერაციის შეჩერებისას საჭიროა გრიუმის ლუკის სახურავის დახურვა. მოსახსნელი ბიძსების და მექანიკური სექციების დაუმაგრებლად დატოვება აკრძალულია.

13. კატეგორიულად აკრძალულია ნავსადგურში ნავთობგერმინალზე მდგომი გემების რეცხვა და ღებვა, გარდა მოქმედი წესის დაცვით დაწვდომის ტანკის რეცხვისა, გამწმენდ ნაგებობებზე შემდგომი ამოტუმბვით.

14. ნავსადგურის აკვატორიაში დიდი რაოდენობით ნავთობპროდუქტების დაღვრის ან აღმოჩენის შემთხვევაში საგვირთო ოპერაციები ნავსადგურში წყდება და გემები გაჰყავთ რეიდზე. გადაწყვეტილებას აღნიშნულთან დაკავშირებით იღებს ნავსადგურის კაპიტანი.

15. ყველა საგვირთო ოპერაცია ნავსადგურში ხორციელდება ნავსადგურის მორიგე დისპეტჩერის ნებართვით.

16. გვირთის დაგვირთვის ან გადმოგვირთვის დაწყების შესახებ დისპეტჩერი ვალდებულია აცნობოს საბაჟოს.

17. ნავსადგურის ტერიტორიაზე საგვირთო ოპერაციებით დაკავებული ყველა ორგანიზაცია, საწარმო თუ პირი ვალდებულია უსიგყვოდ შეასრულოს ნავსადგურის ადმინისტრაციის უფლებამოსილი წარმომადგენლის მოთხოვნა დაგვირთვის, გადმოგვირთვის, გვირთის დაწყებისა და შენახვის თაობაზე.

18. ყველა საგვირთო ოპერაცია ნავსადგურში, როგორც წესი, ხორციელდება ნავსადგურის ძალებით და საშუალებებით.

19. ცალკეულ შემთხვევაში ნავსადგურის ადმინისტრაციას შეუძლია გასცეს ნებართვა საგვირთო ოპერაციების კლიენტურის ძალებითა და საშუალებებით განხორციელებაზე. ამ შემთხვევაში სამუშაოების უსაფრთხოებასა და მოქმედი წესების შესრულებაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება გვირთის გამგზავნს (მიმღებს).

20. დაგვირთვა-გადმოგვირთვის სამუშაოების წარმოებასა და საგვირთავი მანქანების მომსახურების უფლება აქვთ 18 წელს მიღწეულ პირებს, რომლებიც სამედიცინო კომისიის მიერ მიჩნეულნი არიან ვარგისიანად აღნიშნული სამუშაოების წარმოებისათვის, გავლილი აქვთ სწავლება და ინსტრუქტაჟი შრომის უსაფრთხოების საკითხებზე და გააჩნიათ შესაბამისი მოწმობა. აღნიშნულ სამუშაოებზე ქალები დაიშვებიან შრომის კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

21. გემები, რომლებიც დაგვირთვა-გადმოგვირთვის სამუშაოებს აწარმოებენ საკუთარი საშუალებებით, უნდა ჰქონდეთ ეს საშუალებები გექნიკურად გამართულ მდგომარეობაში, რაზეც პასუხისმგებლობა ეკისრება გემის კაპიტანს.

22. გემის საშუალებებით საგვირთო ოპერაციების წარმოება დასაშვებია მხოლოდ გემის კაპიტანის მიერ ამ საშუალებათა გექნიკური გამართულობის დამადასტურებელი დოკუმენტის წარმოდგენის შემდეგ.

23. გარე ან დაუცველ რეიდზე ნავსადგურის ძალებით გემის დამუშავებისას ნავსადგური ვალდებულია, გამოეყოს მცურავი საშუალება და მებუქსირე გემი დასამუშავებელი გემის ბორცის სიახლოვეს ან ბაკშტოვზე მუდმივი მორიგეობისათვის.

24. ნავსადგურის ძალებით რეიდზე გემის დამუშავებისას ნავსადგურის მუშების ბრიგადის გადაყვანა ნაპირიდან გემზე და უკან ხდება ნავსადგურის საშუალებებით და მის ხარჯზე, ყველა სხვა შემთხვევაში – კლიენტის საშუალებებით მისსავე ხარჯზე.

25. გვირთის დაგვირთვის, გადმოგვირთვის და გადაბიდვისათვის საჭირო დამხმარე მასალები, საშუალებები და სამაგრები, როგორცაა: სეპარაცია, საგებების მოსაწყობი ხე-ტყე, სამაგრი მასალები, ბრემენგი, ღრობითი ალჭურვილობა სპეცგვირთის, ცხოველების, ფრინველის და ა.შ. გადასაზიდად უნდა უზრუნველყოს გვირთის გამგზავნმა (მიმღებმა) თავის ხარჯზე.

26. გვირთის გამგზავნი ან მიმღები თავის ხარჯზე აწვდის ნავსადგურს სპეციალურ მოწყობილობებს თუ ეს აუცილებელია სპეციფიკური ან მიმღე გვირთისათვის, რომელთა გადაგვირთვაც ნავსადგურში ეკიზოდურ ხასიათს ატარებს.

27. მაგიდა-რამპები და ბაქნები, რომლებიც ეწყობა გემების გადმოგვირთვის მიზნით, უნდა იყოს მტკიცე და ისეთი ზომის, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს მომუშავეთა უსაფრთხო მანძილით დაშორება გვირთის აწვევისას (დაშვებისას).

28. არცერთ გემს და ორგანიზაციას უფლება არა აქვს აწარმოოს საგვირთო ოპერაციები არსებული საგვირთო მოწყობილობებით, უფლებამოსილი ორგანიზაციის მიერ ამ მოწყობილობებისათვის დადგენილი გვირთამწეობის ნორმის გადაჭარბებით.

29. სანავსადგურო ამწეები, საგვირთო ხილები აღჭურვილი უნდა იყოს ანემომეტრით, სადაც ავტომატურად ჩაირთვება სირენა თუ ქარის სიჩქარე მიაღწევს მღვარს, რომლის დროსაც ამწემ მუშაობა უნდა შეწყვიტოს. **6 ბალზე ძლიერი ქარის პირობებში წყდება კოშკური ამწეების, ხოლო 7 ბალზე ძლიერი ქარის შემთხვევაში – ყველა დანარჩენი ამწის მუშაობა.** ასეთ პირობებში სანაპირო ამწეები დგებიან საგაცეზზე, მცურავი ამწეები დამაგებით სამაგრებით მაგრდებიან ნავმისადგომთან ან გადაჰყავთ უსაფრთხო ადგილზე

30. ნავსადგურის ადმინისტრაციის უფროსს თავისი ბრძანებით, ადგილობრივი პირობების და ამწეების კონსტრუქციების გათვალისწინებით, შეუძლია დაადგინოს ქარის ნაკლები სიძლიერე და ღელვა, რომლის პირობებში მოცემულ ნავსადგურში არსებული ამწეების მუშაობა უნდა შეწყდეს.

31. ამწეებით მუშაობის დროულ შეწყვეტაზე ზედამხედველობას ახორციელებს ნავსადგურის სადისპეტჩერო სამსახური და მექანიზაციის ჯგუფის ცვლის ინჟინერი).

32. გადაწყვეტილებას დაგვირთვა-გადმოგვირთვის სამუშაოს შეწყვეტის შესახებ, რომელიც წარმოებს გემის ჯალამბარის მეშვეობით, ყველა ცალკეულ შემთხვევაში იღებს საგვირთო გერმინალის (რაიონის) ადმინისტრაცია გემის ადმინისტრაციასთან შეთანხმებით.

33. თუ დაგვირთვა-გადმოგვირთვის ოპერაცია ხორციელდება ამწით, მისი მუშაობა უნდა შეწყდეს თუ:

ა) ამწით დასამუშავებელი გემი ახორციელებს მანევრირებას (სხვა ნავმისადგომთან გადაყვანა, გადაადგილება, მიბმა, დაყენება).

ბ) სარკინიგზო შემადგენლობის მანევრირებისას ამწის ისარი მოძრაობს სარკინიგზო შემადგენლობის თავზე.

34. გემის დაგვირთვა ხდება საგვირთო გემის მიხედვით, რომელსაც ამტკიცებს გემის კაპიტანი ნავსადგურის ადმინისტრაციასთან, ხოლო საშიში გვირთის შემთხვევაში, დამაგებით ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურთან და ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურთან შეთანხმებით.

35. მშრალი გვირთში გემის წინასწარ საგვირთო გემას ადგენს გემის კაპიტანი, გვირთების დაგვირთვისა და დამაგრების სახელმძღვანელოს შესაბამისად.

36. დაგვირთვა-გადმოგვირთვისათვის საჭირო დრო ნავსადგურში განისაზღვრება გემის დამუშავების ნორმების მიხედვით, რომლებიც დადგენილია წინამდებარე წესებით. (იხ. დანართი 4)

37. საგვირთო ლიუკების გახსნაში (დახურვაში) ნავსადგურის მუშების მონაწილეობისას, უსაფრთხოების გექნიკის წესების დაცვაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება გემის ადმინისტრაციას.

38. მექანიზირებული (ავტომატიზირებული) მოწყობილობით აღჭურვილი ლიუკების გახსნა და დახურვა ყველა შემთხვევაში ხორციელდება გემის შემადგენლობის მიერ.

39. გემის კაპიტანები და გვირთმფლობელები, საკუთარი ძალებით და საშუალებებით ნავმისადგომზე საგვირთო ოპერაციების განხორციელების უფლების მიღების შემთხვევაში ვალდებული არიან ყველა ღონე იხმარონ აღნიშნული ოპერაციების დროულად, ნავსადგურის მიერ განსაზღვრულ ვადებში დასრულებისათვის. გვირთი ნავმისადგომიდან გაგანილ უნდა იქნას ნავსადგურის ადმინისტრაციის მიერ დადგენილ ვადებში.

40. საგვირთო ოპერაციების დაწყებამდე სტივიდორი ვალდებულია დაათვალიეროს მოწყობილობები (ხიდურები, საბიჯელები, ჩამოსაკიდი ბადეები და სხვა) და დარწმუნდეს გამოსაყენებლად მათ ვარგისიანობაში.

41. აკრძალულია მოწყობილობის გამოყენება და იგი უნდა შეიცვალოს ახლით შემდეგ შემთხვევებში:

ა) თუ მასზე არ არის დაკრული გრაფარეგი გამოცდის თარიღისა და გამოცდის მოქმედების ვადის, აგრეთვე დასაშვები გვირთამწეობის მითითებით;

ბ) თუ მოწყობილობას აქვს არსებითი ხასიათის დაზიანება.

42. თუ საგვირთო ოპერაციების წარმოება განსაზღვრულია ნავსადგურის ამწეებით, მაშინ გემის კაპიტანმა დროულად უნდა განარიღოს სივრცის გადამკვეთი და ამწეების თავისუფალი ცირკულაციისათვის ხელშემშლელი გემის აღჭურვილობა. გემის საგვირთო ისრები არ უნდა გადაცდნენ გემის ბორცს.

43. ყველა ასაწევი გვირთი უნდა დამაგრდეს იმგვარად, რომ არ მოხდეს გვირთის გადმოყრა და გადმოვარდნა.

44. გემი ისე უნდა დაიგვირთოს, რომ წელიწადის მოცემული დროისა და ნაოსნობის რაიონებისათვის დადგენილი საგვირთო მარკა არ აღმოჩნდეს წყალქვეშ.

45. ზედმეტად გადაგვირთულ ან არასწორედ დაგვირთულ გემებს დაგვირთვის დროს დაშვებული შეცდომების აღმოფხვრამდე ეკრძალებათ ნავსადგურიდან გასვლა.

46. გემი გადაგვირთულად ან არასწორედ დაგვირთულად ითვლება თუ:

ა) გემის საგვირთო მარკის მაჩვენებელი ხაზი, რომელიც მოცემულ პირობებში გემის დახრის უქონლობისას შეესაბამება უდიდეს დაგვირთვას – დაფარულია წყლით;

ბ) გვირთები გემებზე არასაკმარისადაა დამაგრებული, ან არ არის დამაგრებული საერთოდ;

გ) გემმა დაგვირთვის შემდეგ მიიღო მისთვის დასაშვებზე მეტი დახრის, ან მისი მდგრადობა არ შეესაბამება გემის დოკუმენტებს;

დ) ფხვიერი ან თხევადი გვირთით დაგვირთული გემი არ არის აღჭურვილი რწევის დროს გვირთის გადაადგილების ან გადაღვის საწინააღმდეგო საშუალებებით;

ე) გემბანზე გვირთი განლაგებულია არასწორად და საფრთხეს უქმნის გემს და მასზე მყოფ ადამიანებს;

ვ) დარღვეულია საშიში გვირთისა და ცხოველების დაგვირთვის წესები;

ზ) დარღვეულია დაგვირთვის და გადაზიდვის სხვა რომელიმე წესი.

47. გემის ადმინისტრაციის მითითებათა შესრულება დაგვირთვის, განთავსების, დამაგრების, სეპარაციისა და გადმოგვირთვის თაობაზე აუცილებელია იმ პირებისა და ორგანიზაციებისათვის, რომლებიც ახორციელებენ საგვირთო ოპერაციებს.

48. გემის ადმინისტრაციას უფლება აქვს შეწყვიტოს საგვირთო ოპერაციები მათი წარმოებისას დაშვებული წესების დარღვევის შემთხვევაში, მის აღმოფხვრამდე და გემის ადმინისტრაციის მოთხოვნათა შესრულებამდე.

49. საგვირთო ოპერაციის დასრულების შემდეგ სანაპირო ამწეების ისრები უნდა მობრუნდეს ნაპირის მხარეს და არ გადაცდეს ნავმისადგომის კიდე. ელევატორის მილები უნდა აიწიოს და განლაგდეს ისე, რომ ხელი არ შეუშალოს გემების დაყენებას

(მიბმას) და გადაყვანას. მთელი ტაკელაჟი და საგვირთო საშუალებები უნდა ალაგდეს და დაიწყოს საგვირთო უბნის ადმინისტრაციის მიერ დადგენილი წესის შესაბამისად.

50. საგვირთო ოპერაციების მიმდინარეობის ადგილი დაუყოვნებლივ უნდა გაიწმინდოს ნავისაგან და მოყვანილ იქნას წესრიგში, რაზეც პასუხისმგებლობა ეკისრება საგვირთო ოპერაციების ხელმძღვანელს. ამასთან აკრძალულია ნავმისადგომიდან ნავის ზღვაში და ნავმისადგომის სადრენაჟო სისტემაში ჩაყრა.

51. ნავსადგურის ტერიტორიაზე და ნავმისადგომზე აკრძალულია კონჯოების, ღუმების, გვარლების, მანქანის ნაწილებისა და სხვა ინვენტარის დატოვება.

52. სანავსადგურო წყლებში ჩაძირული ყოველგვარი ტვირთის შესახებ, რასაც შეუძლია შეაფერხოს და საფრთხე შეუქმნას ნაოსნობას, საგვირთო ოპერაციების ხელმძღვანელებმა უნდა აცნობოს ნავსადგურის კაპიტანს.

53. საგვირთო ოპერაციებთან დაკავშირებული ყველა სამუშაო უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს, როგორც თვით სამუშაოთა წარმოების უსაფრთხოების, ასევე ხანძარსაწინააღმდეგო და სანიტარული უსაფრთხოების ზომებით.

54. საგვირთო ოპერაციების უსაფრთხოებას ახორციელებს: ნავსადგურის ტერიტორიასა და ობიექტებზე – ორგანიზაცია, რომელიც აწარმოებს სამუშაოებს, გემზე – სტივიდორი და გემის ადმინისტრაცია.

55. საგვირთო უბნის უფროსები, საწარმოებისა და ორგანიზაციების ხელმძღვანელები, გემის ადმინისტრაციები, რომლებიც ნავსადგურის ტერიტორიაზე აწარმოებენ სამუშაოებს, სრულად აგებენ პასუხს უსაფრთხოების ტექნიკის, ხანძარსაწინააღმდეგო და საწარმოო სანიტარიის წესების დაცვაზე და გარემოსდაცვითი წესების მოთხოვნების დარღვევაზე.

56. დღე-ღამის ბნელ პერიოდში საგვირთო ოპერაციების წარმოების ადგილი გემებზე, ნავმისადგომებზე, საწყობებში უნდა იყოს განათებული მოქმედი ნორმების მიხედვით. განათება ხელს არ უნდა უშლიდეს ნაოსნობას.

57. ნავმისადგომზე და საწყობებში განათებას უზრუნველყოფს ნავსადგური, ხოლო გემზე – გემის ადმინისტრაცია.

58. ნაპირიდან გემზე ასვლა და ჩამოსვლა დასაშვებია მხოლოდ გრაპებით და უსაფრთხოების ტექნიკის მოთხოვნათა სრული დაცვით დამზადებული საბიჯელათი.

59. გემის გრაპებისა და საბიჯელების ტექნიკურ მდგომარეობაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება გემის ადმინისტრაციას, ნავსადგურის კუთვნილი გრაპებისა და საბიჯელების ტექნიკურ მდგომარეობაზე, რომლებიც ნაპირიდან მოეწოდება გემს პასუხისმგებლობა ეკისრება ნავსადგურის ადმინისტრაციას.

60. ექსპლუატაციის პროცესში აღმოჩენილი გრაპებისა და საბიჯელების გაუმართაობის შესახებ, მომუშავეებმა დაუყოვნებლივ უნდა აცნობონ შესაბამისად ნავსადგურის ან გემის ადმინისტრაციას, რომელიც ვალდებულია გასცეს განკარგულება დეფექტების აღმოფხვრის ან დაზიანებული გრაპებისა და საბიჯელების ექსპლუატაციიდან ამოღების თაობაზე.

61. საგვირთო ოპერაციების მიმდინარეობის ადგილას იკრძალება:

ა) მოწვევა, გარდა ამისათვის სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში;

ბ) იმ პირების დასწრება, რომლებსაც სამსახურებრივად არა აქვთ კავშირი მიმდინარე სამუშაოებთან.

62. ნავსადგურის ადმინისტრაციას და გემის ადმინისტრაციას ევალება მკაცრი ზომები გააგაროს 61-ე პუნქტის დამრღვევთა მიმართ, (უფლება აქვთ გააძევიონ გემისა და ნავსადგურის ტერიტორიიდან).

63. უბედური შემთხვევისას, რომელიც ადამიანის ჯანმრთელობასა და სიცოცხლესთანაა დაკავშირებული საგვირთო ოპერაციების სტივიდორი და ბრიგადირი

დაზარალებულისათვის სამედიცინო დახმარების აღმოჩენასთან ერთად ვალდებულნი არიან დაუყოვნებლივ აცნობონ მომხდარის შესახებ, შრომის დაცვის სამსახურს და გერმინალის (რაიონის) უფროსს.

64. ყველა საგვირთო სამუშაო ნავსადგურში, როგორც წესი, უნდა განხორციელდეს კომპლექსური მექანიზაციის გამოყენებით. მექანიზირებული დაგვირთვისას, დამხმარე ოპერაციების ხელით შესრულება, ასევე ხელით სამუშაოთა გარკვეულ სახეობათა წარმოება, დაშვებულია მხოლოდ უსაფრთხოების გექნიკის წესების მკაცრი დაცვით.

65. უსაფრთხოების გექნიკის დაცვის მიზნით გერმინალების, უბნების, მეურნეობების, განყოფილებებისა და სამსახურების ხელმძღვანელებმა უნდა შეიმუშაონ ინსტრუქციები ცალკეული პროფესიების მიხედვით. დაამტკიცონ ნავსადგურის ადმინისტრაციაში და უზრუნველყონ მუშები ამ ინსტრუქციებით. გიპიური ინსტრუქციების არსებობის შემთხვევაში, ისინი საფუძვლად უნდა დაედოს ნავსადგურებში, ადგილობრივი სპეციფიკის გათვალისწინებით შემუშავებულ ინსტრუქციებს.

66. ინსტრუქცია უსაფრთხოების გექნიკის სფეროში უნდა შეთანხმდეს შრომის დაცვის სამსახურთან და დაამტკიცოს ნავსადგურის ადმინისტრაციამ.

67. ინსტრუქცია უნდა შეისწავლონ რიგითმა მუშაკებმა და ხელმძღვანელობის უმცროსმა რგოლებმა, შესაძლებლობებისამებრ უზრუნველყონ მისი სამუშაო ადგილზე, გარდერობებში და დასვენებისათვის გამოყოფილ ადგილებში გამოკვრა.

თავი 8. გვირთის დაგვირთვა, გადმოგვირთვა, დაწყობა და შენახვა

მუხლი 48. ზოგადი დებულებანი

1. გემბანზე განთავსებული, განსაკუთრებით მძიმე წონის გვირთით და ხე-ტყით გემის დაგვირთვა უნდა განხორციელდეს შესაბამისი წესის მკაცრი დაცვით. უზრუნველყოფილი უნდა იყოს გემის მდგრადობა კაპიტანისთვის ცნობილი ნორმის ფარგლებში.

2. გემბანის გვირთი, როგორც წესი არ უნდა ცდებოდეს გემის ბორცს.

3. მძიმე გვირთით დაგვირთვა-გადმოგვირთვისათვის სამუშაოები აუცილებლად უნდა განხორციელდეს სტივიდორის, ცვლის მექანიკოსის (თუ სამუშაო მიმდინარეობს ამწეების მეშვეობით) და გემის კაპიტანის უფროსი თანამემწის მონაწილეობით. აღნიშნული სამუშაოს შესრულებისათვის გამოიყოფა სპეციალური ბრიგადა ყველაზე კვალიფიციური მუშების, მემამწეების, მეჯალამბრეების შემადგელობით.

4. გვირთი განთავსებულ უნდა იყოს გარაში შესაბამისი წესის გათვალისწინებით.

5. დაგვირთვამდე ტრიუმები სათანადოდ უნდა მომზადდეს და შემოწმდეს გვირთის სურვეერის მიერ.

6. ნავმისადგომები, რომლებზეც საკვები გვირთის დაგვირთვა-გადმოგვირთვა ხორციელდება უნდა იყოს სანიმუშოდ დასუფთავებული.

7. ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფიდან გამომდინარე, ნავსადგურის კაპიტანი აკონტროლებს გემზე დამტკიცებული საგვირთო გეგმის არსებობას, მის სისწორეს და ასევე დაგვირთვას ამ გეგმისა და შესაბამისი წესების დაცვით.

8. საგვირთო ოპერაციების ხელმძღვანელი ვალდებულია მოაწყოს სათანადო დამცავი საშუალება (ბრემენტი, საგაკვლავო ბადე), რათა არ მოხდეს გვირთის წყალში ჩაჯარღნა.

9. ადვილად აალებადი გვირთების (ბამბა, ნელლი ბამბა, სელი, ძენძი და სხვა) დაგვირთვა-გადმოგვირთვისას ლითონის ჯამბარის და ბადის გამოყენება აკრძალულია. ლიუკების კომინგსები დაცული უნდა იყოს ბრემენტებით და ხის ფარებით, ხოლო საგვირთო გვარლების რკინის მენჯს შემოკერილი უნდა ჰქონდეს გილო.

10. მცენარეული გვირთის დაწყობა, შენახვა და დემინფექცია უნდა მოხდეს მცენარეთა კარანტინის სახელმწიფო ინსპექციის მითითებათა გათვალისწინებით, ხოლო ცხოველური წარმოშობის გვირთის, სანიტარული, ვეტერინარული ზედამხედველობის სამსახურთან შეთანხმებით.

11. გაფუჭებული გვირთი დაუყოვნებლივ უნდა იქნას გატანილი ნავსადგურის ტერიტორიიდან, გვირთის მფლობელის მიერ მისივე ხარჯით.

მუხლი 49. ნავსადგურის ნავმისადგომებით, საწყობებით და ბაქნებით სარგებლობის წესი

1. ნავსადგურის საწყობებით, ნავმისადგომებით, უბნებით, ტერიტორიით და შენობებით სარგებლობა შეუძლია ორგანიზაციებს, საწარმოებს და იმ პირებს, ნავსადგურის ადმინისტრაციასთან გაფორმებული ხელშეკრულების ან ნებართვის საფუძველზე.

2. ნავსადგურის ტერიტორიაზე და აკვატორიაში არსებული საწყობების, ნავმისადგომების, შენობების ყველა მფლობელი თუ მოიჯარე ვალდებულია, უსიგყვოდ შეასრულოს სახანძრო, სანიტარული, ტექნიკური და სანავსადგურო ზედამხედველობის ყველა მოთხოვნა თუ იგი შეეხება საწყობებს, ნავმისადგომებს ან შენობებს.

3. ნავსადგურის ტერიტორიაზე, საწყობებში, ბაქნებზე და ნავთობტერმინალებზე გვირთის დაწყობა აკრძალულია:

ა) აკრძალულ მონაში;

ბ) მისაბმელი ტუმბებისა და ბრიდელების, ფარნის ბოძის, გეოდეზიური ქსელის ნიშნების, ჭერის, სახანძრო ამწეების, სახანძრო სიგნალიზაციის, ელექტროჩასართველების ირგვლივ, სადრენაჟო სისტემების ჭებზე (შტამბელეზად გვირთის დაწყობა დასაშვებია აღნიშნულ ადგილებთან არანაკლებ 2 მეტრის დაშორებაზე);

გ) საწყობიდან არანაკლებ 4 მეტრის დაშორებაზე და საწყობში გვირთებს შორის ნორმებით დადგენილი გასასვლელების გარეშე დალაგება;

დ) წყალგაყვანილობის, საგრანსპორტო და ელექტროკაბელის გრასებზე;

ე) 1,7 მ ნაკლები დაშორებით უახლოესი რელსიდან და 3 მ-ზე ნავმისადგომის ნაპირიდან;

ვ) ვებზე, ქვეითადმოსიარულეთა და გრანსპორტის გასასვლელებზე, სახანძრო ავტოტუმბოებთან და სხვა.

ზ) საჰაერო ელექტროგაყვანილობის, მაღალი ძაბვის გაყვანილობისა და სატელეფონო სადენებისა ან ტელეგრაფის ქელის ქვეშ.

მუხლი 50. გვირთის შემოგანა ნავსადგურში და ნავსადგურიდან გაგანა

1. ნავსადგურის ტერიტორიაზე გვირთის შემოგანა გვირთის გამგზავნის შეუძლია ნავსადგურის საგვირთო (კომერციულ) განყოფილებასთან გვირთის დაწყობის ადგილისა და დროის შესახებ შეთანხმების შემდეგ.

2. გვირთის გაგანა მფლობელის მიერ უნდა მოხდეს ნავსადგურში საბაჟოს თანხმობით.

3. ნავსადგურში აკრძალულია:

ა) გაუმართავ და არამარკირებულ გარაში მოთავსებული გვირთის შეგანა;

ბ) თუ ნაყარი და ზვინული გვირთი გადაზიდვის წესების თანახმად უნდა გადაიზიდოს გარით, მაშინ მათი ნავსადგურის ტერიტორიაზე გარის გარეშე გადაზიდვა აკრძალულია;

4. პირველ პუნქტში გათვალისწინებული პირობა არ ვრცელდება იმ ნავმისადგომებზე და ტერმინალებზე, რომლებიც გადაცემულნი არიან იჯარით

ოპერატორებს ან იმყოფებიან სხვა იურიდიული პირების მფლობელობაში. ამ შემთხვევაში ასეთი ინფორმაცია ნავსადგურის ადმინისტრაციას გადაეცემა ცნობისათვის.

თავი 9. საგვრთო ოპერაციები საშიშ გვრთებთან

მუხლი 51. ზოგადი დებულებანი

1. საშიში გვრთის დაგვრთვა-გადმოგვრთვა უნდა ხდებოდეს საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის საერთაშორისო საზღვაო საშიში გვრთების (IMDG CODE) კოდექსის და წინამდებარე წესების შესაბამისად.

2. საშიშ გვრთის განეკუთვნება ყველა ის ნივთიერება და საგანი, რომელიც გადაზიდვის, შენახვის, დაგვრთვისა და გადმოგვრთვის დროს შესაძლოა გახდეს აფეთქების, ხანძრის და საერთოდ რაიმე დაზიანების, გემის, გვრთის, სანავსადგურო მოწყობილობების, შენობების ნგრევის, ადამიანის დაღუპვის, დაზიანების, მოწამვლის, დამწვრობის, დასხივების ან ზოგადად ადამიანებისა და ცხოველებისათვის საფრთხის შექმნის მიზეზი.

3. საშიში გვრთის მოსალოდნელი გადაზიდვის შესახებ, გვრთის გამგზავნმა გადაზიდვას გვრთის ნავსადგურში შეგანამდე არა უგვიანეს 7 დღით ადრე უნდა წარუდგინოს განაცხადი, თანდართული სწორად შევსებული დოკუმენტებით.

4. განაცხადში აღნიშნული უნდა იყოს რომელ კლასს, კატეგორიას, ჯგუფს განეკუთვნება საშიში გვრთი, მისი გექნიკური დასახელება, ადგილების რაოდენობა, წონა ბრუტო და დანიშნულების ადგილი. გარდა ამისა აღნიშნული უნდა იყოს იმის შესახებ, რომ საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის საერთაშორისო საზღვაო საშიში გვრთების (IMDG CODE) კოდექსი ცნობილია გვრთის გამგზავნისათვის, ხოლო გადასაზიდი გვრთის შეფუთვა, მარკირება (იხ.დანართი 5) და საშიშროების დამადასტურებელი გრაფარეგი სრულად შეესაბამება საშიში გვრთის გადაზიდვის წესებს.

5. გემები, რომლებსაც საშიში გვრთი მიაქვთ ნავსადგურში და არ გააჩნიათ გადმოგვრთვის ნებართვა, ნავსადგურში შესვლამდე ღებებიან ღუბაზე ამისათვის სპეციალურად გამოყოფილ რაიონში.

6. გემის კაპიტანი ვალდებულია აცნობოს ნავსადგურის ადმინისტრაციას და ნავსადგურის კაპიტანს სამსახურს, ბორცზე საშიში გვრთის არსებობის შესახებ და დაელოდოს მითითებას გადმოგვრთვის დროისა და ადგილის თაობაზე.

7. აკრძალულია საშიში გვრთით დაგვრთული გემების სხვა გემებთან მიყენება ან მათ სიახლოვეს ღუბაზე დგომა.

8. საშიში გვრთის ნავსადგურის ტერიტორიაზე შემოგანა გემზე დაგვრთვის მიზნით დასაშვებია მხოლოდ ნავსადგურის ადმინისტრაციის უფროსის წერილობითი ნებართვის საფუძველზე. შემოგანის ვადებს და განთავსების ადგილს აზუსტებს ნავსადგურის ადმინისტრაცია.

9. საშიში გვრთის დაგვრთვა-გადმოგვრთვის ადგილს განსაზღვრავს ნავსადგურის ადმინისტრაცია ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურთან, ნავსადგურის დაცვასთან და სანიტარული ზედამხედველობის სამსახურთან შეთანხმებით.

10. საშიში გვრთის დაგვრთვა-გადმოგვრთვა და დახარისხება ხდება ნავსადგურის ან საგვრთო ტერმინალის (რაიონის) კომპეტენტური წარმომადგენლის თანდასწრებით.

11. საშიში გვრთის მოსალოდნელ გადამუშავებასთან დაკავშირებული ყოველგვარი სამუშაოს გვრთის სახეობისა და სამუშაოთა წარმოების ადგილის შესახებ, ნავსადგურის სადისპეტჩერო სამსახური წინასწარ, გვრთის ნავსადგურში

შეგანამდე, აცნობებს ნავსადგურის შრომის დაცვის სამსახურის, ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის, სანიტარული მედამხედველობის ორგანოებს.

12. საშიში გვირთის დაგვირთვა და გადმოგვირთვა უნდა განხორციელდეს საგვირთო ოპერაციებზე დაკავებული ადამიანების სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო საშუალებებით და მეთოდებით, გემის საცხოვრებელი, სამსახურებრივი და საწარმოო სათავსოების დაჭუჭყიანებისაგან დაცვით. ნაყარი სახიფათო გვირთის გადაგვირთვისას თავიდან უნდა იქნეს აცილებული სამუშაო ადგილისა და მიმდინარე გერიგორიის დაბინძურება.

13. საშიშ გვირთებთან საგვირთო ოპერაციების განხორციელებისას აკრძალულია გემების საწვავით მომარაგება.

14. საშიშ გვირთებთან საგვირთო ოპერაციები უნდა ხდებოდეს გვირთის თვისებების გათვალისწინებით შედგენილი გექნოლოგიური რუქის მიხედვით. გექნოლოგიური რუქა შეთანხმებული უნდა იყოს ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურთან, შრომის დაცვის სამსახურთან, სანიტარული მედამხედველობის ორგანოსთან, ოპერატორთან და დამკვიცებული ნავსადგურის ადმინისტრაციის მიერ.

15. საშიში გვირთი, როგორც წესი, გემში უნდა ჩაიგვირთოს ყველა სხვა გვირთის შემდეგ და გადმოიგვირთოს პირველ რიგში.

16. საგვირთო ოპერაციების დაწყებამდე ოპერატორს და საგვირთო ოპერაციის ხელმძღვანელს უნდა გააჩნდეთ ხანძრის, აფეთქების ან სხვა ინცინდენტის შემთხვევაში ქონების განლაგების, ვაგონების გადაწევის, გემებისა და ავტომანქანების გაყვანის გეგმა.

17. საშიში გვირთების განსათავსებლად უნდა გამოიყოს ცეცხლგამძლე მასალით აგებული, ასეთივე იაგაკისა და საფარის მქონე, ცეცხლგამძლე კედლებით დაყოფილი შენობა (საწყობი). დასაშვებია საშიში გვირთის სპეციალურ სარდაფებში და მიწურებში შენახვა შესაბამისად საშიში გვირთის სპეციფიკის გათვალისწინებით.

18. საშიში გვირთის განთავსების ადგილი უნდა იყოს მუდმივად დაცული, გააჩნდეს სახანძრო სიგნალიზაცია და დაცვის თანამშრომლებისთვის მისაწვდომი სატელეფონო კავშირი. საშიში გვირთის შესანახ შენობას გარეთ (შიგნით), უნდა გააჩნდეს ამკრძალავი და გამაფრთხილებელი ნიშნები: “საშიშია”, “მოწევა სასტიკად აკრძალულია” და სხვა.

19. საშიში გვირთის ნავსადგურის საწყობებში, ღია ბაქანზე, ვაგონებში შენახვა ყველა შემთხვევაში შეთანხმებული უნდა იყოს სახანძრო დაცვის ორგანოსთან, სანიტარული ღონისძიებები კი სანიტარული მედამხედველობის ორგანოსთან.

20. ექსპლიტორებს (ფორვადერებს) და ოპერატორებს, რომლებიც ახორციელებენ ოპერაციებს საშიშ გვირთებთან დაკავშირებით, უნდა ჰყავდეთ საშიში გვირთების გადაზიდვის სფეროში სერთიფიკატის მქონე თუნდაც ერთი პასუხისმგებელი თანამშრომელი

მუხლი 52. საგვირთო ოპერაციები

1. ადვილადაალებადი სითხეების დაგვირთვა-გადმოგვირთვა განკერებში ხდება სპეციალიზირებულ ნავმისადგომთან, უნავმისადგომო ჩამოსასხმელთან და რეიდზე – ბორგიდან გადმოგვირთვისას, ნავთობგანკერებსა და გერმინალებზე უსაფრთხოების საერთაშორისო სახელმძღვანელოს (ISGOTT) წესების შესაბამისად.

2. საგვირთო ოპერაციების განხორციელებისას ყველა განკერი უნდა იქნეს ჩამიწებული. ჩამიწებას ახორციელებს ნავთობგერმინალის ოპერატორი ხანძარსაწინააღმდეგო წესების სრული დაცვით.

3. ნავთობგერმინალებზე ნავთობთან და ადვილადაალებად სითხეებთან საგვირთო ოპერაციები, უსაფრთხოების თვალსაზრისიდან გამომდინარე, უნდა მიმდინარეობდეს

დახურული მეთოდით (სანაპირო საგვიროთო სადენის შლანგის მილგუჩი მჭიდროდ უნდა იყოს მიერთებული განკერის მიმღებ საგვიროთო მილთან, რათა გამოირიცხოს ადვილადააღებადი სითხეების გამოჟონვა შლანგიდან, განკერის გემბანზე ყველა ღიობი უნდა იყოს დახურული გარდა, განკერის ვენტილაციის სისგემისა).

4. 20 000 ათასი და მეტი განკერების საგვიროთო ოპერაციები, უნდა ხორციელდებოდეს, ინერტული განკერების პირობებში.

5. ადვილადააღებადი სითხეების და ნავთობის გემბანზე ან ზღვაში გადაღვრის თავიდან აცილების მიზნით განკერისა და საწვავშილი გემის მევახტე სამსახური მუდმივად თვალყურს უნდა აღევნებდნენ ჩამკეტი სარქველის (ფარსახური) და საგვიროთო შლანგების მდგომარეობას და დახურული იქონიოს გემის ყველა ღიობი, რათა ადვილადააღებადი სითხეების ავარიული დაღვრის შემთხვევაში თავიდან იქნეს აცილებული ადვილადააღებადი სითხეებისა და ნავთობის მოხვედრა ნავსადგურის აკვატორიაში.

6. გარეთა ჩამოსასხმელ-გადასასხმელი მილსადენებიდან (სახელოები, შლანგები და სხვა) ადვილადააღებადი სითხეების გადინების შემთხვევაში მათი შეერთების ადგილას უნდა განთავსდეს ქვესადგარები და ლოტები ადვილადააღებადი სითხეების შესაგროვებლად.

7. საგვიროთო ან საბუნკერე ოპერაციების პროცესში ნავთობის დაღვრისას გემის დამუშავება უნდა შეწყდეს, გემზე გამოცხადდეს გემის საერთო განგაში, ხოლო ნავსადგურის სანავთობე უბნის მორიგე სამსახურმა ქმედითი ზომები გააგაროს აკვატორიისა და ნავსადგურის გერიგორიის დაბინძურებული ადგილების გასაწმენდად, გამოიძახოს სახანძრო დაცვა და ნავსადგურის კაპიტანი შესაბამისი საბუთების გასაფორმებლად.

8. საგვიროთო ოპერაციების დასრულების შემდეგ სანაპირო და გემის მილსადენის შემაერთებელი მოწყობილობები განცალკევებამდე უნდა დაიცალოს თუ ისინი არ არიან აღჭურვილნი სპეციალური შეუქცევადი სარქველით ან სხვა მოწყობილობით, რომელიც გამორიცხავს ადვილადააღებადი სითხეების გადაღვრას, მოქმედი შლანგები უნდა იქნეს წამოწეული ზემოთ საგვიროთო ისრების კრონშტეინების და სხვათა მეშვეობით.

9. საგვიროთო ოპერაციების მიმდინარეობისას განკერებს ეკრძალება:

- ა) ბორტზე ფეთქებადი ნივთიერებების ქონა;
- ბ) სხვა გარე შუქების არსებობა, გარდა ღვომისათვის დასაშვებისა;
- გ) გემის განკერის რეცხვა და ღეგაზაციის წარმოება.

10. რეილზე ადვილადააღებადი სითხეების გადმოგვირთვისას საბუქსირე ჩასასხმელმა ბარკებმა ან ლიხტერებმა ზემოთ აღნიშნულ წესებთან ერთად უნდა დაიცვან შემდეგი პირობები:

ა) ღუბაზე ღვომისას გემი მკაცრად იცავს ნავსადგურის კაპიტანის მითითებას ღვომის ადგილის შესახებ;

ბ) ბარკისა და ლიხტერის მიყენება განკერის ბორტთან უნდა განხორციელდეს განსაკუთრებული სიფრთხილით, რათა არ მოხდეს დაჯახება, ახუნი ან დაწოლა;

გ) განკერის, ბარკისა და ლიხტერების ბორტები უნდა აღიჭურვოს რბილი საკიდი საცავბალიშებით;

დ) ადვილადააღებადი სითხეების დაგვირთვა-გადმოგვირთვა ბარკისა და ლიხტერში ხდება მხოლოდ დახურული წესის შესაბამისი მილსადენის მეშვეობით;

ე) ღელვის პირობებში გადმოგვირთვა ან დაგვირთვა შეიძლება შეწყვეტილ იქნეს განკერის კაპიტანის შეხედულებისამებრ. ამ შემთხვევაში ბარკა ან ლიხტერი გაყვანილ უნდა იქნეს განკერის ბორტიდან და დაღვეს ღუბაზე;

ვ) რეიდზე ადვილადაალებადი სითხეების საგვირთო ოპერაციების განხორციელებისას უნდა მორიგეობდეს მებუქსირე გემი (კატარდა) ხანძარსაწინააღმდეგო მოწყობილობით აღჭურვილი, რათა დაუყოვნებლივ აღმოუჩინოს დახმარება განკერს ხანძრის წარმოშობის შემთხვევაში;

ზ) ბარჯას უნდა გააჩნდეს ელექტროგანათება, რომელიც შეესაბამება ამ ტიპის გემებისათვის საკლასიფიკაციო საზოგადოებების მიერ დადგენილ მოთხოვნებს;

თ) საგვირთო ოპერაციების წარმოება სვლის დროს აკრძალულია გარდა განსაკუთრებული შემთხვევებისა ნავსადგურის კაპიტანთან შეთანხმებით;

ი) დაუშვებელია 23°C -ზე ნაკლები ფეთქების ტემპერატურის მქონე ადვილადაალებადი სითხეების ორ ბარჯაში ერთდროულად ჩასხმა;

11. ნავსადგურში ან რეიდზე ადვილადაალებად სითხეებთან საგვირთო ოპერაციების განხორციელებისას უნდა აღიმართოს დღისით წითელი დროშა "B" (BRAVO); ღამით – წითელი წრიული შუქი.

მუხლი 53. გარაში მოთავსებული ადვილადაალებადი სითხეების დამუშავება

1. საზღვაო ნავსადგურში გარაში მოთავსებული ადვილადაალებადი სითხეების მიღების, დაგვირთვისა და გადმოგვირთვისათვის უნდა სპეციალურად გამოიყოს, შემოიღოს და აღიჭურვოს ხანძარსაწინააღმდეგო მოწყობილობებით მოედნები და ნავმისადგომები, რომლებიც განლაგებულია სხვა გვირთების გადამუშავების ადგილებიდან არანაკლებ 200 მეტრის დაშორებაზე.

2. $+60^{\circ}\text{C}$ ნაკლები ფეთქების ტემპერატურის მქონე ადვილადაალებად თხევად სითხეებს მეპატრონე დასაგვირთავად აწვდის ნავსადგურს უშუალოდ გემის ბორტთან, ნავსადგურიდან გამოგანა კი ხდება გემიდან გადმოგვირთვითანავე. $+23^{\circ}\text{C}$ –დან $+61^{\circ}\text{C}$ -მდე ფეთქების მქონე ადვილადაალებადი სითხეების (ქვეკლასი 3.3) გადმოგვირთვა გამონაკლის შემთხვევებში შესაძლოა ნავმისადგომზე, თუ არსებობს ამისათვის სპეციალურად გამოყოფილი ადგილი, იმ პირობით, რომ გამოგვირთვიდან არა უგვიანეს 24 საათის განმავლობაში მეპატრონე გაიგანს გვირთის ნავსადგურიდან.

3. ადვილადაალებადი სითხეების დაღვრა ნავსადგურის ტერიტორიაზე აკრძალულია.

4. გარაში მოთავსებული ადვილადაალებადი სითხეების დაგვირთვა და გადაზიდვა უნდა ხდებოდეს სპეციალური წესის შესაბამისად.

5. ადვილადაალებადი სითხის გვირთის სახით მიღება აკრძალულია:

ა) სამგზავრო და საგვირთო-სამგზავრო გემებზე;

ბ) საგვირთო გემებზე, თუ ისინი ბორტზე ღებულობენ მგზავრებს.

6. გემებს, რომლებსაც გადააქვთ 3.1. და 3.2 ქვეკლასის ადვილადაალებადი სითხეები ეკრძალებათ რაიმე სახის საბუქსირე სამუშაოების წარმოება.

7. ადვილადაალებად სითხეებთან ან გარასთან დაკავშირებული დაგვირთვა-გადმოგვირთვის სამუშაოების ღამით წარმოება გემებსა და ნაპირზე, დასაშვებია როგორც გამონაკლისი, ნავსადგურის ადმინისტრაციის ნებართვით შემდეგი პირობების დაცვით:

ა) სამუშაო ადგილების განათება უნდა იყოს არანაკლებ 45 ლუქსისა;

ბ) განათების დონის უზრუნველყოფა ხდება პროექტორებით, რომლებიც სამუშაო ადგილიდან დაშორებულია არანაკლებ 50 მეტრით, ასევე გადასაგანი განათებით ფეთქებადუსაფრთხო ფარნების გამოყენებით.

8. გარაში განთავსებული გვირთის აწვევა და დაშვება საგვირთო ოპერაციების მიმდინარეობისას უნდა ხდებოდეს მღორედ, ბიძგებისა და გვირთის ერთმანეთზე ან გემის ბორტზე დარტყმის გარეშე. ადგილებში, სადაც დარტყმებია მოსალოდნელი საჭიროა ფარებისა და საგებების განთავსება.

9. 3.1 და 3.2 კლაშის ადვილადაალებადი სითხეებით სავსე კასრების საგვიროთო ოპერაციებისას, არ შეიძლება წყვილკავის გამოყენება.

10. აღნიშნული ტვირთის დატვირთვა-გადმოტვირთვისას გამოიყენება ქერელის ან სხვა მასალის თოკისაგან დამზადებული ბადე.

11. ტარაში დატვირთული ადვილადაალებადი სითხეებით გემის ტრიუმებში შესვლა დასაშვებია მხოლოდ მათი განიავების შემდეგ არაფეთქებადსაშიში ხელის აკუმულატორიანი ფარნით და რემინის ფეხსაცმლით.

12. ცარიელი ტარა ზღვით გადაზიდვამდე ადვილადაალებადი სითხეებისაგან კარგად უნდა გაიწმინდოს ტვირთის გამგზავნის მიერ. ტარის სრული გაწმენდა ტვირთის გამგზავნა უნდა დაადასტუროს განსაკუთრებული ხელწერით, რომელიც თან ერთვის საგვიროთო ორდერს ან ბედნადებს. ასეთ შემთხვევაში ადვილადაალებადი სითხეების ტარით გადაზიდვა ხდება ისევე, როგორც ჩვეულებრივი ტვირთის.

13. იმ შემთხვევაში, თუ ტარა სრულად არაა გაწმენდილი, მისი გადაზიდვა უნდა მოხდეს ისევე, როგორც მასში განთავსებული ტვირთისა.

14. საგვიროთო ორდერში ან ბედნადებში, რომელიც თან ახლავს ტარას, გრაფაში ტვირთის დასახელება წითლად უნდა აღინიშნოს თუ რომელი ტვირთი იქნა გადატანილი ამ ტარით.

15. აღნიშნული მუხლის შესრულებაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება ტვირთის გამგზავნს.

თავი 10. სამგზავრო ოპერაციები

მუხლი 54. ზოგადი დებულებები

სამგზავრო გემების დამუშავება ხდება მხოლოდ სამგზავრო ნავმისადგომებზე.

მგზავრების გადაყვანას აკვატორიაში და რეიდზე ახორციელებენ სანავსადგურო ფლოტის გემები.

გემზე, საკლასიფიკაციო სამოგალოების მიერ გაცემულ მოწმობაში მგზავრთა აღნიშნული რაოდენობის გადამეტება, აკრძალულია.

სამგზავრო გემების, საზღვაო სამგზავრო სადგურში დაყენებისას, მორიგე უნდა უზრუნველყოს გარეშე პირთა არყოფნა მისაბმელი ბაგირის სიახლოვეს. დამხდურები და გამცილებლები უნდა იმყოფებოდნენ გამყოფი ხაზის მიღმა.

ნავმისადგომებზე, მგზავრთა ჩასხდომის და გადმოსვლის ადგილებზე უნდა მოეწყოს სათანადოდ აღჭურვილი პოსტები, წყალში ჩაყარდნითათვის დახმარების აღმოსაჩენად.

სამგზავრო გემებზე, საზღვაო სამგზავრო სადგურებში გამოსაჩენ ადგილას უნდა ეკიდოს მგზავრთა მოქცევის წესები გემში ჩასხდომისას და გადმოსვლისას.

ნავმისადგომებზე, მგზავრთა ჩასხდომა-გადმოსხდომის ადგილას და გემის ტრაპთან უნდა მოეწყოს სავახგო სამსახური, მზადყოფნაში ინახებოდეს სამაშველო საშუალებები დახმარების აღმოსაჩენად.

ეკიპაჟის წევრთა, მათი ოჯახების, თანამდებობის პირების გადმოსხმა რეიდზე მდგომი გემიდან ნაპირზე ხორციელდება სადისპეტჩერო სამსახურის მიერ გამოყოფილი სამგზავრო კატარლით.

9. პასუხისმგებლობა მგზავრთა ჩასხდომა-გადმოსხდომის ორგანიზაციაზე ნაპირზე ეკისრება საზღვაო სამგზავრო სადგურის უფროსს, ხოლო გემზე ეკისრება გემის კაპიტანს. გემთფლობელები, რომლებიც ახორციელებენ მგზავრთა გადაყვანას, ასევე სანაპირო სამგზავრო ნაგებობათა მეპატრონეები, ვალდებული არიან უზრუნველყონ მგზავრთა უსაფრთხოება და მოხერხებული ჩასხდომა-გადმოსხდომა.

10. გემებს, რომლებიც ახორციელებენ მგზავრთა გადაყვანას ეკრძალებათ გვირთის თუ ხელბარგის სახით ფეთქებადი, ადვილად აალებადი და სხვა საშიში გვირთის გადატანა, რომელთა ჩამონათვალი დამტკიცებულია განსაკუთრებული წესებით.

11. საზღვაო სამგზავრო სადგური უნდა შედგებოდეს საზოგადოებრივი, სამსახურეობრივი, ოპერატიული სამსახურის, საყოფაცხოვრებო და სავაჭრო სათავსოებისაგან, მოწყობილი და აღჭურვილი უნდა იყოს სასაზღვრო საბაჟო, სანიტარულ-საკარანტინო კონტროლის განსახორციელებლად, ასევე უნდა არსებობდეს მგზავრთა დასვენებისა და კვებისათვის განკუთვნილი შენობები.

12. ბილეთებისა და გვირთის სალაროებთან უნდა გაიკრას გემების მოძრაობის განრიგი, რომლებიც ახორციელებენ მგზავრთა გადაყვანასა და გვირთის გადატანას, აგრეთვე განცხადება სამგზავრო და საგვირთო სალაროების მუშაობის დროის და ბილეთის შექმნის წესის და გემზე თავისუფალი ადგილების არსებობის შესახებ.

13. საზღვაო სამგზავრო სადგურის სათავსოებში, მიმოსვლის გზებზე და ნავმისადგომზე უნდა არსებობდეს სპეციალური წარწერები და აღნიშვნები, მუდმივად ან პერიოდულად მოქმედი ინდივიდუალური და კომპლექსური მაჩვენებლები. საზღვაო სამგზავრო სადგურში უნდა მუშაობდეს ცნობათა ბიურო.

14. სამგზავრო რაიონის ტერიტორიაზე, მისასვლელ გზებსა და ნავმისადგომებზე უნდა იყოს წესრიგი და სისუფთავე.

სამგზავრო რაიონში დღე-ღამის ბნელ პერიოდში უნდა არსებობდეს საკმარისი განათება. ამასთან, განათებამ ხელი არ უნდა შეუშალოს გემთწამყვანებს გემის მიბმის ოპერაციის განხორციელებაში.

მგზავრთა გევალობის ნორმის გადამეტებით ბილეთების გაყიდვა აკრძალულია.

გაყიდული ბილეთების რაოდენობაზე პასუხს აგებს საზღვაო სამგზავრო სადგურის უფროსი.

თავისუფალი ადგილების არსებობის შესახებ ნავსადგურთა შორის ინფორმაციის სისწორეზე პასუხს აგებს გემის კაპიტანი.

გემის კაპიტანი, რომელსაც მგზავრები გადაჰყავს, ვალდებულია:

უმრუნველყოს გემის დროული მომზადება მგზავრთა ჩასხდომისათვის;

ჩასხდომის დაწყებამდე მოამზადოს მგზავრთა მიღებითა და მომსახურებით დაკავებული სამსახურები.

საზღვაო სამგზავრო სადგურის უფროსის მორიგე თანაშემწე ვალდებულია ჩასხდომის დაწყებამდე გადასცეს გემის კაპიტანს თანაშემწეს სამგზავრო დარგში დადგენილი ფორმის საბუთი გაყიდული ბილეთების შესახებ დანიშნულების ნავსადგურების მიხედვით. აღნიშნული საბუთის ასლი გადაეცემა ასევე ნავსადგურის კაპიტანს.

გემზე დაიშვებიან მხოლოდ სამგზავრო ბილეთების მქონე პირები. საჭიროების შემთხვევაში (ქალებისა და ბავშვების, ინვალიდების, ავადმყოფების და სხვა) აღმინისგრაცია გემზე ასვლის ნებართვას აძლევს გამცილებლებს.

მგზავრთა ჩასხდომა-გადმოსხდომას უნდა ესწრებოდნენ სადგურის აღმინისგრაციისა და ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურის წარმომადგენლები.

მგზავრთა ჩასხდომა-გადმოსხდომაზე უსაფრთხოების კონტროლს ახორციელებს ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურის წარმომადგენელი, რომელსაც უფლება აქვს ნავსადგურიდან ჩასხდომა-გადმოსხდომაზე პასუხისმგებელ პირს, ასევე გემის კაპიტანს მისცეს მითითება მგზავრთა ჩასხდომა-გადმოსხდომის ოპერაციის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით, საჭიროების შემთხვევაში კი შეაჩეროს იგი.

გემიდან მგზავრების გადმოსვლა დასაშვებია მხოლოდ სანიტარულ-საკარანტინო სამსახურის ნებართვით.

25. მგზავრთა გადმოსვლა და ასვლა, როგორც წესი, უნდა ხდებოდეს ორი ცალმხრივი მოძრაობის გრაპით. გრაპთან ქართულ და ინგლისურ ენებზე უნდა არსებობდეს მაჩვენებელი წარწერით “ასასვლელი” და “ჩამოსასვლელი”. შესაბამისი გრაპებით ჩასხდომისას და გადმოსხმისას მოძრაობას უნდა არეგულირებდეს გემის კაპიტანის თანაშემწე სამგზავრო ნაწილში.

თავი 11. შენობების, სანავსადგურო ნაგებობებისა და მოწყობილობების, ჰიდროტექნიკურ ნაგებობათა და სანავიგაციო აღჭურვილობის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის წესები

მუხლი 55. ზოგადი დებულებები

ობიექტების მშენებლობა ნავსადგურის ტერიტორიაზე უნდა განხორციელდეს საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

ყველა ორგანიზაციას, რომელიც ნავსადგურის ტერიტორიაზე აწარმოებს მშენებლობას ეკრძალება:

სამშენებლო მასალებით, დეგალებით, ფორმებით, ბლოკებითა და ნაგვით ნავმისადგომების, გზების, სატვირთო მაგიდა-რამპების, სახანძრო მისასვლელებისა და საგუშაგოების, სანაპირო ხაზის, მისაბმელი მოწყობილობების ჩახერგვა.

ნავსადგურის აკვატორიის დანაგვიანება და დაჭუჭყიანება.

ნავსადგურისა და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე სამშენებლო სარემონტო სამუშაოების დასრულების შემდეგ ორგანიზაციებმა, რომლებიც აწარმოებდნენ აღნიშნულ სამუშაოს უნდა უზრუნველყონ საკუთარი ძალებით და ხარჯით, ნავსადგურის ტერიტორიიდან დარჩენილი, გამოუყენებელი მასალების, დეგალების, ნარჩენების გაგანა, ტერიტორიის სათანადო მდგომარეობაში მოყვანა და კეთილმოწყობა.

დაწესებულებებმა, ორგანიზაციებმა და პირებმა, რომელთაც სურვილი აქვთ აწარმოონ სამშენებლო სამუშაოები, ვალდებული არიან შესაბამის ორგანიზაციებს მიაწოდონ სამშენებლო სამუშაოების ჩაგარების პროექტის სრული კომპლექტი.

5. ორგანიზაციები და პირები, რომლებიც ნავსადგურში აწარმოებენ მშენებლობას და სხვა სამუშაოებს, რომელთა შესახებ მონაცემები შეგანილ უნდა იქნეს ნაოსნობის სახელმძღვანელოებში და აღინიშნოს რუქებზე, ვალდებული არიან ნავსადგურის კაპიტანს გადასცენ მასალები სანავიგაციო სახელმძღვანელოთა შემდგომი კორექტირებისათვის.

სამუშაოთა უნებართვოდ დაწყების შემთხვევაში ორგანიზაციები და პირები პასუხს აგებენ საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 56. შენობების, სანავსადგურო ნაგებობებისა და მოწყობილობების ექსპლუატაცია

1. ხელახლა აგებული და რეკონსტრუირებული შენობების, ნაგებობების და მოწყობილობების საექსპლუატაციოდ გადაცემა ხდება მხოლოდ მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად შექმნილი კომისიის მიერ, საზღვაო ნავსადგურის ადმინისტრაციის მონაწილეობით.

ნავსადგურში არსებული შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობების ექსპლუატაცია უნდა ხდებოდეს ექსპლუატაციის ტექნიკური წესების მკაცრი დაცვით, რომელიც შემუშავებულია ცალკეული სახეობის შენობის, ნაგებობის, მოწყობილობის, თუ სხვა ობიექტისათვის. ეს ობიექტები უნდა იყოს ტექნიკურად გამართული, ხდებოდეს მათი სისტემატური დათვალიერება და რემონტი.

მუხლი 57. ჰიდროტექნიკურ ნაგებობათა დაზიანების თავიდან აცილების ღონისძიებანი

ნავსადგურის ჰიდროტექნიკური, სანავსადგომო და სხვა ნაგებობები მუდმივად უნდა იმყოფებოდეს გამართულ მდგომარეობაში და გამოიყენებოდეს ამ ნაგებობათა ტექნიკური ექსპლუატაციის წესების დაცვით.

გემის ნავმისადგომთან მისვლამდე გემის ბორცებიდან უნდა ალაგდეს ყველა შვერილი და დამაგრდეს იმგვარად, რომ არ მოხდეს ნავსადგომისა და მასზე არსებული მოწყობილობების დაზიანება.

გემის მიბმისას გემის სიჩქარე არ უნდა აღემატებოდეს 0,3 მ/წმ (0,6 საზღვაო კვანძი) და ნავმისადგომთან მიდგომის კუთხე უნდა იყოს მაქსიმალურად მიახლოებული ნოლთან.

4. განსაკუთრებულ შემთხვევებში, როცა მე-3 პუნქტის შესრულება შეუძლებელია, გემის კაპიტანი ყველა ღონეს ხმარობს ნავმისადგომის დაზიანებისა და ძირის გამორეცხვის თავიდან ასაცილებლად.

5. გემის მიბმის ოპერაციის მიმდინარეობისას უნდა გაგარდეს ღონისძიებები გემის კორპუსის ნავმისადგომის კონსტრუქციასთან შეხების თავიდან ასაცილებლად, თუ ეს უკანასკნელი არ არის დაცული ამრიგი მოწყობილობებით და სათანადოდ არ არის გამოყენებული დამცავი ბალიშები.

6. 5000 ტონაზე მეტი წყალწყვის გემებს ეკრძალება ორზე მეტი მისაბმელი ბაგირის დამაგრება ნავმისადგომის ერთ ბოძვინგზე.

7. ხიმიჩების ნავმისადგომთან გემის მიბმისას გარე მხარეს გემის დახრა ხიმიჩების დაზიანების საფრთხის გამო, დაუშვებელია.

8. აკრძალულია ამუშავებული ხრახნით საგემსაბმელო გამოცდის წარმოება ჰიდროტექნიკურ ნაგებობათა მახლობლად, თუ ეს ნაგებობები არ გამოიყენება აღნიშნული დანიშნულებით.

9. იმ შემთხვევაში, როდესაც გემის ნავმისადგომიდან გასვლა ხდება ბუქსირის გარეშე, ძრავებმა უნდა იმუშაონ ყველაზე ნელი სვლით, ვიდრე გემის ბორტი ნავმისადგომს არ მოსცილდება 10 მეტრით მაინც.

10. თუ გემს არ შეუძლია დამოუკიდებლად მანევრის ჩატარება, საჭიროა აუცილებლად მოწვეულ იქნას მებუქსირე გემი.

11. გემის კაპიტანი, რომელმაც დააზიანა ჰიდროტექნიკური ნაგებობა, ვალდებულია ამის შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს ნავსადგურის ადმინისტრაციას და ნავსადგურის კაპიტანს.

12. გემის მიერ ნავმისადგომის ან სხვა ჰიდროტექნიკური ნაგებობის დაზიანების შემთხვევაში უნდა შედგეს აქტი ნავსადგურის ტექნიკური განყოფილების, ნავსადგურის კაპიტანის მონაწილეობით და გემთფლობელთა მიერ დანიშნული სურვეიერების მონაწილეობით.

13. ყველა გემი ნავსადგურის აკვატორიაში და რეიდზე ნაოსნობისა და დგომისას ვალდებულია მკაცრად დაემორჩილოს ნავსადგურში მიღებულ წესებს, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს გემების უსაფრთხოება, ჰიდროტექნიკურ ნაგებობათა, სანავსადგურო შენობისა და სანავიგაციო აღჭურვილობის დაცვა.

მუხლი 58. სანავიგაციო აღჭურვილობა

1. ნავსადგურთან მისასვლელ გზებზე (არხებში) და შიდა აკვატორიაში სანავიგაციო აღჭურვილობის საშუალებები გარეგნული სახით, შეფერილობით, შუქების თავისებურებებითა და განლაგების ადგილით უნდა შეესაბამებოდეს საერთაშორისო სანავიგაციო შემომლობების სისტემას (მარცხენა წითელი "A").

2. ნავსადგურის აკვატორიაში, მასთან მიმდებარე სანაპირო ზოლში და საზღვარზე, რომელიც დაინგერესებული უწყებების მიერ არის დადგენილი, სანავიგაციო აღჭურვილობის საშუალებები უნდა ეკუთვნოდეს მხოლოდ ერთ მეპატრონეს.

3. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საზღვაო-სამხედრო ძალების ჰიდროგრაფიული სამართველოს, საქართველოს საზღვაო გრანსპორტის ადმინისტრაციის და ნავსადგურის კაპიტანის ნებართვის გარეშე, ნავსადგურის აკვატორიაში აკრძალულია:

ა) რაიმე სანავიგაციო აღჭურვილობის საშუალებათა დადგმა, მოხსნა ან გადაადგილება;

ბ) რაიმე შუქების დაყენება მნათი სანაპირო და მცურავ სანავიგაციო საშუალებათა მოქმედების ზონაში;

გ) გვირთის დაწყობა ამოსაცნობი, სანავსადგურო-სანავიგაციო საკვეთი სასაგდულე ნიშნების მოქმედების ზონაში.

4. სანავიგაციო აღჭურვილობის საშუალებათა მოქმედების ყველა ცვლილება დაუყოვნებლივ უნდა გამოცხადდეს მღვაოსანთა უწყებებში.

5. ნავიგაციის ხელშემშლელი, სანავსადგურო წყლებში ჩაძირული ქონების (გემები, მცურავი აღჭურვილობა და სხვა.) ამოღების წარმოების რაიონები, უნდა აღინიშნოს სანავიგაციო შემომლობებით.

6. ნავსადგურის ადმინისტრაციასთან და იმ ორგანიზაციებთან, რომლებიც აწარმოებენ ფსკერმალრმავებელ სამუშაოებს და სანავიგაციო აღჭურვილობის დაყენებას, დადგენილი წესით შეთანხმების გარეშე, აკრძალულია ნავსადგურის მისასვლელებთან (არხები) და ნავსადგურის ტერიტორიაზე ხიდურის, საჰაერო საკაბელო, გადასასვლელების, ელექტრო და კავშირგაბმულობის ხაზების, მილსადენების გაყვანა და ასევე რადიო სისტემების აგება, სანაპირო რადიოსანავიგაციო ობიექტების მოქმედების ზონაში.

7. აკრძალულია სანავიგაციო აღჭურვილობის საშუალებებისათვის ხელშემშლელი ყოველგვარი ქმედება. დაზიანების ფაქტები გულდასმით უნდა იქნას შესწავლილი, ხოლო დამნაშავეებმა უნდა აგონ პასუხი.

8. ყველა გემს, კაგარდას და კანჯოს ეკრძალება მცურავ შუქურასთან (ბუისთან) და სანავიგაციო აღჭურვილობის სხვა საშუალებებთან დადგომა.

9. ყველა გემთწამყვანი და ნავსადგურის თანამშრომელი სანავიგაციო აღჭურვილობის საშუალებათა გაუმართაობის ან გადაადგილების აღმოჩენის შემთხვევაში ვალდებულია დაუყოვნებლივ აცნობოს აღნიშნულის შესახებ ნავსადგურის კაპიტანს.

10. გემის ან ცალკეული პირის მიერ, სანავიგაციო აღჭურვილობის საშუალებათა დაზიანების შემთხვევაში გემის კაპიტანი, სანავიგაციო აღჭურვილობის საშუალებებზე პასუხისმგებელი ორგანიზაცია და ნავსადგურის კაპიტანი ადგენენ ერთობლივ აქტს დაზიანების შესახებ.

მუხლი 59. კაბელების და მილსადენების დაზიანების თავიდან აცილება

1. წყალქვეშა და მიწისქვეშა კაბელების, მილსადენებისა და სხვათა გაყვანასა და გადაადგილებასთან დაკავშირებული სამუშაოების ჩაგარებაზე ნებართვას გასცემს ნავსადგურის ადმინისტრაცია ნავსადგურის კაპიტანთან შეთანხმებით.

2. ორგანიზაცია, რომელმაც მიიღო ასეთი ნებართვა, სამუშაოთა დაწყებამდე ვალდებულია მიმართოს ნავსადგურის კაპიტანს მოსალოდნელი წყალქვეშა სამუშაოების შესახებ ნავსადგურის აკვატორიაში, ხოლო მოსალოდნელი მიწისქვეშა სამუშაოების შესახებ ნავსადგურის ტერიტორიაზე – ნავსადგურის შესაბამისი ტერმინალის (რაიონის) უფროსს.

3. წყალქვეშა კაბელები, მილსადენები და სხვა, რომელთა ჩადების სიღრმე ვერ უზრუნველყოფს მათ უსაფრთხოებას ღუმის ჩაშვებისას, მექაგრონეთა მიერ შემოფარგლული უნდა იყოს დღისით კარგად ხილვადი, გამაფრთხილებელი ნიშნებით, ხოლო დღე-ღამის ბნელ პერიოდში – მნათი ნიშნებით.

4. სანაპირო და წყლის სივრცის გრასა, რომელზეც გაყვანილია მილსადენი, კაბელები და შემოფარგლულია გამაფრთხილებელი ნიშნებით, წარმოადგენს აკრძალულ უბანს.

5. აკრძალულ უბანზე აკრძალულია ღუმის ჩაშვება, თევზჭერა, ნაპირთან მიახლოება, გივის დაყენება, ხე-ტყის დაცურება და სხვა.

6. ღუმის იძულებითი ჩაშვებისას აკრძალულ უბანზე, აკრძალულია გემის საშუალებებით ღუმის ამოღება;

7. ღუმის იძულებითი ჩაშვების შესახებ აუცილებელია დაუყოვნებლივ ეცნობოს ნავსადგურის კაპიტანს და შემდგომში მოქმედება წარიმართოს მისი მითითებების შესაბამისად;

8. ღუმის ამოღებას უნდა ესწრებოდნენ ნავსადგურის წარმომადგენლები და კაბელის (მილსადენის) მექაგრონე.

9. მყვინთავთა მუშაობა ნავსადგურის აკვატორიაში შესაძლებელია მხოლოდ ნავსადგურის კაპიტანის ნებართვით.

10. საყვინთო სამუშაოების წარმოებისას, დღის ნათელ პერიოდში, გამოსაჩენ ადგილას მყვინთავთა გემზე უნდა აღიმართოს ორი ალამი "A" (ALFA) სიგნალების სარეთაშორისო კრებულის (IMCC) მიხედვით, ღამით კი – ირგვლივ მთელ ჰორიზონტზე ხილვადი ორი მწვანე შუქი ერთიმეორეზე ვერტიკალურად განლაგებული.

11. ასეთივე სიგნალები უნდა იყოს აღმართული გემზე, რომლის ბორტთანაც მიმდინარეობს საყვინთო სამუშაოები.

12. ყველა გემი, კაგარდა და კანჯო ვალდებულია საყვინთო სამუშაოების წარმოების ადგილთან გავლისას წინასწარ შეანელოს სიჩქარე დასაშვებ მღვარამდე და გამოიჩინოს განსაკუთრებული სიფრთხილე;

13. ღუმის ჩაშვება დაშვებულია საყვინთო სამუშაოების წარმოების ადგილიდან არანაკლებ 200 მეტრით დაშორებაზე;

14. გემის მისვლა საყვინთო სამუშაოების წარმოების ადგილთან, მისი მიბმა მყვინთავთა გემზე ან გემზე, რომლის ბორტთანაც მიმდინარეობს საყვინთო სამუშაოები, აკრძალულია.

15. სანიჩბავი ხრახნის მუშაობა გემზე, რომლის ბორტთანაც მიმდინარეობს საყვინთო სამუშაოები აკრძალულია.

16. ნავსადგურის რაიონში, სადაც საყვინთო სამუშაო მიმდინარეობს, გემების გადაადგილებისას, ნავსადგურის მორიგე დისპეტჩერი ვალდებულია წინასწარ, და არა უგვიანეს 1 საათით ადრე, გააფრთხილოს ამის შესახებ მყვინთავთა გემი.

17. ნავსადგურის კაპიტანის მოთხოვნით საყვინთო სამუშაოები უნდა შეწყდეს.

მუხლი 60. სანავსადგურო წყლებში რადიოკავშირის საშუალებათა გამოყენების წესი

1. ყველა გემს, ნავსადგურში შესვლის, სანავსადგურო წყლებში ნაოსნობის, დგომის და ნავსადგურიდან გასვლისას ეკრძალება რადიოსაგელეფონო და რადიოსაგელეგრაფო დანადგარების გამოყენება, ულტრაშორტალღიანი რადიოსადგურის გარდა. გამონაკლისს წარმოადგენს შემთხვევები:

ა) როცა გემი საფრთხეშია ან გადასცემს ცნობას უბედურების თავიდან აცილების მიზნით.

ბ) თუ გემი დახმარებას უწევს საფრთხეში ჩავარდნილ სხვა გემს.

ნავსადგურის კაპიტანის სპეციალური ნებართვით.

2. სანავსადგური წყლებში ნაოსნობისას გემებს, რომელთაც გააჩნიათ ულტრამოკლეგალდიანი რადიოსადგური, ჩართული უნდა ჰქონდეთ იგი მიღებაზე 24 საათის განმავლობაში და ნაპირთან რადიოკავშირი იქონიონ შესაბამის სიხშირეებზე. (იხ. დანართი 6)

3. სანავსადგური წყლებში ნაოსნობისას ულტრამოკლეგალდიანი რადიოსადგურები უნდა მუშაობდნენ რადიოკავშირის წესების მკაცრად დაცვით.

4. სანაპირო რადიოსადგურები ვალდებული არიან კონკრული გაუწიონ გემების რადიოსადგურების მუშაობას სანავსადგური წყლებში.

თავი 12. ნავსადგურის გერიგორიაზე წესრიგის დამყარება, დაცვია და მოძრაობა

მუხლი 61. გამშვები სისტემა და ნავსადგურის დაცვა

ნავსადგურის დაცულ ნაწილში შესვლა ხდება ნავსადგურის ცენტრალური შესასვლელიდან, სანავთობე უბნის გერიგორიაზე – დამატებითი გასასვლელიდან, რომელიც მდებარეობს ნავსადგურის გერიგორიაზე სანავთობე უბანსა და მშრალი გვირგვინის რაიონს შორის.

საზღვარგარეთის გემების ეკიპაჟების წევრები ნავსადგურის გერიგორიაზე შედიან უცხოელ მებღვაურთათვის განკუთვნილი საკონკრეტო გამშვები პუნქტის გავლით.

ნავსადგურის, სანაოსნო კომპანიების, გემის აგენტების, ფორვარდერების, სურვეიერების, მსუბუქი ავტოგრანსპორტისა და მასში მსხლომი მგზავრების ნავსადგურის გერიგორიაზე შესვლა და ობიექტზე გადაადგილება ხდება სამსახურებრივი საშვის ან პირადობის მოწმობის წარდგენის საფუძველზე.

4. მუშა-მოსამსახურეთა, ინჟინერ-ტექნიკური პერსონალის კუთვნილი მსუბუქი ავტოგრანსპორტის და მოტოციკლების გერიგორიაზე შეშვება ხდება გამონაკლის შემთხვევაში, სპეციალური საშვით. ამ ავტომანქანების გერიგორიიდან გამოსვლისას, ისინი უნდა შემოწმდეს ნავსადგურის დაცვის სამსახურის მიერ, ხოლო საკონკრეტო გამშვებ პუნქტზე გასვლა ხორციელდება ზოგადი წესით.

5. სარკინიგზო თბომავლებმა ნავსადგურის გერიგორიაზე, განსაკუთრებით გადასასვლელებთან, უნდა იმოძრაონ ყველაზე ნელი სვლით, მოახლოების შესახებ კი აცხობინებენ საყვირით.

6. აკრძალულია ნავსადგურის გერიგორიაზე ალკოჰოლური სასმელების მოხმარება.

აკრძალულია პირუტყვისა და ფრინველის ნავსადგურის გერიგორიაზე შეყვანა-გამოყვანა, ასევე გემიდან გამოყვანა სათანადო ვეტერინალური დოკუმენტის გარეშე.

გემისათვის პროდუქტის შექენა ნებადართულია მხოლოდ სპეციალიზებული მომმარაგებელი ფირმის მეშვეობით.

გემის ეკიპაჟის ოჯახის წევრების შეშვება ნავსადგურის გერიგორიაზე ხდება ერთჯერადი საშვით, რომელიც გაიცემა ნავსადგურის საშვთა ბიუროში ნავსადგურში მდგარი გემის კაპიტანის ან მისი უფროსი თანაშემწის მიერ ხელმოწერილი და ბეჭდით დამოწმებული სიის საფუძველზე.

აკრძალულია საქართველოს ნავსადგურებში გემების დაცვა დაცვის კერძო სამსახურების მიერ

გემის ეკიპაჟის ოჯახის წევრების შეშვება ნავსადგურის გერიგორიაზე ხდება ერთჯერადი საშვით, რომელიც გაიცემა ნავსადგურის საშვთა ბიუროში ნავსადგურში მდგომი გემის კაპიტანის ან მისი უფროსი თანაშემწის მიერ ხელმოწერილი და ბეჭდით დამოწმებული სიის საფუძველზე

ნავსადგურების, გერმინალებისა და გემების დაცვის ორგანიზაციას ახორციელებს მხოლოდ საზღვაო ნავსადგურის დაცვის სამსახური “სანავსადგური ნავებობებისა და

გემების დაცვის საერთაშორისო კოდექსის” შესაბამისად. დაუშვებელია ამ ფუნქციების გადაცემა კერძო კომპანიებისათვის

11. ნავსადგურების, გერმინალებისა და გემების დაცვის შეფასებას ახორციელებს საქართველოს საზღვაო გრანსპორტის ადმინისტრაცია.

12. ნავსადგურებსა და გერმინალებს უნდა გააჩნდეთ სანავსადგურე ნაგებობებისა და გემების დაცვის ოპერატიული გეგმა, რომელიც შეთანხმებული უნდა იქნეს საქართველოს საზღვაო გრანსპორტის ადმინისტრაციასთან. ნავსადგურებსა და გერმინალებს აღნიშნული საქმიანობის განსახორციელებლად უნდა გააჩნდეთ საქართველოს საზღვაო გრანსპორტის ადმინისტრაციის მიერ გაცემული აღიარების მოწმობა “სანავსადგურე ნაგებობებისა და გემების დაცვის საერთაშორისო კოდექსის” შესაბამისად

მუხლი 62. გვირთის დაცვა

ნავსადგურის მიერ შესაბამისი დოკუმენტის საფუძველზე შესანახად მიღებული და საწყობში განლაგებული გვირთის შენახვა უნდა უზრუნველყონ ნავსადგურის საწყობების მუშაკებმა.

გვირთის ან სხვა მაგერიალური ღირებულების მქონე საქონლის ნავსადგურის ნავმისადგომზე ან უბანზე დაგოვება ნებადართულია მხოლოდ ნავსადგურისათვის ამ გვირთის ჩაბარების შემთხვევაში. დადგენილი წესისამებრ, გვირთის ჩაუბარებლობის შემთხვევაში ნავსადგური მასზე პასუხს არ აგებს.

გვირთი, რომელიც დაცვის მიზნით უნდა ჩაბარდეს ნავსადგურის დაცვის სამსახურს უნდა იმყოფებოდეს გამართულ გარაში და დაწყობილი შტაბელებად, იმგვარად, რომ შეიძლებოდეს ადგილების რაოდენობის დათვლა.

საშიში გვირთის ნავსადგურში დამუშავებისას მისი დაცვა საგანგებოდ უნდა იყოს ორგანიზებული ნავსადგურის დაცვის სამსახურის უფროსის მიერ).

საწარმოები, ორგანიზაციები და დაწესებულებები, რომლებსაც

ესაჭიროებათ თავისი სადარაჯო პოსტების შექმნა ნავსადგურის ტერიტორიაზე, ვალდებულნი არიან ამის შესახებ ნებართვა სთხოვონ ნავსადგურის ადმინისტრაციას და აღნიშნული პოსტების თანამდებრობივი ინსტრუქცია შეუთანხმონ ნავსადგურის დაცვის სამსახურის უფროსს.

მუხლი 63. ფეხით მოსიარულეთა მოძრაობა და გრანსპორტის დგომა

გრანსპორტის ყველა სახეობის მოძრაობა და დგომა, ასევე ქვეითადმოსიარულეთა მოძრაობა ნავსადგურის ტერიტორიაზე ხორციელდება საქართველოს გზებზე მოძრაობის წესების მიხედვით.

ავტომანქანების მძღოლები ვალდებულნი არიან განახორციელონ მოძრაობა მხოლოდ ნავსადგურის ადმინისტრაციის მიერ მითითებული გზის სავალ ნაწილზე, სათანადო ადგილებზე უნდა დაიდგას ქვეითადმოსიარულეთა მოძრაობის მიმართულების ნიშნები.

ნავსადგურის მთელ ტერიტორიაზე, (იქ სადაც ამას ხელს არ უშლის განსაკუთრებული პირობები) უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს ორმხრივი მოძრაობა.

სარკინიგზო და ამწეთა ლიანდაგებზე გრანსპორტისა და ქვეითადმოსიარულეთა გადასვლა დაშვებულია ამისათვის სპეციალურად აღნიშნულ გადასასვლელებზე, გადასასვლელების მჭიდროდ ჩახერგვა ვაგონებით აკრძალულია. დაუშვებელია გადასასვლელების მოწყობა სარკინიგზო ლიანდაგების და საავტომობილო გზის გადამკვეთი უბნის სიახლოვეს.

დამის პერიოდში გრანსპორტის მოძრაობა დაშვებულია მხოლოდ გზების სათანადო განათების შემთხვევაში.

ნავსადგურის გერიგორიაზე დადგენილია გრანსპორტის მოძრაობის შემდეგი სიჩქარე:

- ა) მსუბუქი ავტოგრანსპორტისათვის – 30 კმ/სთ;
- ბ) სატვირთო ავტოგრანსპორტისათვის – 20 კმ/სთ;
- გ) სათვირთო სამუშაოების წარმოებისას ავტოსატვირთელი და სხვა სპეციალური სახის გრანსპორტისათვის – 6 კმ/სთ.
- დ) სარკინიგზო გრანსპორტისათვის – არაუმეტეს 5 კმ/სთ.

7. წინა პუნქტში მოცემული სიჩქარე უნდა შემცირდეს:

ა) ქვეითადმოსიარულეთა გადასასვლელებსა და გრანსპორტის შეჯგუფების ადგილებში;

ბ) ადგილებზე, სადაც არსებობს ნიშანი “ნელი სვლა;

გზების სამუშაოების მიმდინარეობის ადგილას;

გზაჯვარედინებზე;

ე) ცუდად განათებულ უბნებში;

ვ) ცუდი ამინდის პირობებში (ლიპყინული, წვიმა, ბურუსი, ქარბუქი და სხვა).

8. ფხვიერი, მგვრიანი გვირთის გაღამიდვისას (წვრილი ქვანახშირი, ცემენტი, სილა, სამშენებლო ნაგავი, ფქვილი კირქვა და სხვა) ავტომანქანისა და საზიდის შიგა ნაწილში დაფენილი, ხოლო გვირთზე საიმედოდ გადაფარებული უნდა იყოს ბრემენტი.

9. ავტოგრანსპორტის გაჩერება ნებადართულია მხოლოდ მინიშნებულ ადგილებზე. გზებზე, გადასასვლელებზე, სახანძრო მისასვლელებსა და სპეციალურად აღნიშნულ გზის სხვა მონაკვეთებზე გაჩერება აკრძალულია.

მუხლი 64. ნავსადგურის გერიგორიაზე წესრიგის შესახებ

ნავსადგურის საზღვრებში აკრძალულია:

ა) სამოგადობრივი წესრიგის დარღვევა ნავსადგურის გერიგორიასა და სამსახურეობრივ შენობებში;

ბ) მოწვევა, ამისთვის სპეციალურად გამოყოფილი ადგილების გარდა;

გ) ღია ცეცხლით სარგებლობა ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის ნებართვის გარეშე.

2. ნავსადგურის ელექტროქსელში, ასევე წყალგაყვანილობებისა და გათბობის სისტემაში ჩართვა დასაშვებია მხოლოდ ნავსადგურის ადმინისტრაციის ნებართვის საფუძველზე.

3. რემონტის მიზნით ან სხვა დანიშნულებით, ნებისმიერი მცურავი საშუალების ნაპირზე ან ნავსადგომზე ამოგანა ან დაყენება დასაშვებია მხოლოდ ყველა ცალკეულ შემთხვევაში ნავსადგურის ადმინისტრაციასთან შეთანხმების საფუძველზე.

4. ყველა ნავმისადგომზე თვალსაჩინოდ უნდა ეკიდოს მაშველი რგოლები ან ბურთები, რომელთა სამაშველო თოკების სიგრძე უნდა შეადგენდეს არანაკლებ 27,5 მეტრს.

5. ორგანიზაციები, რომლებიც ნავსადგურის გერიგორიაზე იჯარით სარგებლობენ საწყობებით, შენობებით, ნაგებობებით, და მოწყობილობებით, ვალდებული არიან ეს ობიექტები შეინახონ სათანადოდ გამართულ მდგომარეობაში და შეასრულონ ნავსადგურის ადმინისტრაციის ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის და სანიგარულ-საკარანტინო სამსახურის მოთხოვნები ამ მიმართებით.

6. ნავსადგურის ნავმისადგომიდან, მოლიდან, მღვაში ბანაობა აკრძალულია.

7. ყველა ნავმისადგომზე თვალსაჩინოდ უნდა ეკიდოს მაშველი რგოლები ან კორპის ბურთები, რომელთა სამაშველო თოკების სიგრძე უნდა შეადგენდეს არანაკლებ 27,5 მეტრს.

8. ნავსადგურში მყოფი გემების შეღებვა შეიძლება მხოლოდ მას შემდეგ, რაც მიღებული იქნება ბომები ნავმისადგომის დასვრის თავიდან ასაცილებლად.

9. ნავსადგურის ტერიტორიაზე ვაჭრობა დაშვებულია მხოლოდ მაღაზიებში, პავილიონებსა და კიოსკებში (ჯიხურებში), ნავსადგურის ადმინისტრაციის ნებართვით და ამისათვის სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში.

10. ნავსადგურში ექსკურსია დაშვებულია მხოლოდ ნავსადგურის ადმინისტრაციის უფროსის ნებართვით.

11. ნავსადგურის ტერიტორიაზე მყოფი ნებისმიერი პირი ვალდებულია ნავსადგურის ხელმძღვანელობის ან გასამხედროებული დაცვის წარმომადგენელთა მოთხოვნისთანავე წარმოადგინოს პირადობისა და ნავსადგურის ტერიტორიაზე ყოფნის უფლების დამადასტურებელი დოკუმენტი.

თავი 13. ხანძარსაწინააღმდეგო რეჟიმი ნავსადგურში

მუხლი 65. ნავსადგურის ხანძარსაწინააღმდეგო რეჟიმის ორგანიზაციულ-გექნიკური საფუძვლები

1. ნავსადგურისა და გემების სახანძრო უსაფრთხოების უზრუნველყოფის საფუძველია ხანძარსაწინააღმდეგო წესების მკაცრი და ბუსტი შესრულება.

2. ნავსადგურში სახანძრო უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის ყველა მოთხოვნა აუცილებლად შესასრულებელია ნავსადგურის ტერიტორიასა და აკვატორიაში მყოფი ყველა ორგანიზაციის, დაწესებულებისა თუ პირისათვის. ეს მოთხოვნები უნდა შესრულდეს დაუყოვნებლივ და უსიტყვოდ.

3. გემის ეკიპაჟის მიერ სახანძრო უსაფრთხოების წესების შესრულებაზე გედამხედველობას ახორციელებს ნავსადგურის კაპიტანის სამსახური.

4. სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი ნავსადგურის ტერიტორიაზე არის ნავსადგურის ადმინისტრაციის უფროსი.

5. ხანძარსაწინააღმდეგო რეჟიმის ყველა მოთხოვნის დროულ შესრულებაზე უშუალო პასუხისმგებლობა ეკისრებათ ტერმინალის (რაიონების), ნავმისადგომების, საწყობების, უბნების უფროსებს, გემის კაპიტანებს და ნავსადგურის სხვა ობიექტების ხელმძღვანელებს.

6. გემზე ან ნავსადგურის ტერიტორიაზე ხანძრის ჩასაქრობად ნავსადგურის ადმინისტრაციას უფლება აქვს მოიხმოს ხალხი, გამოიყენოს ნავსადგურში მყოფი ნებისმიერი ორგანიზაციის და გემის კუთვნილი ხანძარსაწინააღმდეგო საშუალება.

მუხლი 66. სახანძრო უსაფრთხოების ღონისძიებანი ხანაპირო ობიექტებზე და ნავსადგურში მდგომ გემებზე

1. ნავსადგურის ტერიტორიაზე და გემებზე მყოფი პირების მიერ ხანძრის აღმოჩენის შემთხვევაში აუცილებლად და დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს სახანძრო დაცვას გელეფონით ან სხვა ნებისმიერი საშუალებით, მუსტად მიეთითოს ხანძრის გაჩენის ადგილი და ყველა ღონე იხმარონ მისი ლიკვიდაციისათვის.

2. პირველი გემი, რომელიც ნავსადგურის ტერიტორიაზე ან სხვა გემზე შენიშნავს ხანძარს, ვალდებულია მისცეს განგაშის სიგნალი – ხშირი დარტყმები გემის ბარზე ან ხშირი მოკლე სიგნალი გემის საყვირით ერთი წუთის განმავლობაში.

3. ნავსადგურში ან გემებზე ხანძრის გაჩენისას ყველა გემი ამზადებს ხანძარსაწინააღმდეგო და სხვა სამაშველო საშუალებებს დაუყოვნებლივ გამოსაყენებლად და მოქმედ მზადყოფნაში მოჰყავს ძრავები სხვა გემებისათვის დახმარების აღმოჩენის მიზნით მღვაში გასასვლელად.

4. სახანძრო მებუქსირე საშუალებები დანიშნულების ადგილზე მიდიან დაუყონებლივ, განსაკუთრებული გამოძახების გარეშე და გადადიან ხანძრის ჩაქრობის ხელმძღვანელის განკარგულებაში.

5. აკრძალულია არადეგამირებული ან ნავთობით, ნავთობპროდუქტებითა და ქიმიური პროდუქტებით დაგვირთული გემების მშრალი გვირთის ნავმისადგომთან დაყენება, ასევე აკრძალულია მშრალი გვირთიგვირთი გემების დაყენება სანავთობე ნავმისადგომებთან.

6. ნავთობსასხმელი გემების მშრალი გვირთის ნავმისადგომთან დაყენება შესაძლებელია გემის განკეების სრული დეგამაციის შემდეგ. დეგამაციის აქტი გადაეცემა ნავსადგურის კაპიტანს.

7. მოწვევა ნავსადგურის ტერიტორიაზე და ნავსადგურში გაჩერებულ გემებზე აკრძალულია. მოწვევა დასაშვებია მხოლოდ ამისათვის სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში, სადაც არსებობს წყლიანი ურნა ნამწვავებისათვის და გამოკრულია წარწერა (მოსაწევი ადგილი).

8. შეღულებასთან დაკავშირებული ყოველგვარი სამუშაო ნავსადგურის ტერიტორიაზე, მის ობიექტებზე და გემებზე სახანძრო დაცვასთან შეთანხმების გარეშე აკრძალულია.

9. ავტოგრანსპორტი რომელსაც გადააქვს ცეცხლსაშიში გვირთი ალკურვილი უნდა იყოს ერთი ცეცხლსაქრობით და ნაპერწკალსაქრობით მაინც. აღნიშნული მოწყობილობის გარეშე მანქანა ნავსადგურში არ დაიშვება.

10. რაკეტებისა და სხვა სასიგნალო საშუალებების (ფელშფერების) ნავსადგურის ტერიტორიაზე გამოყენება, ავარიული შემთხვევების გარდა, აკრძალულია.

11. სახანძრო უსაფრთხოების დადგენილი წესების შეუსრულებლობაში დამნაშავე პირები, ასევე პირები, რომლებმაც არ განახორციელეს ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებები, პასუხს აგებენ არსებული კანონმდებლობების შესაბამისად.

12. ტანკერების მომსახურებით დაკავებულ ყველა სანავსადგურო გემს უნდა გააჩნდეს ტანკერთან მისვლის უფლების საკლასიფიკაციო საზოგადოების სპეციალური მოწმობა.

13. აკვატორიაში აღმოდებული ნავთობპროდუქტების დაღვრის შემთხვევაში ყველა გემი გადის ნავსადგურიდან უსაფრთხო ადგილას, გარდა ხანძრის ჩაქრობაში უშუალოდ მონაწილე გემებისა.

მუხლი 67. ხანძრის ჩაქრობის ხელმძღვანელობა

1. ნავსადგურში ხანძრის გაჩენისას, ჩაქრობის ხელმძღვანელობა, ხალხისა და ქონების ევაკუაცია სახანძრო რაზმის მოსვლამდე ეკისრება ამ ობიექტის ხელმძღვანელს. საჭიროების შემთხვევაში, მას შეუძლია ხანძართან ახლოს მყოფი მოხალისე მეხანძრეთა რაზმების, გემების, ორგანიზაციებისა და საწარმოების დახმარების გამოყენება.

2. ხანძარზე მოსულ უფროს მეხანძრე ხელმძღვანელს შეუძლია თავის თავზე აიღოს ხანძრის ჩაქრობის ხელმძღვანელობა. ხელმძღვანელობის ჩაბარების მომენტად ითვლება მის მიერ ხანძრის ჩაქრობასთან დაკავშირებული პირველი განკარგულების გაცემა.

3. ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის წარმომადგენელთა ხანძრის ადგილზე მისვლისთანავე, ხანძრის ჩაქრობის ხელმძღვანელობა ეკისრება უფროსი რანგის მეხანძრეს.

4. გემზე ხანძრის გაჩენიდან მის საბოლოო ლიკვიდაციამდე ხელმძღვანელობას ახორციელებს ავარიული გემის კაპიტანი ან მისი შემცვლელი პირი. აღნიშნული პირები ვალდებული არიან გამოაცხადონ გემზე საერთო განგაში, მისცენ სიგნალი სახანძრო

განგაშის შესახებ და ორგანიზებულად, გემზე არსებული ძალებისა და საშუალებების, ასევე შორიხლოს მდგომი გემებისა და ნაპირიდან დასახმარებლად მოსული საშუალებების გამოყენებით ყოველი ღონე იხმარონ ხანძრის ჩასაქრობად.

5. ხანძარზე მოსული ხელმძღვანელი ჩინის მეხანძრე ითვლება ავარიული გემის კაპიტნის (მისი შემცვლელი პირის) კონსულტანტად, ამავდროულად ასრულებს მის უშუალო მოვალეობებს, ხელმძღვანელობს ქვეშევრდომთა მოქმედებებს და ტექნიკის გამოყენებას ხანძრის ჩაქრობისას.

6. გამონაკლისის სახით გემზე ხანძრის ჩაქრობის ხელმძღვანელობა შეიძლება დაეკისროს უფროს მეხანძრეს გემთმფლობელის განკარგულებით, ან ავარიული გემის კაპიტნის (მისი შემცვლელი პირის) თხოვნის საფუძველზე.

7. თუ ხანძარი წარმოიშვა გემზე, რომელმაც არ არის ეკიპაჟი, ხანძრის ჩაქრობის ხელმძღვანელობას ახორციელებს ავარიულ გემზე მოსული უფროსი ხელმძღვანელი მეხანძრე.

მუხლი 68. სახანძრო უსაფრთხოება ნავსადგურის ტერიტორიასა და მის ობიექტებზე

1. ხანძრის თავიდან აცილების უზრუნველყოფა ნავსადგურში შესაძლებელია ნავსადგურის ტერიტორიაზე და მის ობიექტებზე ტვირთის გადაზიდვის, დაწყობის, შენახვისა და სხვა სახეობის ტვირთის გადამუშავებისა და ხანძარსაწინააღმდეგო ყველა წესის სრული დაცვით.

2. ნავსადგურის საწყობებში, სამსახურეობრივ, ადმინისტრაციულ შენობებში და სხვა ობიექტებზე თვალსაჩინო ადგილას უნდა ეკიდოს მოქმედი წესებისა და ადგილობრივ თავისებურებათა გათვალისწინებით შედგენილი სახანძრო უსაფრთხოების ინსტრუქცია, ასევე ობიექტის ხანძარსაწინააღმდეგო მდგომარეობაზე პასუხისმგებელი პირის გვარი, ხანძარსაწინააღმდეგო საშუალებათა ჩამონათვალი და სახანძრო რაზმის ტელეფონის ნომერი (იგი აღნიშნული უნდა იყოს ნავსადგურის ყველა ტელეფონის აპარატთან). ინსტრუქციას უნდა გაეცნოს ობიექტზე მომუშავე ყველა მუშა-მოსამსახურე.

3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტში აღნიშნული ნავსადგურის ყველა ობიექტი აღჭურვილი უნდა იყოს ხანძარსაწინააღმდეგო აღჭურვილობითა და საშუალებებით ნორმის ფარგლებში და ინახებოდეს გამართული სახით თვალსაჩინო, ადვილად მისაწვდომ ადგილას, რომელთა არამიზნობრივი გამოყენება აკრძალულია.

4. ნავსადგურის შენობა-ნაგებობებთან, საწყობებთან და სხვა ობიექტებთან მისასვლელი უნდა იყოს თავისუფალი, ხოლო ხანძარსაწინააღმდეგო დაშორება და ბაქნები აღნიშნულ ობიექტებს შორის უნდა იყოს თავისუფალი.

5. ყველა სახანძრო მისასვლელი თუ გასასვლელი, სავალი გზები და გადასასვლელები უნდა იყოს მოწესრიგებული, დროულად გაიწმინდოს თოვლისა და ნაგვისაგან, ღამით იყოს განათებული.

6. სახანძრო წყალგაყვანილობა და სახანძრო ონკანები, სახანძრო სახელოები და ლულები მუდმივად უნდა იმყოფებოდეს წესრიგში, სახანძრო წყალსატევები და კასრები – სავსე, ხოლო ყუთებში ეყაროს სილა.

7. ნავმისადგომები გემების დგომის ადგილებში აღჭურვილი უნდა იყოს საერთაშორისო “ნაპირი” გიჟის გამართული გადამსვლელი შემაერთებლით, რომელიც უზრუნველყოფს მასთან გემის საერთაშორისო “გემი” გიჟის გადამსვლელი შემაერთებლის მიერთებას ხანძრის შემთხვევაში, წყლის მიწოდების მიზნით.

8. ნავსადგურის ტერიტორიასა და მის ობიექტებზე ღია ცეცხლის გამოყენებასთან დაკავშირებული ყველა სამუშაო, როგორცაა ელექტროშედულება, გაზის საჭრელი, და სხვა წინასწარ უნდა შეუთანხმდეს ნავსადგურის სახანძრო დაცვას.

9. შესადულებელი სამუშაოების შესრულება დაშვებულია მხოლოდ ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის წერილობითი თანხმობის მიღების შემთხვევაში, იმ პირობით, რომ სახანძრო უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით დაცული იქნება სახანძრო დაცვის და აღნიშნული ობიექტის ხელმძღვანელის მითითებანი.

10. ღია ცეცხლის გამოყენება სამუშაოებზე, რომელიც დაკავშირებულია გვირთის დამაგრებასა და გემის რემონტთან, უნდა მოხდეს საგვირთო ოპერაციების დაწყებამდე და გემის მიერ საწვავის აღებამდე.

11. ყოველგვარი ელექტროხელსაწყო, გაზის ღუმელის და სხვა გასათბობი მოწყობილობის გამოყენება ნავსადგურის ტერიტორიაზე დაშვებულია მხოლოდ ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის ნებართვით.

12. ღუმელის გახურება უნდა დაევალოს სპეციალურად დანიშნულ პირს, რომელსაც გავლილი აქვს ინსტრუქტაჟი და მუდმივად იმყოფება ღუმელთან. ღუმელების გახურება უნდა შეწყდეს არა უგვიანეს 2 საათით ადრე სამუშაო დროის დამთავრებამდე.

13. თბომავალში საწვავის ჩასხმა ხდება ნავსადგურის ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურთან შეთანხმებით სპეციალურად ამისთვის გამოყოფილ ადგილას.

14. ყველა საწარმოო, სამსახურებრივ და სასაწყობე შენობა-ნაგებობაში დაშვებულია მხოლოდ ელექტრო განათება.

15. ყველა ელექტროხელსაწყო და მოწყობილობა (გარე და შიდა) უნდა აკმაყოფილებდეს ელექტროტექნიკურ ნორმებს და მოთხოვნებს.

16. გაუმართავი ელექტრომოწყობილობა დაუყოვნებლივ უნდა გამოირთოს სრულ შეკეთებამდე.

17. სამუშაოს დასრულების შემდეგ პასუხისმგებელი პირები ყოველდღიურად უნდა ამოწმებდნენ ყველა სამსახურებრივ და სასაწყობე შენობას.

18. შენობებში, რომლებიც სამუშაოს დამთავრების შემდეგ იკეტება და აღარ მოწმდება, ელექტროაღჭურვილობა მთლიანად უნდა გამოირთოს, ღუმელში ცეცხლი ჩაქრეს და გადაესხას წყალი.

19. ნავსადგურის ტერიტორიაზე ადვილად აღებადი და საწვავი სითხის, სხვა ხანძარსაშიში გვირთის ცარიელი ცისტერნებისა და ვაგონების გაჩერება ნავსადგურის სახანძრო დაცვის ნებართვის გარეშე აკრძალულია.

მუხლი 69. ხანძარსაწინააღმდეგო რეჟიმი ნავთობგერმინალებზე

1. ხანძარსაწინააღმდეგო რეჟიმი ნავთობგერმინალებზე უზრუნველყოფილი უნდა იყოს სახანძრო რეჟიმის მკაცრი დაცვით როგორც გერმინალის ტერიტორიასა და აკვატორიაში, ასევე მის საზღვრებში მყოფ გემებსა და მცურავ საშუალებებზე.

2. ყველა ნავთობგერმინალზე უნდა არსებობდეს სახანძრო პოსტები, სათანადო ნორმების მიხედვით აღჭურვილი და დაკომპლექტებული პირველადი ხანძარჩასაქრობი საშუალებებით.

3. ყველა გერმინალი აღჭურვილი უნდა იყოს სტაციონალური საჰაერო მექანიკური ქაფსაქრობის სისტემით.

4. ნავთობ გერმინალზე დასაშვებია მხოლოდ ცენტრალური (წყლის) გათბობის სისტემა.

5. ნავთობგერმინალზე უნდა არსებობდეს მხოლოდ ელექტროგანათება.

6. ნავთობგერმინალზე უნდა არსებობდეს საიმედო სატელეფონო კავშირი და სახანძრო სიგნალიზაცია. ყველა სატელეფონო აპარატთან გამოკრული უნდა იყოს ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის ტელეფონების ნომრები.

7. ნავთობგერმინალის ყველა ნავმისადგომი აღჭურვილი უნდა იყოს ლითონით შემოუჭედავი ხის ან რეზინის ამრიდი მოწყობილობით.

8. ნავმისადგომის მისადგომი ხაზი უნდა იყოს მუდამ მოწესრიგებული და არ გააჩნდეს ლითონშვერილები.

9. ნავთობ გერმინალზე აკრძალულია:

ა) ყოველგვარი გარის და აღჭურვილობის დაწყობა;

ბ) ავტოგრანსპორტისა და სარკინიგზო თბომაველების დაშვება, რომლებსაც არ გააჩნიათ მოწონებული კონსტრუქციის ცეცხლასქრობი და ნაპერწკალსაქრობი მოწყობილობა;

გ) მოწვევა ნავთობგერმინალის მთელ გერიგორიაზე, სამსახურებრივ შენობებში და სხვა სანაპირო ობიექტებზე, გარდა ამისათვის სპეციალურად გამოყოფილი ადგილებისა;

დ) ღია ცეცხლათან დაკავშირებული სამუშაოების წარმოება ნავთობგერმინალის მთელ გერიგორიასა და ნავმისადგომთან მდგომ გემებზე;

ე) გათბობა ადგილობრივი ღუმელის მეშვეობით;

ვ) ნავთობგერმინალის აკვაგორიაში იმ გემებისა და კანჯოების ნავმისადგომებთან მისვლა, რომლებიც არ მონაწილეობენ ნავთობპროდუქტების დაგვირთვა-გადმოტვირთვაში.

10. ნავთობგერმინალზე თვალსაჩინო ადგილზე უნდა იყოს ღლითა და ღამით კარგად ხილვადი წარწერები ქართულ და ინგლისურ ენებზე “არ მოწიოთ”, “ხანძარსაშიშია”, “არ გამოიყენოთ ღია ცეცხლი” და სხვა.

11. ხანძარსაშიშ და ფეთქებალსაშიშ ტვირთებთან დაკავშირებული სატვირთო ოპერაციების დაწყებისათვის, ნავთობგერმინალის ნავმისადგომზე სრულ მზადყოფნაში უნდა იქნას მოყვანილი ყველა ხანძარსაწინააღმდეგო საშუალება (წყალი და ქაფსაქრობი სისტემები, შლანგები განლაგდეს გემბანებსა და ნავმისადგომის გერიგორიაზე, ჩაირთოს ნაპერწკალსაქრობი და სხვა).

12. ნავთობ გერმინალის უბნის გერიგორიასა და აკვაგორიაზე უნდა სუფევდეს სისუფთავე.

13. ნავთობპროდუქტების გაქონვა მილსადენებიდან, შეერთებებიდან, ფარსახურებიდან და სხვა, დაუშვებელია. გაღინების აღმოჩენისთანავე ხდება სატვირთო ოპერაციების შეჩერება და დაზიანების შეკეთება ან გაუმართავი ნაწილის გამორთვა.

14. დაღვრილი ნავთობპროდუქტი დაუყოვებლივ უნდა აიწმინდოს, ხოლო დაღვრის ადგილას დაიყაროს ქვიშა.

15. ნავთობგერმინალის ნავმისადგომზე არსებული ნავთობშემგროვებლები სისტემატურად უნდა იწმინდებოდეს დაგროვილი ნავთობპროდუქტების ნარჩენებისაგან და ინახებოდეს გამართულ მდგომარეობაში.

16. ნავთობგერმინალზე ხანძრის გაჩენის შემთხვევაში ყოველგვარი სატვირთო ოპერაცია ნავთობგერმინალსა და ნავსადგურში მდგარ გემებზე უნდა შეწყდეს. შლანგები ალაგდეს, გემები კი მოყვანილ იქნეს სრულ მზადყოფნაში ზღვაში გასასვლელად.

მუხლი 70. სახანძრო უსაფრთხოების ზოგადი წესები ნავსადგურში მყოფ გემებზე

1. ნავსადგურში შემოსულ გემებზე არსებული და განთავსებული ხანძარსაწინააღმდეგო საშუალებები სრულად უნდა აკმაყოფილებდეს “ზღვაზე ადამიანის სიცოცხლის გადარჩენის შესახებ” (SOLAS-74) საერთაშორისო კონვენციისა და საკლასიფიკაციო საზოგადოების მოთხოვნებს.

2. ნავსადგურში მყოფ ყოველ გემს სრულ მზადყოფნაში უნდა გააჩნდეს ყველა ხანძარსაწინააღმდეგო და სამაშველო საშუალება.

3. გემის კაპიტანმა უნდა შეასრულოს ნავსადგურის კაპიტანის მოთხოვნები, რომელიც წამოყენებულ იქნა გემის ხანძარსაწინააღმდეგო მდგომარეობის შემოწმების შემდეგ.

4. გემი, რომელიც მითითებისამებრ არ შეასრულებს ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებებს, ზღვაში არ გაიშვება.

5. ცეცხლსაშიში გვირთებით დაგვირთული გრიუმებისა და სხვა სათავსოების, ასევე ამავე გვირთის გადმოგვირთვის შედეგად დაცარიელებული გევალოების შემოწმება უნდა მოხდეს ფეთქებადუსაფრთხო კონსტრუქციის გადასაგანი სანათი საშუალებებით.

6. მოწვევა გემზე დასაშვებია მხოლოდ ადმინისტრაციის მიერ გამოყოფილ ადგილას.

7. მოსაწევ ადგილებზე უნდა იდგეს წყლიანი ურნები ასანთისა და ნამწვავებისათვის და გამოკრული იყოს წარწერა “მოსაწევი ადგილი” ინგლისურ ენაზე.

8. იალქნიანი და იალქნიან-მოგორიანი გემების, კატარღების, მცურავი ამწეების, სარემონტოდ და დიდი ხნით გაჩერებული გემების სამზარეულოებში (კამბუზებში) და ბუხრებში ცეცხლის გაჩაღება შეიძლება მხოლოდ ნავსადგურის სახანძრო დაცვის წერილობითი ნებართვით.

9. აკრძალულია ცეცხლის გაჩაღება ხანძარსაშიში გვირთით დაგვირთული გემის დამუშავების ადგილიდან 100 მეტრის სიახლოვეს.

10. გემებთან, რომლებსაც გრიუმით ან გარით გადააქვთ 3.1., 3.2., 3.3. ქვეკლასის ადვილადააღებადი სითხეები ან გარაში მოთავსებული ადვილადააღებადი სითხეები განლაგებულია გემბანზე, აკრძალულია ინსტრუმენტის გამოყენება, რომელსაც დარტყმის შედეგად შეუძლია ნაპერწკლის წარმოქმნა.

11. გემზე არსებული პიროგექნიკური სასიგნალო საშუალებები (ფელშეერები) უნდა ინახებოდეს სპეციალურ რკინის კარადებსა და ყუთებში, რომლებიც ღია ხიდურზე უნდა იქნენ დამონტაჟებულნი და აღჭურვილნი თაროებით. პიროგექნიკური სასიგნალო საშუალებების შენახვაზე პასუხისმგებელია გემის კაპიტანი.

12. გემის კაპიტანი პასუხს აგებენ აღნიშნულ სასიგნალო საშუალებათა შენახვაზე.

13. სასიგნალო რაკეტების გამოყენება ნებადართულია მხოლოდ უბედურების სიგნალის მისაცემად.

14. დაგვირთვის დაწყებამდე გემის ადმინისტრაციამ გულდასმით უნდა შეამოწმოს ელექტროგაყვანილობა გრიუმებში და დარწმუნდეს, რომ იგი არის წესრიგში.

15. საგვირთო ოპერაციები ნავთობპროდუქტებთან უნდა სრულდებოდეს განსაკუთრებული სიფრთხილით, ამისათვის სპეციალურად დანიშნული გემის კაპიტანის თანაშემწის მუდმივი მეთვალყურეობის ქვეშ.

მუხლი 71. სახანძრო უსაფრთხოება ნავთობმზიდი გემების (განკერების) დამუშავებისას

1. საგვირთო განკების დასაგვირთად მომზადება მას შემდეგ, რაც გადაზიდულ იქნა 3.1. და 3.2. ქვეკლასის ადვილადააღებადი სითხეები (გარეცხვა, გაწმენდა, გვირთის ნარჩენების მოცილება, დეგაზაცია) ნებადართულია მხოლოდ იმ ინსტრუმენტების გამოყენებით, რომლებიც დარტყმის შედეგად არ წარმოქმნიან ნაპერწკალს.

2. ნავთობგერმინალებისა და ნელლი ნავთობის გადაზიდვის შემდეგ გრიუმებსა და განკებში შესვლა შეიძლება მხოლოდ მათი წინასწარი გარეცხვისა და დეგაზაციის ჩატარების შემდეგ. განათების აუცილებლობის შემთხვევაში გამოყენებულ უნდა იქნეს ფეთქებადუსაფრთხო ფარნები.

3. 3.1. და 3.2. ქვეკლასის ადვილადააღებადი სითხეების დასაგვირთ შლანგებს უნდა გააჩნდეს:

ა) ფერადი ლითონის ან ფერადი ლითონით მოპირკეთებული ნაპირა გუჩები;

ბ) სპილენძის მავთული ან ფირფიტა, რომლის ბოლო მიდუღებული უნდა იყოს პირგუჩებთან, სტატიკური ელექტრობის თავისუფალი წრელის შესაქმნელად.

4. განკერის კორპუსი, საგვითო შლანგები და სანაპირო მილსადენები საიმედოდ უნდა იყოს დამიწებული.

5. გვითი, რომლის ტემპერატურა ჩასხმამდე 5 გრადუსით განსხვავდებოდა მათი ფეთქების ტემპერატურისგან, მიეკუთვნება 3.1 და 3.2 ქვეკლასის ადვილადაალებად სითხეების გვითს და მისი დაგვითვა უნდა განხორციელდეს სათანადო პირობების გათვალისწინებით.

6. 3.1. და 3.2. ქვეკლასის ადვილადაალებადი სითხეების გვითის განკერებში ჩასხმის ან გადმოსხმისას აკრძალულია:

ა) ღია ცეცხლის გამოყენება, ამასთან დაშვებულია ქვაბების გახურება, თუ იგი გამოიყენება საგვითო ოპერაციებისათვის;

ბ) გადასატანი ელექტროგასათობი ხელსაწყოების, ასევე გემისა და სანაპირო ქსელის გადასატანი ელექტროკაბელების გამოყენება.

7. საგვითო ოპერაციების წარმოებისას გემზე, რომლებსაც გადააქვთ 3.1 და 3.2 ქვეკლასის ადვილადაალებადი თხევადი სითხეები იმ პირობის საგვითო გემბანზე სიარული, რომლებიც საგვითო ოპერაციებთან არ არიან დაკავშირებული, აკრძალულია.

8. საგვითო გემბანზე მოძრაობა უნდა მოხდეს გადასასვლელი ხიდურებით, რომლებიც მოფენილი უნდა იყოს საფენით და შემოფარგლული მოაჯირით (ლერი).

9. პირებს, რომლებიც საგვითო გემბანზე 3.1 და 3.2 ქვეკლასის ადვილადაალებადი სითხეების ჩასხმის ან გადმოსხმის ოპერაციებში მონაწილეობენ, უნდა ეცვათ არანაპერწკალსაშიში ფეხსაცმელი.

10. ამ მუხლის მე-10 პუნქტში აღნიშნულ პირებს ეკრძალებათ თან იქონიონ ასანთი, სანთებელა და სხვა ლითონის საგნები, რომლებმაც დავარდნისას შეიძლება წარმოქმნან ნაპერწკალი.

11. 3.1 და 3.2 ქვეკლასის ადვილადაალებადი სითხეების დაგვითვა-გადმოგვითვა ელჭექის დროს აკრძალულია. ამ დროს განკერი, გრიუმები და გამსარიდი მილები უნდა დაიკეტოს.

12. განკერის ბუქსირით მომსახურეობისას ხანძარსაწინააღმდეგო რეჟიმი მებუქსირე და საბუქსირე გემებზე უნდა იყოს ერთნაირი.

13. არათვითმავალი ნავთობსასხმელი ბარკიდან ადვილადაალებადი სითხეების ნავთობტერმინალში ან გემში გადასხმისას მებუქსირე გემი უნდა იმყოფებოდეს მზადყოფნაში ამ ბარკასთან ახლოს საჭიროების შემთხვევაში მისი ნავთობტერმინალიდან (გემიდან) დაუყოვნებლივ გადასაყვანად.

თავი 14. ნავსადგურის აკვაგორიის დაბინძურების თავიდან აცილება

მუხლი 72. ნავსადგურის აკვაგორიის დაბინძურებისაგან დაცვა

1. ნავსადგურის აკვაგორიის დაბინძურებისაგან დაცვა რეგულირდება “საზღვაო სივრცის შესახებ” და “ბუნების დაცვის შესახებ” საქართველოს კანონებით.

2. გემებს, ნავსადგურის სანაპირო ორგანიზაციებს და ნავსადგურის ტერიტორიაზე განთავსებულ სხვა უწყებათა სამსახურებს ეკრძალებათ ნავსადგურის რეიდის, ფარვაგერის დაბინძურება ნაგვით, შლაკებით, საჭმლის ნარჩენებით, საწვავით, მეთებით, ხის მასალით, ასევე აკრძალულია გემის ბორტიდან გვარლების, გარის სხვა ნივთების გადაყრა.

3. გრიუმების დაშრობა უნდა მოხდეს წინასწარ, ღია მღვაში გემის გარე რეიდთან მისვლამდე.

4. ნავთობის დაღვრა ნავსადგურის აკვატორიაში ითვლება საგანგებო შემთხვევად. გემის კაპიტანი ვალდებულია ყველა ღონე იხმაროს ნავთობის დაღვრის თავიდან ასაცილებლად.

5. სიგყვა “ნავთობი” ნიშნავს ნავთობ ნედლეულს, მისგან წარმოებულ პროდუქტებს, ნარჩენებს, და წყლისა და ნავთობის მინარევებს.

6. სანავთობო ტანკებიდან წყლის ბალასტის გადაღვრა, ლიალებისა და კოფერდამების გაშრობა, ასევე ტანკების ნარეცხის ზღვაში ჩაღვრა აკრძალულია. გემზე დაგროვილი ყველა ნარჩენი უნდა ჩაბარდეს ნაპირზე.

7. გემიდან ნარჩენების მოგროვებას ახორციელებს გემის აგენტი.

8. დაღვრილი ნავთობის ლიკვიდაციისათვის ქიმიური პრეპარატების გამოყენება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს შავი ზღვის დაცვის კონვენციური ინსპექციის ნებართვის გარეშე აკრძალულია.

9. რეიდზე ან ნავმისადგომთან მდგარი გემები, რომლებიც შეამჩნევენ ნავთობს წყლის ზედაპირზე ვალდებული არიან ამის შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობონ ნავსადგურის კაპიტანს.

10. ნავსადგურის აკვატორიაში ნავთობის დიდი ოდენობით დაღვრის აღმოჩენის შემთხვევაში აუცილებლად უნდა გამოცხადდეს გემის საერთო განგაში ან განგაში დაბინძურებასთან დაკავშირებით, მომზადდეს ქაფსაქრობი სადგური, ხანძარსაწინააღმდეგო საშუალებები და ეცნობოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს შავი ზღვის დაცვის კონვენციურ ინსპექციას.

11. ნავთობის დაღვრასთან დაკავშირებით შავი ზღვის დაცვის კონვენციური ინსპექცია დამნაშავეთა თაობაზე აღგენს აქტს დაღვრილი ნავთობის სავარაუდო ოდენობის ჩვენებით.

მუხლი 73. ზღვის დაბინძურების თავიდან აცილების მოთხოვნები გემების, ორგანიზაციებისა და საწარმოების მიმართ

1. ზღვასთან და ნავსადგურის აკვატორიის მახლობლად განლაგებული ორგანიზაციები, რომლებიც წარმოებაში გამოიყენებენ ნავთობპროდუქტებს, ქიმიურ ნივთიერებებს და ნაერთებს, ვალდებული არიან დაიცვან გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული კანონმდებლობით განსაზღვრული ყველა მოთხოვნა. ისინი ვალდებულნი არიან გამორიცხონ მავნე ნივთიერებათა ნიადაგში, ნავსადგურის აკვატორიასა და ღია ზღვაში გაჟონვა.

2. ყველა გემი, ვალდებულია არ დაუშვას ბორტიდან ნავთობპროდუქტებისა და ყველა სხვა ნივთიერებების გადაღვრა, რომელსაც შეუძლია ზიანის მიყენება ადამიანის ჯანმრთელობისა და ბუნებრივი რესურსებისათვის.

3. აკრძალულია გარემოს დაბინძურება სქელი კვამლით და გაზებით.

4. ნავსადგურის განყოფილებებისა და მეურნეობების ყველა ხელმძღვანელი, ასევე ორგანიზაციათა ხელმძღვანელები, რომლებიც სამუშაოს აწარმოებენ ნავსადგურში, პასუხს აგებენ ამ ობიექტების სისუფთავისა და წესრიგის შენარჩუნებაზე.

5. ყველა გემზე უნდა გაგარდეს სათანადო ზომები, რათა თავიდან იქნას აცილებული ნავთობისა და ნებისმიერი კონცენტრაციის ნავთობნარევების, ასევე ფეკალური წყლების, საჭმლის ნარჩენების, საყოფაცხოვრებო ნაგვის, ქიმიური ნივთიერებებისა და დაბინძურებული წყლის ზღვაში ჩაღვრა.

6. საქართველოს ტერიტორიულ წყლებში შემოსვლამდე ყველა გემზე სარქველები და სხვა მოწყობილობები, საიდანაც შეიძლება ზღვის დაბინძურება, უნდა დაიკეტოს და დაიღოს პლომბი.

მუხლი 74. ნავთობპროდუქტებით და ადამიანის ჯანმრთელობისათვის მავნე სხვა ნივთიერებებით ზღვის დაბინძურების გამო პასუხისმგებლობის შესახებ

ნავსადგურის აკვატორიის ან რეიდის დაბინძურების შემთხვევაში გემის კაპიტანი (გემთფლობელი) აანაზღაურებს ლიკვიდაციისათვის გაწეულ ხარჯებს, გარდა ამისა დამნაშავეები იხდიან ჯარიმას ან საქმე გადაეცემა სასამართლოს დაბინძურების შედეგად სახელმწიფოსათვის მიყენებული მარალის ანაზღაურებაზე.

გემის რეისში გასვლისათვის ნავსადგურის კაპიტნის მიერ ნებართვის გაცემა ხდება მას შემდეგ, რაც იგი წარმოადგენს ყოველგვარი ნარჩენების ჩაბარების თაობაზე გაცემულ ცნობას.

მუხლი 75. საწვავის მიწოდება ნავსადგურში

საწვავის მიწოდება გემისათვის ხორციელდება მხოლოდ სრული მზადყოფნის შემდეგ, რაც დასტურდება გემის მიერ ნავსადგურის კაპიტნის სამსახურში გაგზავნილი ინფორმაციით.

2. გემის რეისში გასვლისათვის ნავსადგურის კაპიტნის მიერ ნებართვის გაცემა ხდება მას შემდეგ, რაც იგი წარმოადგენს ყოველგვარი ნარჩენების ჩაბარების თაობაზე გაცემულ ცნობას.

3. საწვავის ჩასხმა გემში აკრძალულია ნავსადგურის კაპიტნის სამსახურის ნებართვის გარეშე.

4. საწვავის აღების ტექნოლოგიური რუქა და ორივე მხარის მიერ ხელმოწერილი შემამოწმებელი ფურცელი საწვავის მიღების მზადყოფნის შესახებ გემს უნდა გააჩღეს.

5. დასაშვებია საგრანსპორტო გემებში საწვავის ჩასხმა საგვითო ოპერაციების მიმდინარეობის პერიოდში სპეციალურად აღჭურვილი მებუნკერე გემების მეშვეობით, თუ გემზე არსებული გვითი სახანძრო უსაფრთხოების თვალსაზრისით უსაფრთხოა. ამ შემთხვევაში, როგორც მებუნკერე, ასევე საბუნკერე გემების გარე გემბანზე არ უნდა იყოს ღია ცეცხლი, ხოლო გამოსაბოლქვ და საკვამურ მილებზე არსებობს ტექნიკურად გამართული ნაპერწკალსაქრობი საშუალება. საბუნკერე გემის ეკიპაჟის მიერ სიფრთხილის დამატებითი ღონისძიებების გატარების მიზნით მებუნკერე გემის ბორტთან მისვლის შესახებ უნდა გამოცხადდეს გემის რადიოგრანსლაგორით.

6. თხევადი საწვავის გემში ჩასხმა აკრძალულია:

- ა) საბუნკერე და მებუნკერე გემების მიერ საწვავის ჩასხმისათვის მოსამზადებელი ღონისძიებების ჩატარებლობის შემთხვევაში;
- ბ) თუ ერთი რომელიმე ხანძარსაქრობი სტაციონალური სისტემა გაუმართავია;
- გ) თუ გემზე მიმდინარეობს შეღულებასთან დაკავშირებული სამუშაოები;
- დ) გემზე იმყოფებიან მგზავრები.

კარი II. ნავსადგურების ჩვეულებები

თავი 15. ნავსადგურის ჩვეულებები

მუხლი 76. ზოგადი დებულებები

1. არსებული ჩვეულებები გამოიყენება საქართველოს საზღვაო ნავსადგურებში შემდეგ შემთხვევებში:

- ა) საერთოდ არ არსებობს ხელშეკრულება საზღვაო გადაზიდვების შესახებ;
- ბ) საზღვაო გადაზიდვების შესახებ არსებულ ხელშეკრულებაში ან კონოსამენგში არ არის მითითებული პირობები, რომელთა რეგულირებაც ხდება ნავსადგურებში მიღებული ჩვეულებებით;
- გ) საზღვაო გადაზიდვების, ან საქონლის ყიდვა-გაყიდვის შესახებ ხელშეკრულებაში, ან სხვა ნებისმიერ დოკუმენტში არის მითითებული საქართველოს ნავსადგურების ჩვეულებებისა მოთხოვნათა შესრულება.

მუხლი 77. საგვირთო ოპერაციების წარმოების ზოგადი წესი

ყველა გემი ვალდებულია საგვირთო ოპერაციების წარმოებისათვის დადგეს ნავსადგურის კაპიტანის მიერ მითითებულ ნავმისადგომთან, იმ აუცილებელი პირობით, რომ გემმა მულმივად შეინარჩუნოს გივგივის მდგომარეობა.

მუხლი 78. ინფორმაცია გემის შესვლის შესახებ

1. გემი “შემოსულად” ითვლება, თუ მან გადაკვეთა გარე რეიდის საზღვარი და დადგა ღუზაზე ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურის მიერ მითითებულ ადგილზე.

2. ნავსადგურისაკენ მიმავალი ყველა გემის კაპიტანი ვალდებულია ნავსადგურში მისვლამდე არაუგვიანეს 7 დღით, შემდგომ კი 72, 48 და 24 საათით ადრე გემის აგენტის მეშვეობით შეეცობინება (რადიო ნოგისი) მიაწოდოს ნავსადგურს შესვლის თარიღისა და დროის შესახებ, ხოლო შესვლამდე 2 საათით ადრე გემის კაპიტანი ვალდებულია დაამუხსოს მოსვლის დრო რადიოტელეფონით.

3. თუ გემის გადასვლა 48 საათზე ნაკლებია, წინა ნავსადგურიდან გასვლიდან არაუგვიანეს 1 საათის შემდეგ, ხოლო გემის მისვლამდე 2 საათით ადრე კაპიტანი ვალდებულია მიაწოდოს შეეცობინება (რადიო ნოგისი) გემთმფლობელის აგენტს;

4. გემთმფლობელის აგენტი ვალდებულია გადასცეს შესაბამისი შეეცობინება (რადიო ნოგისი) ნავსადგურის კაპიტანს, ნავსადგურის ადმინისტრაციას, საბაჟო და სასამღვრო ორგანოებს და სხვა დაინტერესებულ პირებს, ხოლო წერილობითი ნოგისი გადაეცემა გემის რეიდზე დადგომის შემდეგ.

5. თევსაჭერი გემების კაპიტანები ნავსადგურში მისვლამდე 2 საათით ადრე შეეცობინებას (რადიო ნოგისი) აწვდიან ნავსადგურის კაპიტანს.

6. გემის კაპიტანის პირველადი შეეცობინება უნდა მოიცავდეს შემდეგ ინფორმაციას:

ა) გემის დასახელება და დროშა;
ბ) გემთმფლობელის ვინაობა;
გ) გამოსვლის ნავსადგური (ბოლო ნავსადგური, რომელშიც შევიდა, რეწვის რაიონი);

დ) გემის წყალშიგი ქიმიით და კიხითი;

ე) გვირთამწეობა, გემის ზომები;

ვ) მგზავრთა რაოდენობა;

ზ) გვირთის დასახელება, განსაკუთრებული თვისებები, რაოდენობა (პარკის წონა), გემზე განთავსება: გემბანზე, გვიდეკზე, გრიუმებში (გამჭოლი გრიუმების შემთხვევაში – ყოველ ლიუკში), ერთი საგვირთო ადგილი სიგრძით 8 მეტრი ზომის გვირთისა და წონა, მძიმე წონის 10 ტონაზე მეტი გვირთის შემთხვევაში (ტანკერებისათვის – ბალასტის რაოდენობა და ნავმისადგომთან დებალასტირების დრო);

თ) გვირთის მიმდების ან გამგზავნის დასახელება;

ი) მოთხოვნილება საწვავზე (ბუნკერი), სასმელ წყალზე, მომარაგებაზე და სხვა დამხმარე ოპერაციებზე.

7. ინფორმაციის უქონლობის ან გემის კაპიტანის მიერ არასრულად ან დაგვიანებით აღნიშნული ინფორმაციის მიწოდების გამო გემის ნავმისადგომთან დაყენების მოცდენა და დამუშავების დაყოვნება გემთმფლობელის პასუხისმგებლობაა და აღინიშნება ნავსადგურში გემის ყოფნის აღრიცხვისას (თი შ თ).

8. კაპიტანი ვალდებულია ყოველგვარი შეფერხების შესახებ, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გემის ნავსადგურში შესვლის სავარაუდო დროის გადავადება, აგენტის მეშვეობით აცნობოს ნავსადგურის ადმინისტრაციას. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ასევე ნოგისის მიუწოდებლობის ან გემის კაპიტანის მიერ სხვა ინფორმაციის დაგვიანებით ან არასწორად მიწოდების შემთხვევაში სტალიური დრო იმრდება 24 საათით.

მუხლი 79. თავისუფალი პრაქტიკის გაფორება

1. გემი თავისუფალ პრაქტიკას იღებს ნავმისადგომთან დაყენების შემდეგ, განსაკუთრებულ შემთხვევებში კი რეიდზე, სასაზღვრო, საბაჟო, სანიტარული და საკარანტინო ფორმლობების შესრულების შემდეგ. აღნიშნული მომენტიდან აითვლება საგვირთო ოპერაციებისათვის განკუთვნილი (სგალიური) დრო.

2. ყველა გემის კაპიტანი თავისუფალი პრაქტიკის მიღებიდან 12 საათის განმავლობაში ვალდებულია გემის აგენტის მეშვეობით გააფორმოს გემის მოსვლა ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურში.

3. გემის შემოსვლას აფორმებს ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურის მორიგე კაპიტანი გემის საბუთების და “კაპიტანის პაგაკის” შევსებული ბლანკის წარმოდგენის შემდეგ. აღნიშნული საბუთების საფუძველზე ხდება გემის შემოსვლის რეგისტრაცია და “კაპიტანის პაგაკის” ბლანკისა და გემის ეკიპაჟის სიაზე შტამპის დასმა, თავისუფალი პრაქტიკის გაფორმების დროის მითითებით.

მუხლი 80. საგვირთო ოპერაციისათვის გემის მზადყოფნა

1. გემის გადმოსატვირთად ან დასატვირთად მზადყოფნის შესახებ წერილობითი ნოტისი კაპიტანმა თავისი აგენტის მეშვეობით უნდა გადასცეს ნავსადგურის ადმინისტრაციას და გვირთის მიმღებს ან გამგზავნოს გემზე საბაჟო პროცედურების დასრულებისა და “თავისუფალი პრაქტიკის” მიღების შემდეგ ნავსადგურში დადგენილი სამუშაო საათების ფარგლებში.

2. გემის გვირთთავესები (გრიუმები) დაგვირთვის ოპერაციების დაწყებამდე სრულიად უნდა გაიწმინდოს და უზრუნველყოფილ იქნას ყველა საჭირო მოწყობილობით მოცემული გვირთის დასატვირთად.

3. გემის მზადყოფნის შესახებ შეცვობინება (ნოტისი) მიღებულად ჩაითვლება მოცემული გვირთის დასატვირთად ან გადმოსატვირთად გემის მხოლოდ იმ გვირთთავესის (გრიუმის) ან ტანკის ფაქტობრივი მზადყოფნის შემთხვევაში

4. გემი ნაყარი გვირთით დასატვირთად მზადყოფნაში ჩაითვლება იმ შემთხვევაში, თუ არსებული ოფიციალური “სატვირთო მარკა” ხილვადია, რომლის მიხედვითაც შესაძლებელია გვირთის რაოდენობის განსაზღვრა “სატვირთო შკალის მიხედვით”.

5. საშიშ გვირთებთან დაკავშირებული საგვირთო ოპერაციები დაიშვება მხოლოდ გემის კაპიტანის მიერ ნავსადგურის კაპიტანისათვის “საშიში გვირთის გადაზიდვის სერტიფიკატის” წარდგენის შემდეგ.

6. ეს წესი არ ვრცელდება სპეციალიზებულ გემებზე, რომლებიც სპეციალურად არიან აგებული საშიში გვირთების გადაზიდვისათვის (ტანკერები, ქიმშილები, აირშილები და სხვა).

მუხლი 81. სგალიური დროის ათვლა

1. იმ შემთხვევაში, თუ შეცვობინება (წერილობითი ნოტისი) მშრალგვირთშიდი გემის საგვირთო ოპერაციებისათვის მზადყოფნის შესახებ კაპიტანის მიერ გაცა 12 საათამდე, სგალიური დროის ათვლა იწყება იმავე დღის 13 საათიდან, ხოლო თუ ნოტისი გაცემულია 12 საათის შემდეგ _ 9 საათიდან.

2. ტანკერებისათვის სგალიური დროის ათვლა იწყება გემის წერილობითი ნოტისის ჩაბარებიდან 6 საათის შემდეგ, მიუხედავად იმისა, ეს გემი დგას თუ არა ნავმისადგომთან.

3. დადგენილ სამუშაო საათებზედ საქართველოს ნავსადგურებში ითვლება დრო 9-დან 18 საათამდე, კვირა და საღმთისასწაულო დღეების ჩათვლით.

4. სგალიური დროის გამოთვლისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს:

დღე, რომელიც წინ უძღვის კვირას ან სადღესასწაულო დღეს, ჩაითვლება სამუშაო დღედ.

კვირა და სადღესასწაულო დღეების მომდევნო დღეებში სტალიურ დროის ათვლა იწყება დილის 8 საათიდან.

მუხლი 82. ნავსადგურში ხარჯების განაწილება

ნავსადგურში გემის კაპიტანის (გემთმფლობელის) საჭიროებისათვის გადაადგილება ბუნკერის, მარაგის, სურსათისა და მასალების მიღება, შეკეთება და ა.შ. ხორციელდება გემის ხარჯზე.

გემის ყოველი გადაადგილება ერთი ნავმისადგომიდან მეორეზე, რომელიც არ არის უშუალოდ დაკავშირებული კაპიტანის დაკვეთასთან, ხდება ნავსადგურის ან სხვა დამკვეთის ხარჯზე.

მუხლი 83. საგვირთო ოპერაციების წარმოების დრო და ანაზღაურება

1. გემის კაპიტანი ვალდებულია აწარმოოს გვირთვის დაგვირთვა ან გადმოგვირთვა მთელი დღე-ღამის განმავლობაში, ასევე კვირა დღესა და სადღესასწაულო დღეებში, თუ ამას მოითხოვს გვირთვის გამგზავნი ან მიმღები.

2. საგვირთო ოპერაციების ანაზღაურება ხდება საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრის მიერ დამტკიცებული “საქართველოს ნავსადგურებში დაგვირთვა-გადმოგვირთვის სამუშაოებისა და მომსახურების განაკვეთების” მიხედვით.

3. ნებისმიერ შემთხვევაში გვირთვის დაგვირთვის ან გადმოგვირთვის შეჩერებისას, ასევე, უამინდობის შემთხვევაში გემი ლიუკებს ხურავს.

4. გემის მიზემით მუშახელის მოცდენის ღირებულების ანაზღაურება ხდება მოცდენის დღისათვის ნავსადგურში მოქმედი განაკვეთის მიხედვით. ამასთან, ამავე მიზემით საგვირთო ოპერაციებისათვის მოცდენილი დრო აკლდება სტალიურ დროს.

მუხლი 84. საგვირთო ოპერაციების ნორმები

1. დაგვირთვა და გადმოგვირთვა წარმოებს “სამუშაო დარიან დღეებში” კვირისა და სადღესასწაულო დღეების ჩათვლით.

2. დაგვირთვისა და გადმოგვირთვისათვის ჩვეულებრივ ნორმად ერთი “სამუშაო დარიანი დღისათვის” (დღე-ღამე) ნავსადგურში დადგენილი ნორმები იხილეთ მე-4 დანართში.

3. დაგვირთვა-გადმოგვირთვის აღნიშნული ნორმები არ ვრცელდება გენერალურ და ტარირებულ გვირთებზე, როცა გვირთვის ყოველი ერთეულის წონა აღემატება 10 ტონას და/ან სიგრძე 8 მეტრს.

4. ნავთობპროდუქტების ჩასხმისას მიღების ჩაბმა-ჩახსნის ოპერაციებს აწარმოებენ ნაპირის მუშები გვირთვის გამგზავნის (მიმღების) ხარჯზე.

მუხლი 85. გვირთვის სეპარაცია

გვირთვის გამგზავნის (დამფრახტავის) მიერ მიწოდებული სასეპარაციო და გვირთვის სამაგრი საშუალებები გემის მიერ შეიძლება ჩაბარდეს ნავსადგურს გვირთვის გამგზავნის მითითებისამებრ.

სპეციალური ინვენტარით – ტალრეპებით, კავებით, ფოლადის გვარლებითა და მძიმე წონის საგემბანო გვირთვის დასამაგრებელი სხვა საშუალებებით უზრუნველყოფა ევალება გემს.

გემბანზე გვირთვის მისაღები ღვარების დაყენება და გვირთვის დამაგრება ხდება გვირთვის გამგზავნის (დამფრახტავის) ნებართვით, გამგზავნის ხარჯით და მისივე

პასუხისმგებლობით იმის მიუხედავად, თუ ვინ ასრულებს აღნიშნულ სამუშაოს – გემის ეკიპაჟი, გვირთის გამგზავნი თუ მისი ექსპედიტორი.

სახაზო გემების სასაქარაციო და სამაგრი საშუალებებით უზრუნველყოფა საკუთარი ხარჯებით ევალება გემთფლობელს.

გემის კაპიტანი პასუხს აგებს გემის გვირთთავსებში (ტრიუმებში) გვირთის სწორად განაწილებასა და განლაგებაზე მაშინაც კი, როდესაც დაგვირთვა, დაწყობა, განლაგება ან გრიმინგი ხორციელდება გვირთმფლობელის (ექსპედიტორის) საშუალებებით და მისივე ხარჯზე.

თუ აღნიშნული პირობა კაპიტანის მიერ არ იქნა შესრულებული, ნავსადგურში გვირთის დახარისხებასთან ან გვირთის გადმოგვირთვასთან დაკავშირებული ხარჯები დაეკისრება გემთფლობელს.

მუხლი 86. გვირთის დამუშავების პირობები

1. გენსაშიში გვირთის დამუშავებისას გასათვალისწინებელია, რომ:

ა) კაპიტანს არა აქვს უფლება მოითხოვოს დაგვირთვა ან გადმოგვირთვა წვიმის, უამინდობის ან შტორმის დროს და სხვა ამ მოვლენების შეწყვეტიდან 2 საათის განმავლობაში. ამასთან, ეს დრო აკლდება სტალიურ დროს უამინდობის მოტივით, თუ ფაქტიურად სამუშაო არ ჩატარებულა.

ბ) ხე-ტყის მასალის ცალკეული პარტიები მონიშნული უნდა იყოს საღებავით ან სხვა განმასხვავებელი საშუალებით გვირთის გამგზავნის მიერ და მისსავე ხარჯზე.

2. ნაყარი გვირთის დამუშავებისას:

ა) გემი დაგვირთვის ან გადმოგვირთვისათვის მზადყოფნაში ჩაითვლება იმ შემთხვევაში. თუ შტევენებზე არსებობს გარკვევით აღნიშნული მარკირება გემის წყალშიგის შესახებ, ხოლო გემის საბუთებში არსებობს ოფიციალური “საგვირთო შკალა” და სხვა დოკუმენტები, რომლის მიხედვითაც შესაძლებელია გემში ჩატვირთული ან გადმოგვირთული გვირთის რაოდენობის განსაზღვრა წყალშიგის გამოშვით და დაანგარიშებით დოკუმენტებში არსებული მონაცემების მიხედვით.

ბ) ნაყარი გვირთის დაგვირთვის და გადმოგვირთვის პროცესში, როცა გვირთის წონა განისაზღვრება გემის წყალშიგის გამოშვით, კაპიტანი ვალდებულია არ აწარმოოს ბალასტის გადატვირთვა, მიღებასა და ამოტვირთვასთან, აგრეთვე საწვავისა და წყლის მიღებასთან დაკავშირებული ოპერაციები მანამ, ვიდრე ამის შესახებ არ აცნობებს გვირთის ისპექტორს (სურვეერს). გამონაკლისს შეადგენს ავარიული შემთხვევები.

გ) თუ საგვირთო ოპერაციების მიმდინარეობის ან მისი დასრულების შემდეგ შემჩნეულ იქნა ბალასტში რაოდენობრივი ცვლილებები დაგვირთული ან გადმოგვირთული გვირთის რაოდენობას განსაზღვრავს სურვეიერი გემის კაპიტანის გარეშე, ხოლო ყველა შესაძლო ხარჯი და ზარალის ანაზღაურება დაეკისრება გემს.

დ) გემზე დაგვირთული ან გემიდან გადმოგვირთული გვირთის რაოდენობის გემის წყალშიგის გამოშვის საშუალებით განსაზღვრისას კაპიტანი ვალდებულია სურვეიერებს გემის აუცილებელი დოკუმენტების გარდა დამატებით მიაწოდოს მონაცემები გემზე არსებული მარაგის შესახებ, როგორც საგვირთო ოპერაციების დაწყებამდე, საგვირთო ოპერაციების მიმდინარეობისას და დასრულების შემდეგ.

მუხლი 87. საგვირთო საბუთების გაფორმება

გვირთის გამგზავნი ვალდებულია დაგვირთვიდან არა უგვიანეს 4 საათისა გემის კაპიტანს ხელმოსაწერად წარუდგინოს კონოსამენტი და გვირთთან დაკავშირებული სხვა საბუთები.

2. გემის კაპიტანი ვალდებულია ჩააბაროს და მიიღოს გვირთი საგვირთო ადგილების რაოდენობის მიხედვით კონოსამენჯის თანახმად.

3. დასტურს გვირთის მიღების შესახებ წარმოადგენს გვირთის მიმღების ან მისი რწმუნებულის ხელმოწერა კონოსამენჯის ბლანკზე.

4. დამოუკიდებელი საგვირთო ინსპექტორის (სურვეერის) პატაკი ან ოქმი ფორმდება გემის საგვირთო ოპერაციის შემდეგ, გემის წყალშიგის ან ცალმანის ხელწერილების, ან სხვა დოკუმენტების საფუძველზე, რომლის შემდგენილია გემის ეკიპაჟის მიერ, ექსპედიტორის მიერ, ან უფლებამოსილი გვირთის დამთვლელი (საგალმანო) კომპანიების მიერ.

5. ყველა მხარე ვალდებულია მიაწოდოს გვირთთან დაკავშირებული სრული ინფორმაცია ნებისმიერი მხარის მიერ დანიშნული დამოუკიდებელი საგვირთო ინსპექტორის (სურვეიერი) წარმომადგენელს.

მუხლი 88. საგვირთო ოპერაციების დროს გემის მოცდენა

გემის საგვირთო ოპერაციებისათვის განკუთვნილი დროის დადგენილზე მეტი ვადით დაყოვნების შემთხვევაში პასუხისმგებელი (ოპერატორი, გვირთის მიმღები-გამგზავნი, ნავსადგური) გემთმფლობელს უხდის ჯარიმას (დემერეჯი) გვირთის საზღვაო გადაზიდვის შესახებ ხელშეკრულების შესაბამისად.

მუხლი 89. საგვირთო ოპერაციებისა და დროის ათვლის განმარტებები

ქვემოთ მოყვანილი განმარტებები გაცემული უნდა იქნას შემდეგნაირად:

- ა) “დაახლოებით (ამა თუ იმ) რიცხვში” – გადახრა ორივე მხარეს 5 დღით;
- ბ) “დაახლოებით თვის დასაწყისში” – 1 დან 10 რიცხვამდე;
- გ) “დაახლოებით შუა თვეში” – 11-დან 20 რიცხვამდე;
- დ) “დაახლოებით თვის ბოლოს” – 21-დან თვის ბოლომდე;
- ე) “შუა თვეში” – 15 რიცხვი;
- ვ) “თვის ბოლო” – თვის ბოლო რიცხვი;
- ზ) “თვის ბოლოს ან მომდევნო თვის დასაწყისში” – თვის ბოლო ხუთი დღე ან მომდევნო თვის პირველი ხუთი დღე;
- თ) “თვის პირველი ნახევარი” – 1-დან 15 რიცხვამდე;
- ი) “თვის მეორე ნახევარი” – 16 რიცხვიდან თვის ბოლომდე;
- კ) “თანაბრად რაღაც პერიოდის განმავლობაში” – გემის მოწოდება ან საქონლის დაგვირთვა ხდება თანაბრად მითითებული პერიოდის განმავლობაში;
- ლ) “თანმიმდევრული დღეები” – სგალიური დროის გაანგარიშება ხდება კალენდარული დღეების მიხედვით, ავდარიანი, კვირა დღეებისა და სადღესასწაულო დღეების ჩათვლით.
- მ) “თანმიმდევრული დღეები კვირა და სადღესასწაულო დღეების გამოკლებით” – სგალიური დროის გაანგარიშება ხდება კალენდარული დღეების მიხედვით თანმიმდევრულად კვირა და სადღესასწაულო დღეების გამოკლებით;
- ნ) “გემი თავისუფალია დაგვირთვის ხარჯებისაგან” – გემის დაგვირთვა ხდება იმ პირობით, რომ გემის ბორჯის კიდემდე გვირთის მიწოდება ხორციელდება გვირთის გამგზავნის ხარჯზე, ხოლო გემის ბორჯის კიდედან გრიუმებში ჩაგვირთვა და გრიუმის სამუშაოების წარმოება ხორციელდება გემის ხარჯზე.
- ო) “გემი თავისუფალია დაგვირთვის ხარჯებისაგან გრიუმში ჩაგვირთვის ჩათვლით” – ნაპირიდან გვირთის გემის გრიუმებში ჩაგვირთვა და გრიუმის სამუშაოები ხორციელდება გვირთის გამგზავნის ხარჯზე.

პ) “გემი თავისუფალია გადმოგვირთვის ხარჯებისაგან გრიუმის სამუშაოების ჩათვლით” – გვირთის გრიუმიდან ნავმისადგომზე ან/და რკინიგზის ვაგონებში (ავტოტრანსპორტზე) გადაგვირთვა ხორციელდება გვირთის მიმღების ხარჯზე;

ჟ) “ლაგვირთვა ან გადმოგვირთვა გრიუმის სამუშაოების ჩათვლით გემის ხარჯზე” – გემის ბორტთან გვირთის სამარჯვეზე მიწოდება გვირთის გამგზავნის მოვალეობაა. გრიუმში ჩაგვირთვა და დაღაგება გემის მოვალეობაა. გადმოგვირთვისას გვირთის გრიუმიდან ბორტთან მიწოდება გემის მოვალეობაა. გვირთის მიმღები გვირთს ღებულობს სამარჯვიდან გემის ბორტთან;

რ) “გვირთის მიღება და გაცემა ბორტის გასწვრივ” – გემი ვალდებულია მიიღოს ან გასცეს გვირთი გემის გასწვრივ ბორტის გადასაგვირთი საშუალებების მისაწვდომობის ფარგლებში;

ს) “სრული გვირთი” – დამფრახტავი ვალდებულია გამოიყენოს გემი მთლიანად გვირთგევალობის ან გვირთამწეობის მიხედვით, წყალშიგის, წყლის ბუნკერისა და გემზე არსებული სხვა მარაგის გათვალისწინებით.

ტ) “იმის მიუხედავად წარმოებდა თუ არა მუშაობა” – კვირა და საღმრთაწაულო ღღეები, ასევე სხვა გამოსარიცხი პერიოდები სგალიურ ღროში არ ჩაითვლება იმის მიუხედავად, ამ ღროში საგვირთო ოპერაციებს ჰქონდა ადგილი თუ არა.

უ) “კვირა და საღმრთაწაულო ღღეები გამოირიცხება, თუ ამ პერიოდში მუშაობა არ მიმდინარეობდა” – კვირა და საღმრთაწაულო ღღეებში საგვირთო ოპერაციების შესრულებაზე ფაქტიურად დახარჯული ღრო ჩაითვლება სგალიურ ღროდ;

ფ) “რიგში ჩვეულებრივ სხვა გემებთან ერთად” – გემს ეთმობა ნავმისადგომი საერთო რიგის მიხედვით ნავსადგურში შემოსულ სხვა გემებთან თანაბრად;

ქ) “ნავმისადგომთანაა თუ არა” – სგალიურ ღროის ათვლა იწყება კაპიტანის მიერ საგვირთო ოპერაციებისათვის მზადყოფნის შესახებ წერილობითი ნოგისის გადაცემის შემდეგ იმის მიუხედავად, გემი ნავმისადგომთან ღგას თუ არა;

ღ) “სამუშაო ღარიანი ღღე” – კვირა და საღმრთაწაულო ღღეები, ასევე ავღრიანი პერიოდი აკლდება სგალიურ ღროს.

მუხლი 90. გემის ინსპექცია

გემი, რომელსაც ნაოსნობის უსაფრთხოებისათვის ესაჭიროება “სერთიფიკატი ინსპექციის შესახებ” (ჩოი) ან საშიში გვირთების გადაზიდვისათვის “სერთიფიკატი შესაბამისობის შესახებ” (ჩოჩ), გაღიან ინსპექციას, რომელსაც ახორციელებს საკლასიფიკაციო საზოგადოება ან დამოუკიდებელი სურვეერი.

მუხლი 91. განაცხადი გემის დამიანების შესახებ

1. ნებისმიერი განაცხადი ნავსადგურის მიმემით დამიანების შესახებ, რომელიც გემმა საგვირთო ან მისაბმელი ოპერაციებისას განიცადა, გემის კაპიტანმა აგენტის მეშვეობით წერილობით უნდა განუცხადოს ნავსადგურის კაპიტანს და ნავსადგურის აღმინისგრაციას შემთხვევიდან არაუგვიანეს 12 საათისა და ნებისმიერ შემთხვევაში ნავსადგურიდან გასვლაამდე.

2. წინააღმდეგ შემთხვევაში გემის პრეგენზიებს ნავსადგური არ მიიღებს და დამიანებაზე პასუხს არ აგებს.

მუხლი 92. გემის ზღვაში გასვლაზე აკრძალვა

1. ნავსადგურის კაპიტანებს, საზღვაო ტრანსპორტის აღმინისგრაციის ინსპექტორებს აქვთ უფლება აკრძალონ გემის ზღვაში გასვლა იმ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრაამდე, რომელიც საფრთხეს უქმნის ან შეიძლება შეუქმნას ეკიპაჟის, გვირთის, გემის უსაფრთხოებას და გარემოს.

კარი III. განსაკუთრებული ნაწილი

თავი 16. ბათუმის ნავსადგური

მუხლი 93. ბათუმის ნავსადგურის ფარგლები

1. ბათუმის საზღვაო ნავსადგური შედგება საკაბოტაჟო და მშრალი გვირთების ნავსადგურებისა, ნავთობგერმინალისაგან და მშენებარე მოლისაგან, აღმოსავლეთის და ჩრდილო-აღმოსავლეთის მიმართულებით საკაბოტაჟო ნავსადგურამდე, შემდეგ სამხრეთის მიმართულებით და დასავლეთის მიმართულებით უბის გაყოლებაზე მე-9 ნავმისადგომამდე და შემდგომ ჩრდილოეთის მიმართულებით მე-10 და მე-11 ნავმისადგომების ჩათვლით. სანაპირო მოლის ადგილი მე-9 და მე-10 ნავმისადგომებს შორის არ შედის ნავსადგურის ტერიტორიაში.

2. ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ტერიტორია იყოფა დაცული (სარეჟიმო) და გახსნილ (ღია) ნაწილებად:

ა) დაცული (სარეჟიმო) ნაწილი – წარმოადგენს ნავთობგერმინალის მოლის N 1,2,3 და მრავალმიზნობრივი გერმინალის N 4,5 ნავმისადგომებს და გენერალური გვირთების რაიონის N6,7,8,9 ნავმისადგომების ტერიტორიას, რომელიც აღმოსავლეთით 39039'01" განედის წერტილიდან ჩრდილოეთის გრძედის 41035'49" აღმოსავლეთით ნავთობგერმინალის გამწმენდი ნაგებობების გამოყოფილი კედლით, რომელიც მიმართულია ჩრდილოეთ მოლის საფუძვლამდე და გადის გოგებაშვილის ქუჩაზე, მე-9 ნავმისადგომის დასავლეთ საზღვრამდე გან. 41038'83" ჩრდ., გრძ. 41038'94" აღმ.

ბ) ნავთობგერმინალის მოლი N1,2,3 – ნავმისადგომებთან ქმნის ნავთობგერმინალის უბანს, რომელიც გენერალური გვირთების რაიონისაგან ერთად გამოყოფილია შიდა გასასვლელით, N3 და N4 ნავმისადგომის კვეთაში.

გ) ნავსადგურის ღია ნაწილი – შედგება N10-11 ნავმისადგომებისაგან და გამიზნულია სამგზავრო გემების გასაჩერებლად. იგი მდებარეობს ბათუმის უბის დასავლეთ ნაწილში და ვრცელდება ძირითადად სამხრეთიდან ჩრდილოეთისაკენ.

3 ნავმისადგომების სიგრძე და მასთან მისასვლელი (სამუშაო) სიღრმეები იხილეთ დანართ 8-ში.

4. ბათუმის ნავსადგურში შემსვლელი გემების მაქსიმალური ზომები უნდა იყოს 225 მ სიგრძე და 10,5 მ წყალშიგი. ნავმისადგომების სამუშაო წყალშიგის გამოცხადებას აწარმოებს ბათუმის ნავსადგურის კაპიტანის სამსახური. 200 მეტრზე მეტი სიგრძის გემების ნავმისადგომთან დაყენება (მიბმა) დაშვებულია დღეღამის მხოლოდ ნათელ დროს.

5. ბათუმის ნავსადგურზე ვრცელდება მხოლოდ პირველი, მე-2, მე-3, მე-4, მე-5, მე-6, მე-7, მე-8, მე-9 და მე-10 დანართები.

მუხლი 94. ბათუმის ნავსადგურის აკვატორია

1. ბათუმის ნავსადგურის აკვატორია შედგება ფარვაგერის, შიდა ნავსადგურის, შიდა რეიდის, გარე რეიდისა და საკაბოტაჟო ნავსადგურებისაგან.

შიდა ნავსადგური წარმოადგენს წყლის სივრცით მოცულ ბათუმის უბის სამხრეთ ნაწილის აკვატორიას, რომელიც მდებარეობს პელენგის 2640 ხაზის სამხრეთით ნავთობგერმინალის მოლის შუქურიდან N10 ნავმისადგომამდე.

შიდა რეიდად ითვლება აუზის წყლის სივრცე ნავთობგერმინალის მოლის ჩრდილოეთით, რომელიც ჩრდილოეთიდან შემოსაზღვრულია ბურუნ-გაბიის კონცხზე გამავალი პარალელით (გან.=41039'48" ჩრდ. გრძ.=41038'48" აღმ) და აღმოსავლეთით – მოლის აღმოსავლეთ კიდეზე გამავალი მერიდიანით (გან.=41039'15" ჩრდ.

გრძ.=41039'62" აღმ). შიდა რეიღზე გამოყოფილია ადგილი მცირეგონაჟიანი გემების ღუმაზე დგომისათვის. ღუმაზე დგომის რაიონის კოორდინატები მოცემულია დანართ 9-ში. ღუმაზე დგომის რაიონში შესაძლებელია 3 მეტრი წყალშიგის და 10 მეტრის სიგრძის მქონე 4 გემის ერთდროული დაყენება.

გ) ნავსადგურში შესვლა ხორციელდება ფარვაგერით, წყლის ზედაპირი, რომელიც შემოსაზღვრულია ფარვაგერის ღერძის პარალელურად გამავალი ხაზებით აღმოსავლეთით 150 მეტრზე და 240 მეტრზე ფარვაგერის ღერძის დასავლეთით. ფარვაგერის ღერძად მიჩნეულია შემავალი საგდულების ბოლი – 3520-1720.

დ) გარე რეიღად ითვლება წყლის სივრცე 10-20 მეტრი სიღრმის იზობაგებს შორის, განთავსებული მნათი "ბათუმის" ბუიდან, 0,13 მილის მოშორებით ჩრდილოეთ-აღმოსავლეთისაკენ.

2. N100 რაიონში არსებობს გემების ღუმაზე დგომის 15 წერტილი. ამ წერტილების კოორდინატები რუქის მასშტაბით და მათგან ბათუმის შუქურაზე ჰელენგი და დისტანცია იხილეთ დანართ 10-ში.

მუხლი 95. საკაბოტაჟო ნავსადგურის საზღვრები

1. საკაბოტაჟო ნავსადგურის აკვატორია შემოსაზღვრულია გან. 41039'09" ჩრდ., გრძ. 41039'36,5" აღმ. წერტილზე გამავალი პარალელით და გან. 41039'09" ჩრდ. გრძ. 41039'56" აღმ. წერტილზე გამავალი მერიდიანით ნაპირამდე, რომლის კოორდინატებია გან. 41039'09" ჩრდ., გრძ. 41039'56" აღმ.

2. საკაბოტაჟო ნავსადგურის შიდა რეიდი შემოსაზღვრულია აღმოსავლეთის მოლით, თევსაჭერი ნავმისადგომების შემაერთებელი ხაზით. შიდა რეიღზე განთავსებულია ღუმაზე დგომის ადგილი 2,8 მეტრამდე წყალშიგის მქონე მცირეგონაჟიანი გემებისათვის, სადაც 2-3 ბალი ბღვის დეღვის პირობებში, ღუმა ცუდად ამავრებს გემს.

3. გარე რეიდი შემოსაზღვრულია მერიდიანით, რომელიც გადის გრძ. 41039'08" ჩრდ., გან. 41039'34" აღმ. მოლის კიდიდან მერიდიანამდე შუქურაზე 41039'44,5" ჩრდ. და პარალელზე 41039'22,0" აღმ. კოორდინატებით.

4. გარე რეიღზე მღებარეობს მცირეგონაჟიანი გემების ღუმაზე დგომის ადგილი (იხ. დანართი N7), სადაც შესაძლებელია 2,8 მეტრი წყალშიგის მქონე გემების დგომა.

5. "აჭართევის" ნავმისადგომებთან შეიძლება 2,8 მეტრის, ხოლო "მებაღურის" ნავმისადგომებთან 2,5 მეტრის წყალშიგის მქონე გემების დაყენება ღუმის ჩაშვებით ცხვირით გასასვლელისაკენ.

6. საკაბოტაჟო ნავსადგურის აკვატორია არ არის დაცული სამხრეთ-დასავლეთის, დასავლეთის, ჩრდილო-დასავლეთის და ჩრდილოეთის ქარებისაგან. 12 მეტრი წამში სიმძლავრის ქარისა და 7 დეციმეტრი გაღლის სიმაღლის პირობებში საკაბოტაჟო ნავსადგურის აკვატორიაში და ნავმისადგომებთან დგომა სახიფათოა. ცუდი ამინდის პროგნოზის მიღებისთანავე თევსაჭერი გემები დაუყოვნებლივ უნდა იქნენ გადაყვანილი სავაჭრო ნავსადგურში, სადაც ნავსადგურის კაპიტანის მითითებით დისპეტჩერთან შეთანხმებით მათ უნდა გამოეყოთ დროებით უსაფრთხო სადგომი.

მუხლი 96. შემხვედრი გალდა

ბათუმის ნავსადგურში მოქმედებს შემხვედრი გალდა ნჩქრევა (გიაგუნი). გემის დგომა ნავსადგურში შემხვედრი გაღლის მოქმედებისას საფრთხეს უქმნის გემს და ნავმისადგომს. შგორმის შესახებ გაფრთხილების მიღებისთანავე, განსაკუთრებით სამხრეთ-დასავლეთის და ჩრდილო-დასავლეთის მიმართულების ქარების მოქმედებისას, რაც იწვევს შეხვედრი გაღლის წარმოშობას, ნავსადგურის კაპიტანის სამსახური ნავსადგურის სადისპეტჩერთან ერთად აღნიშნულის შესახებ ყველა

შესაძლო საშუალებით აცვობინებენ ნავმისადგომთან და რეიდზე მდგომი გემების კაპიტანებს.

მუხლი 97. უნავმისადგომო ჩამოსასხმელი

1. უნავმისადგომო ჩამოსასხმელზე, რომელიც მდებარეობს ნავთობტერმინალის მოლის ჩრდილოეთით, ხორციელდება ღღე-ღამის ნათელ პერიოდში 20 000-დან 40 000 ტონამდე წყალწყვის და 175-245 მ-მდე სიგრძის განკერების მიყენება. მისაბმელი ოპერაციების წარმოების და დგომის პერიოდში განკერებს უნდა გააჩდეს წყალწყვის 1/3 (ერთი მესამედი) წყალშიგი.

2. გამონაკლის შემთხვევაში ნავსადგურის კაპიტანის ნებართვით დასაშვებია 40 000-დან 70 000 ტონა წყალწყვის გემების დაყენება.

3. უნავმისადგომო ჩამოსასხმელზე, განკერების მიყენება ხორციელდება კარგ ამინდში და ნებადართულია არაუმეტეს 4 ბალიანი ქარისა და 3 ბალიანი ზღვის დეღვის პირობებში.

4. განკერების მიბმა კიჩოთი ორ კასრზე ხორციელდება ყოველი 4 მისაბმელი გვარლის მიწოდებით, უშვებს ორივე ღუმას 7-8 ხემით თითო ღუმა-ჯაჭვზე.

5. განკერის მიბმა უნავმისადგომო ჩამოსასხმელთან ნებადართულია 3 ბალამდე ზღვის დეღვისას, თუ ქარის სიჩქარე 12 მ/წმ-ს და ღელვა 3 ბალს აღემატება საგვირთო ოპერაციები უნდა შეჩერდეს და გემი დაუყონებლივ უნდა გავიდეს რეიდზე.

6. განკერის განთავსება ხდება მკაცრად ღერძული საგდულის გაყოლებით, გემის კიჩოს მანძილზე მოლის კელამდე 80-85 მეტრზე.

7. უნავმისადგომო ჩამოსასხმელზე ნაპირზე ბალასგის გადაცემისას აუცილებელია ნაპირთან საგელეფონო კავშირის შეერთება, დამიწების მიერთება სპეციალურ ბუისთან, რისთვისაც ყველა გემს უნდა გააჩნდეს არანაკლებ 60 მეტრი სიგრძის კაბელი.

8. უნავმისადგომო ჩამოსასხმელთან გემის დგომისას გემის ბორგზე უნდა იმყოფებოდეს კაპიტანი, ხოლო მისი არ ყოფნის შემთხვევაში უფროსი თანაშემწე და არა უმცირეს ეკიპაჟის 2/3 (ორი მესამედი).

თავი 17. ფოთის ნავსადგური

მუხლი 98. ფოთის ნავსადგურის ფარგლები

ფოთის საზღვაო ნავსადგური მოიცავს სამხრეთ და ჩრდილოეთ ნავსადგურებს, შიდა აუზს, სამხრეთ, დასავლეთ და ახალ ჩრდილოეთ მოლს, შესასვლელ არხს და გარე რეიდს. საზღვაო ნავსადგურის ტერიტორია შედგება დაცული (სარეჟიმო) და გახსნილი (ღია) ნაწილებისაგან.

დაცული (სარეჟიმო) ნაწილი წარმოადგენს სამხრეთ და დასავლეთ მოლს, გენერალური გვირთების საგვირთო რაიონებსა და ტერმინალებს N1-15 ნავმისადგომის ჩათვლით, რომელიც ჩრდილოეთიდან “ს.ს. “ფოთის გემთსაშენის” ქარხნის და სხვა საწარმოების ტერიტორიებისაგან გამოყოფილია კელლით, შემდგომ აღმოსავლეთით ხილამდე არხის გავლით ვახგანგ გორგასალის ქუჩაზე და შემდეგ დასავლეთის მიმართულებით არხით მის ზღვაზე შეერთებამდე.

მონაცემები ფოთის ნავსადგურის ნავმისადგომების შესახებ მოცემულია დანართ 11-ში.

ფოთის ნავსადგურში გემის მაქსიმალური დასაშვები ზომებია: სიგრძე 240 მეტრი, სიგანე 35 მეტრი და წყალშიგი 10,3 მეტრი. ნავსადგურის ადმინისტრაციის მიერ ყოველკვარტალურად ან ყოველი საშტორმო ამინდის შესახებ გაზომვების წარდგენის

შემდეგ ნავსადგურის კაპიტანის მიერ ხდება ნავმისადგომებსა და შესასვლელ არხზე სამუშაო სიღრმის გამოცხადება, აღნიშნული ინფორმაცია მიეწოდება მეზღვაურებსა და დაინტერესებულ პირებს. არხისა და ნავმისადგომის სიღრმე შეიძლება იცვლებოდეს ნავსადგურში წყლის დონის მიხედვით ზრდის მიმართულებით.

5. 180 მეტრის სიგრძისა და 9,0 მეტრი წყალშიგის მქონე გემების შეყვანა/გამოყვანა დასაშვებია მხოლოდ ღღის განმავლობაში.

6. ქარის მიმართულების გაძლიერებისას წამში 17 მეტრით და ხილვადობის 0,5 მილზე ნაკლები შემცირებისას, აგრეთვე შესასვლელ არხთან 3 ბალზე მეტი ლივლივისას ნავსადგურში შესვლა და ნავსადგურიდან გამოსვლა აკრძალულია.

7. ნავსადგურში ყველა სახის ბორანის მოძრაობა და მისაბმელი ოპერაციები, როგორც წესი წარმოებს ქარის მიმართულებით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს წამში 10 მეტრს.

8. ფოთის ნავსადგურზე ვრცელდება მხოლოდ პირველი, მე-2, მე-3, მე-4, მე-5, მე-6, მე-11, მე-12 და მე-13 დანართები

მუხლი 99. ფოთის ნავსადგურის აკვატორია

1. ფოთის ნავსადგურის აკვატორია შემოსაზღვრულია ნაპირით, ჩრდილოეთით 42012(00((პარალელით (მდინარე რიონის შესართავიდან), სამხრეთით 42008(00((პარალელით (მდინარე რიონის არხი), მდვიდან პირდაპირი ხაზით, რომელიც გადის იმ წერტილებზე, რომელიც განლაგებულია 2 მილის მოშორებით სანაპირო ხაზიდან გემოთსხენებულ პარალელებზე და მოიცავს ჩრდილოეთ და სამხრეთ ნავსაყუდელს, ახალი ნავსადგურის ნავსაყუდელს, შიდა აუზს, შესასვლელ არხს და გარე რეიდს.

2. ჩრდილოეთი ნავსაყუდელი – ნავსადგურის აკვატორია, რომელიც წარმოქმნილია მდვის სივრცით და განლაგებულია დასავლეთ მოლს, ჩრდილოეთ მოლს (N1-2 ნავმისადგომი) და შუა მოლს (N12-13 ნავმისადგომები) შორის.

3. სამხრეთ ნავსაყუდელი – საზღვაო ნავსადგურის მდვის სივრცე, რომელიც შემოსაზღვრულია სამხრეთი, დასავლეთი და შუა მოლით.

4. შიდა აუზი – მდვის სივრცის ნაწილი, რომელიც მოქცეულია შიდა ნავსაყუდელში.

5. ახალი ნავსადგური – მდვის სივრცე, რომელიც შემოფარგულია ჩრდილოეთ მოლით, ახალი ჩრდილოეთ მოლით და შიდა დასავლეთ მოლით. ახალ ნავსადგურში განლაგებულია საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საზღვაო-სამხედრო ძალების ბაზა და “ს.ს. “ფოთის გემთსაშენი” ქარხანა. ახალი ნავსადგურის აკვატორია არ შედის ფოთის ნავსადგურის ადმინისტრაციის პასუხისმგებლობაში.

6. ნავსადგურის შესასვლელი არხი შედგება ორი მუხლისაგან, პირველი მუხლის სიგანეა 55 მ, სიღრმე 10,5 მ, ღერძის მიმართულებაა 310ო – 130ო, სიგრძე 1,5 კბ. მეორე მუხლის სიგანეა 70 მ, სიღრმე 9,5 მ, ღერძის მიმართულებაა 338ო9’ – 158ო9’, სიგრძე 1,5 კბ.

მუხლი 100. გემის ღუზაზე დგომის რაიონები

1. გემის ღუზაზე დგომის ჩრდილოეთი რაიონი N200 გათვალისწინებულია, მხოლოდ განკერებისა და საშიში გვირთებით დაგვირთული გემების დგომისათვის (იხ. დანართი 13).

2. გემის ღუზაზე დგომის სამხრეთი რაიონი N300 გათვალისწინებულია გემების დგომისათვის, (იხ. დანართი 13).

3. რეიდზე დგომისას საგვირთო ოპერაციების განხორციელებისას გემებისათვის განკუთვნილია ღუზაზე დგომის ორი წერტილი: წერტილი N1 გან= 42009(60((ჩრდ., გრძ= 41038(3((აღმ. 16 მ სიღრმეზე. წერტილი N2 გან= 42009(60((ჩრდ., გრძ=

41037(3((აღმ. 15 მ სიღრმეზე. ნავსადგურის ლოცმანი ბემოთხსენებულ წერტილებში ახორციელებს გემების დაყენებას.

4. არხში რეგულარულად მიმდინარეობს ფსკერგამადრმავებელი სამუშაოები, რადგან არხის ფსკერის გრუნტის შემადგენლობა ჩრდილოეთ და სამხრეთ ნავსაყუდელის ნავმისადგომების და შიდა აუზის შემადგენლობა წარმოადგენს შლამს და ქვიშას, რაც შეხებისას გამოორიცხავს გემის კორპუსის წყალქვეშა ნაწილის დაზიანებას.

საზღვაო ნავსადგური მუშაობს დღე-ღამის განმავლობაში დასვენებებისა და სადღესასწაულო დღეების გარეშე. ნავსადგურში სალოცმანო გაცილება და ბუქსირების გამოყენება აუცილებელია.

მუხლი 101. ბუქსირით მომსახურების პირობები ნავსადგურში

ნავსადგურის განკარგულებაში იმყოფება ორი ბუქსირი, რომლის სიმძლავრე 1200 ცხ.ძ და 2520 ცხ.ძ. ნავსადგურში ყველა გიპის 200 ტონა ან მეტი საერთო ტევადობით გემისათვის ბუქსირით მომსახურებით უზრუნველყოფა სავალდებულოა, ხოლო 200 ტონაზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემებისათვის კი – კაპიტანის მოთხოვნით.

. ს.ს. “ფოთის გემთსაშენი” ქარხნისაკენ მიმავალი გემების ბუქსირება ხდება ს.ს. “ფოთის გემთსაშენი” ქარხნის კუთვნილი ბუქსირებით. იმ შემთხვევაში, თუ დანართი 3-ის შესაბამისად საჭიროა ბუქსირების მეტი რაოდენობა, მაშინ გამოიყენება ფოთის ნავსადგურის კუთვნილი ბუქსირები.

აკრძალულია ნავსადგურში ბუქსირით ოპერაციების წარმოება, თუ ქარის სიჩქარე აღემატება 17 მ/წმ-ში. გემის საჭის, ღუმის და მთავარი ძრავის გაუმართაობის შემთხვევაში ბუქსირით ოპერაციები დაიწყება, თუ ქარის სიჩქარე 10 მ/წმ-ს არ აღემატება.

გემი, რომელსაც ექსლპოატაციიდან გამოსული აქვს მთავარი ძრავი ან საჭის დანადგარი ნავსადგურის აკვატორიაში ბუქსირით ოპერაციების განხორციელებისას ვალდებულია აგაროს მღვაზე გემების შეჯახების თავიდან აცილების საერთაშორისო წესებით (COLREG-72) გათვალისწინებული შუქურები და ნიშნები.

5. განსაკუთრებულ პირობებში 4 მეტრზე ნაკლები წყალშიგის მქონე მცირე ტონაჟის გემები, შეიძლება დაყენებული იქნენ ღუმბაზე შიდა რეიდის აკვატორიაში, ნავსადგურის კაპიტანთან შეთანხმებით.

მუხლი 102. საგვირთო ოპერაციები ნავსადგურში

ფოთის ნავსადგურს გემების დამუშავებისათვის გააჩნია – I და II საწარმოო რაიონი, საკონტეინერო გერმინალი, ბორანის გერმინალი, ნავთობგერმინალი და აღმოსავლეთ რაიონი.

I საწარმოო რაიონი – (N8-10 ნავმისადგომები) – აწარმოებს გენერალური (ტარა-ცალობითი) და ნაყარი მარცვლეულის, აგრეთვე სხვა გვირთით დაგვირთული გემების დამუშავებას;

II საწარმოო რაიონი (N 3-6 ნავისადგომები) – აწარმოებს ნაყარი გვირთებით, ლითონნაწარმით, ჯართით, ქიმიკატებით დაგვირთულით გემების დამუშავებას.

საკონტეინერო გერმინალი (N7 ნავმისადგომი) – აწარმოებს კონტეინერებით, დანადგარებით და სხვა მძიმე წონის გვირთის (40 ტონამდე) მქონე გემების დამუშავებას;

საბორანე გერმინალი (N2 ნავმისადგომი) – აწარმოებს სარკინიგზო ბორანის დამუშავებას.

ნავთობგერმინალი (N1 ნავმისადგომი) წარმოადგენს ნავმისადგომს, რომელზეც დაშვებულია მხოლოდ 610C–ზე მეტი მეთქების გემპერაგურის მქონე

ნავთობპროდუქტების დამუშავება. აღნიშნულ ნავმისადგომზე საგვირთო ოპერაციები შეჩერებული უნდა იქნეს N2 ნავმისადგომზე ბორნის მიბმის ოპერაციების დროს.

სამხრეთ რაიონი (N 12-13 ნავმისადგომები) – აწარმოებს სამგზავრო გემების და საავტომობილო ბორნების დამუშავებას

8. N14 ნავმისადგომი გამოიყენება ნავსადგურის ფლოტის გემების დგომისა და გემის ან კლიენტის საშუალებებით ავტოგრანსპორტის დასაგვირთად.

9. ნავსადგურში ამწეების მუშაობის შეჩერება ხდება არაუმეტეს 14-17მ/წმ ქარის სიჩქარის არსებობისას.

მუხლი 103. მოსახმობი და რადიოკავშირის არხები

ფოთის ნავსადგურში მოქმედი მოსახმობი და რადიოკავშირის არხები იხილეთ მე-6 დანართში.

თავი 18. სუფსის საზღვაო ნავსადგური

მუხლი 104. ნავსადგურის აკვატორია

1. სუფსის საზღვაო ნავსადგურის აკვატორიის ფარგლებში აკრძალულია სამოქალაქო გემების ნაოსნობა და თევზჭერა.

2. ნავსადგურში შემოსულ გემებს, რომლებმაც უნდა აწარმოონ საგვირთო ოპერაციები, არ აქვთ შეზღუდვა წყალშიგზე, აკვატორია არის განსაკუთრებული სიფრთხილის ნაოსნობის რაიონი.

3. ნავსადგურის აკვატორიის კოორდინატები იხილეთ მე-14 და მე-15 დანართებში.

4. აკვატორიაში წყალი ძირითადად მიედინება სანაპიროს ჩრდილო-დასავლეთით პარალელისაკენ და მისი სიჩქარე იშვიათად სცილდება 0.5 საზღვაო მილს საათში. უფრო ხშირი ქარებია დასავლეთიდან, ყველაზე ძლიერი ქარებია მამთარში, როცა ქარის მაქსიმალური სიჩქარე 30 საზღვაო მილს აღწევს საათში. დამატებითი ინფორმაციისათვის იხელმძღვანელეთ ბრიგანეთის საზღვაო “შავი ზღვის ლოცია” N24, მე-12 გამოცემა ს.3.318 და ბრიგანეთის რუქების N3313 და N3317 უგვიანესი გამოცემა ან რუსეთის ფედერაციის თავდაცვის სამინისტროს ჰიდროგრაფიის სამმართველოს “შავი ზღვის ლოცია” N1244 და რუქების N38109 და N38190. უახლესი გამოცემა.

5. ნავსადგურის აკვატორიაში გამოყოფილია ღუზაზე დგომის 2 წერტილი შემდგომი კოორდინატებით – წერტილი 1: ჩრდილოეთ განედი – 42002'10", აღმოსავლეთ გრძედი – 41041'35", წერტილი 2: ჩრდილოეთ განედი – 42003'0", აღმოსავლეთ გრძედი – 41040'40".

6. ნავსადგურში საწვავით (ბუნკერი) მომარაგება ხორციელდება მხოლოდ რეიდზე დგომის დროს.

7. სუფსის ნავსადგურზე ვრცელდება მხოლოდ პირველი, მე-2, მე-3, მე-5, მე-6, მე-14 და მე-15 დანართები.

მუხლი 105. მცურავი ნავმისადგომი

1. ნავსადგურის მცურავ ნავმისადგომს (შემდგომში “SPM”) წარმოადგენს ყვითლად შეღებილი, შედუღებული კვადრატის ფორმის კონსტრუქცია, რომელზეც დამაგრებულია ყოველი მხრით მიმართული სანისლე-საყვირი, და გამოსცემს მორბეს ტიპის ხმას (U), ყოველ 30 წამში და აქვს 2.0 საზღვაო მილის მოქმედების არეალი. არსებობს თეთრი სასიგნალო შუქურა, რომელიც განუწყვეტლივ ინთება ყოველ 15 წამში, და აქვს 5.0 საზღვაო მილის მოქმედების არე, ასევე დაყენებულია რადიო შუქურა (RACON BEACON)

2. “SPM”-ს კოორდინატებია: ჩრდილოეთ განედი – 42001'79", აღმოსავლეთ გრძედი – 41042'41"

3. “SPM”-ის საგვირთო ოპერატორია საქართველოს მილსადენი კომპანია (შემდგომში სმკ), რომლის “გამოყენების ვადები და პირობები”-ს ახალი რედაქციის დაცვა სავალდებულოა “SPM”-ზე დასაგვირთი გემებისათვის.

4. “SPM”-ზე შესაძლებელია შემდეგი ზომის გემებისდაგვირთვა: სიგრძე – მინ. 250 მ, მაქს. 290 მ, წყალწყვა – 60 000 – 180 000.

მუხლი 106. ნავსადგურის კაპიტანის სამსახური

1. სუფსის საზღვაო ნავსადგურის კაპიტანის სამსახური შედგება ნავსადგურის კაპიტანისაგან, მორიგე კაპიტანებისგან და ნავსადგურის განსაკუთრებული სპეციფიკიდან გამომდინარე მათი ფუნქციები განისაზღვრება:

ა) ნავსადგურის კაპიტანი – საქართველოს საზღვაო კოდექსის მე-5 თავის შესაბამისად არის ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურის ხელმძღვანელი. კაპიტანი ხელმძღვანელობს საზღვაო კოდექსით, ნავსადგურის კაპიტანის (გრანსპორტის მინისტრის N10 ბრძანება 28.01. 1999წ.) დებულებით და ამ წესებით.

ბ) ნავსადგურის მორიგე კაპიტანი-ლოცმანი – კაპიტანი, რომელიც გარდა თავისი ფუნქციებისა ასრულებს გემის “SPM”-თან მიბმის ოპერატორ-კაპიტანის ფუნქციებს. (შემდგომში MOORING-MASTER)

გ) ნავსადგურის სახელმწიფო კონტროლის ფუნქციებს ასრულებს ნავსადგურის კაპიტანის სამსახური საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის -787.(19) რეგულაციის შესაბამისად.

მუხლი 107. ლოცმანობა

1. ლოცმანი გემზე უნდა ავიდეს “SPM”-დან 3 საზღვაო მილის დაშორებით მომსახურე გემის მეშეობით.

2. გემის დაყენების ოპერაციები ხორციელდება მხოლოდ დღის საათებში, კარგი ხედვის პირობებში ხოლო, მისი გაშვება დღე-ღამის განმავლობაში.

მუხლი 108. ბუქსირით უზრუნველყოფა

1. “შ”-ზე გემის დაყენების და საგვირთო ოპერაციების პერიოდში ბუქსირით უზრუნველყოფა აუცილებელია.

2. გემის კაპიტანმა (საზღვაო აგენტის მეშვეობით) საბუქსირო უზრუნველყოფაზე შეკვეთა უნდა გააკეთოს ნავსადგურის ადმინისტრაციასთან და ბუქსირით მომსახურე კომპანიასთან ნავსადგურში შემოსვლამდე 24 საათით ადრე და დაადასტუროს 2 საათით ადრე 70 და 16 ულტრამოკლე რადიო ტალღაზე.

3. ბუქსირით უზრუნველყოფის შეკვეთის გაფორმება ხდება გემის ნავსადგურიდან გასვლის გაფორმებამდე. გემის კაპიტანი ვალდებულია დაადასტუროს ბუქსირის მომსახურეობის შესახებ გადახდის ქვითარი მისი ხელწერით.

მუხლი 109. თევზსაჭერი და მცირეგონაჟიანი გემების მოძრაობა

თევზსაჭერი გემების შესვლა ნავსადგურში, მდინარე სუფსის შესართავში ხორციელდება წერტილიდან: ჩრდილოეთი განედი – 42000’ 45”, აღმოსავლეთი გრძედი – 41 45’ 00”, ხოლო შემდეგში სვლა ხდება შესაბამისი კურსით: 26 – 206 მდინარის შესართავამდე.

მუხლი 110. რეიდზე გემების დგომა

1. სუფსის ნავსადგურში გემების დგომა რეიდზე შესაძლებელია მხოლოდ 87-ე მუხლის მე-5 პუნქტში მითითებულ წერტილებში.

2. მცირეგონაჟიანი და თევზსაჭერი გემების ღუმბზე დგომა შესაძლებელია მდინარე სუფსის შესართავში. ღუმბზე დაყენებას ახორციელებს გემის კაპიტანი, ნავსადგურის კაპიტანის მიერ მითითებულ წერტილში.

მუხლი 111. გემების ნავმისადგომთან დაყენება

1. გემის მცურავ ნავმისადგომთან დაყენება ხდება (სმკ-ს შეტყობინების საფუძველზე) ნავსადგურის ადმინისტრაციის ნებართვით ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურის მიერ.

2. "SPM"-ზე გემის დაყენება ხდება მხოლოდ დღის საათებში.

3. "SPM"-თან მდგომი გემების საწვავით მომარაგება (ბუნკერი) აკრძალულია.

4. გემის კაპიტანი ყოველთვის ხილურაბე უნდა იმყოფებოდეს გემის "SPM"-ზე დაყენების მთელ პერიოდში.

5. MOORING-MASTER-ი უნდა იყოს გემის წინა ერლოზე. ის ატყობინებს ლოცმანს, რომელიც იმყოფება სანავიგაციო ხილურაბე, გემის მიმართულებისა და "SPM"-თან მიახლოების მანძილს.

მუხლი 112. მცურავ ნავმისადგომთან დგომა

1. "SPM"-თან მდგომ გემებს ეკრძალებათ აწარმოონ იმ მექანიზმების სარემონტო სამუშაოები, რომლებიც აუცილებელია რეიდზე გასასვლელად.

2. "SPM"-სთან დგომის დროს გემზე უნდა იმყოფებოდეს გემის კაპიტანი. მისი არყოფნის შემთხვევაში კი კაპიტანის უფროსი თანაშემწე.

3. "SPM"-თან მდგომი გემებისათვის სავალდებულოა სმკ-ს წესების დაცვა, რომლებიც შეთანხმებული უნდა იყოს საქართველოს საზღვაო გრანსპორტის ადმინისტრაციასთან.

მუხლი 113. გემის ნავმისადგომიდან აშვება

1. ჩაგვირთვის დამთავრების შემდეგ გემის კაპიტანი, MOORING-MASTER-ი და ლოცმანი შეთანხმდებიან გემის აშვების გეგმაზე.

2. გემის აშვება დაიწყება მაშინვე, როგორც კი შეერთებული შლანგები მოიხსნება და დაიკიდება გემის მთავარ კოლექტორზე, ბღვაში ჩასაცურებლად. დამხმარე ბუქსირი ადგილზე დარჩება, რათა საჭიროების შემთხვევაში გემს გაუწიოს საბუქსირო ან გემის ბიძგით გასაწევი დახმარება.

3. გემის გასვლა "SPM"-დან დამოკიდებული იქნება ამინდის გასასვლელად ხელსაყრელ პირობებზე.

მუხლი 114. "SPM"-ზე საგვირთო ოპერაციები

1. ჩაგვირთვის ოპერაციებს ასრულებს საქართველოს მილსადენის კომპანია და მისი მოთხოვნების შესრულება სავალდებულოა.

2. ნავსადგურის კაპიტანის სამსახურის თანამშრომლებს აქვთ უფლება სმკ-ს თანხმობის შემთხვევაში შეასრულონ ჩაგვირთვის კაპიტანის ფუნქციები.

მუხლი 115. ბალასტისაგან გათავისუფლება

სუფსის საზღვაო ნავსადგურს და გერმინალს არა აქვს ბალასტის მისაღები ან განთავსების მოწყობილობები, ამიტომ სუფსის საზღვაო ნავსადგურში დასაგვირთად დაიშვებიან მხოლოდ იზოლირებული ბალასტის მქონე გემები.

დანართი 1.

საქართველოს ნავსადგურებისათვის აუცილებელი გემის

გემის შესვლა-გასვლისათვის საჭირო დოკუმენტების ნუსხა

	გასაფორმებლად წარდგენილი დოკუმენტები	სულ	ვის				
			მესამლ	საბაჟო	ნავსად. კაპ.	სანიტ. ხელ.	აგენტ.
	1	2	3	4	5	6	7
1.	გემის ნავსადგურში შემოსვლის გაფორმება						
ა)	გემის საკონვენციო სერტიფიკატები				X		
ბ)	გემის საკლასიფიკაციო სერტიფიკატები				X		
გ)	გემის ეკიპაჟის დიპლომები				X		
დ)	გენერალური დეკლარაცია (IMOFAL 1)		1	2	3	4	5
ე)	დეკლარაცია გვირთის შესახებ (IMOFAL 2)			1	2	3	4
ვ)	დეკლარაცია გემის მარაგის შესახებ (IMOFAL 3)			1			
ზ)	დეკლარაცია ეკიპაჟის პირადი ნივთების შესახებ (IMOFAL 4)		1	2			
თ)	ეკიპაჟის განრიგი (IMOFAL 5)		1	2	3	4	5
ი)	მგზავრთა განრიგი (IMOFAL 6)		1	2	3	4	5
კ)	სამღვათ სანიტარული დეკლარაცია					1	
ლ)	დეკლარაცია საშიში გვირთის შესახებ			1	2		
მ)	მოწმობა დერაგიზაციის შესახებ				1	2	
ნ)	კაპიტანის განცხადება ნავსადგურში				1		
2	გემის ნავსადგურიდან გასვლის გაფორმება						
ა)	გენერალური დეკლარაცია (IMOFAL 1)		1	2	3		4
ბ)	დეკლარაცია გვირთზე (IMOFAL 2)			1	2	3	4
გ)	დეკლარაცია გემის მარაგის შესახებ (IMOFAL 3)			1	2		
დ)	ეკიპაჟის განრიგი (IMOFAL 5)		1		2		
ე)	მგზავრთა განრიგი (IMOFAL 6)		1		2		
ვ)	კაპიტანის განცხადება ნავსადგურიდან გასვლის შესახებ				1		
ზ)	საგვირთო დოკუმენტებზე დასმული საბაჟო შტამპი "გაშვება ნებადართულია"			1			
თ)	საგვირთო-გეგმა და მდგრადობის გამოწვევა				X		
ი)	გემის ეკიპაჟის დიპლომები				X		

კ)	სანიგარულ-საკარანტინო სამსახურის ნებართვა ნავსადგურიდან გასვლაზე				X		

შენიშვნა: ცხრილში მოცემული ციოფები ნიშნავს ეგზემპლარის ასლების ნომრებს; X- საბუთები მიეწოდება მხოლოდ ნავსადგურის კაპიტანს.

დანართი 2.

თევზსაჭერი გემების გასვლა

- ა) შესაბამისი დოკუმენტების კრებული ნაოსნობისა და რეწვის წესის შესახებ;
- ბ) თევზჭერის შესახებ საერთაშორისო ხელშეკრულებათა კრებულები;
- გ) ცნობა საქართველოს ნავსადგურის კაპიტანთან ინსტრუქტაჟის გავლის შესახებ
- დ) მდგრადობის გაანგარიშება გემბანზე გვირთის არსებობის შემთხვევაში;
- ე) სარეწი რაიონების რუქები.
- ვ) თევზჭერის შესახებ ლიცენზია და ბილეთი

დანართი 3.

“გემის სიგრძიდან გამომდინარე ბუქსირების რაოდენობა სავალდებულოა ყველა ნავსადგურებისათვის”

გემის სიგრძე მეტრებში	ბუქსირების რაოდენობა
51 – 100	1
101 – 180	2
181 – 200	3
200 და მეტი	4

დანართი 4.

“ნავსადგურებში გემების დაგვირთვა-გადმოგვირთვის მინიმალური ნორმები”

სორბალი ნაყარი	-	3700 ტონა/დღეში;
მადანი ზეინური	-	2000 ტონა/დღეში;
გვირთი გომრებსა და პაკეტებში	-	500 ტონა/დღეში;
გვირთი სლინგებში	-	650 ტონა/დღეში;
ნაყარი გომრები	-	450 ტონა/დღეში;
გენერალური გვირთი (კონსტრუქციები)	-	700 ტონა/დღეში;
ხე-ტყე	-	500 ტონა/დღეში
ყუთების კომპლექტები	-	400 ტონა/დღეში
თხევადი გვირთი ტარაში (კასრებში)	-	500 ტონა/დღეში
ჩამოსასხმელი ადვილადაღებადი სითხეები:		
ნავთობი	-	1000 ტონა/დღეში

დიზელის საწვავი	-	1000 ტონა/დღეში
ბენზინი	-	480 ტონა/დღეში
მაზუთი	-	1400 ტონა/დღეში

დანართი 5

საშიში გვირგვინების მარკირება (ცნობარი)

Class 1-
კლასი 1

Explosives

ფეთქებადი

Divisions 1.1, 1.2, 1.3

დანაყოფი 1.1, 1.2, 1.3,

Name: Explosives

Cargo IMP Code : REX, RCX, RGX, as applicable

Minimum Dimensions: 100 x 100 mm

Symbol (exploding bomb): Black

Background: Orange

Note: Packages with label marked Division 1.1 or 1.2 are normally forbidden for air transport.

შენიშვნა: პაკეტები 1.1 ან 1.2 დანაყოფის მარკირებით, როგორც წესი აკრძალულია საჰაერო ტრანსპორტირებისათვის.

დასახელება: ფეთქებადი

გვირგვინის IMP კოდი

მინიმალური ზომა

სიმბოლო (აფეთქებული ბომბი): შავი

ფონი: ფორთოხლისფერი

Class 1-
კლასი 1

Explosives

ფეთქებადი

Division 1.4 including Compatibility Group S დანაყოფი 1.4 S შეთავსებადობის ჯგუფის ჩათვლით

Name: Explosives

Cargo IMP code: RXB, RXC, RXD, RXE, RXG, RXS, as applicable გვირგვინის IMP კოდი:

Minimum Dimensions: 100 x 100 mm

Figures: Black

Background: Orange

დასახელება: ფეთქებადი

გვირგვინის IMP კოდი:

მინიმალური ზომა

ციფრები: შავი

ფონი: ფორთოხლისფერი

Class 1-
კლასი 1

Explosives

ფეთქებადი

Division 1.5 დანაყოფი 1.5

Name: Explosives დასახელება: ფეთქებადი

Cargo IMP code: REX

ტვირთის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 100 x 100 mm

მინიმალური ზომა

Figures: Black ციფრები : შავი

Background: Orange

ფონი: ფორთოხლისფერი

Note: Packages with this label are normally forbidden for air transport.

შენიშვნა: გვირგვინები ამ მარკირებით, როგორც წესი, აკრძალულია საჰაერო ტრანსპორტირებისათვის

Class 1-

კლასი 1

Explosives

ფეთქებადი

Division 1.5 დანაყოფი 1.5

Name: Explosives დასახელება: ფეთქებადი

Cargo IMP code: REX

ტვირთის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 100 x 100 mm

მინიმალური ზომა

Figures: Black ციფრები : შავი

Background: Orange

ფონი: ფორთოხლისფერი

Note: Packages with this label are normally forbidden for air transport.

შენიშვნა: გვირგვინები ამ მარკირებით, როგორც წესი, აკრძალულია საჰაერო ტრანსპორტირებისათვის

Class 2-

კლასი 2

Gases: Flammable აირები : აალებადი

Division 2.1 დანაყოფი 2.1

Name: Flammable Gas დასახელება: აალებადი

Cargo IMP code: RFG ტვირთის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 100 x 100 mm მინიმალური ზომა

Symbol (flame): Black or White სიმბოლო (ალი): თეთრი ან შავი

Background: Red ფონი: წითელი

Note: This label may also be printed with symbol (flame), text, numbers and border line shown in black on red background.

შენიშვნა: ეს მარკა შეიძლება აგრეთვე დაიბეჭდოს შავი ფერის სიმბოლოთი (ალი), ტექსტით, ციფრებით და ზღვრული საზღვრით წითელ ფონზე

Class 2

კლასი 2

Gases: Non Flammable, non-Toxic airebi: არააალებადი, არატოქსიკური

Division 2.2 დანაყოფი 2.2

Name: Non-Flammable, non-toxic Gas დასახელება: არააალებადი, არატოქსიკური აირი

Cargo IMP code: RNG o RCL, as applicable გვირთის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 100 x 100 mm მინიმალური ზომა

Symbol (gas cylinder): Black or White სიმბოლო (ალი): თეთრი ან შავი

Background: Green ფონი: მწვანე

Note: This label may also be printed with symbol (gas cylinder), text, numbers and borderline shown in black on green background.

შენიშვნა: ეს მარკა შეიძლება აგრეთვე დაიბეჭდოს შავი ფერის სიმბოლოთი (ალი), ტექსტით, ციფრებით და ზღვრული საზღვრით წითელ ფონზე

Class 2-

კლასი 2

Gases: Toxic აირები: ტოქსიკური

Division 2.3 დანაყოფი 2.3

Division 2.3 Name: Toxic Gas დანაყოფი 2.3 დასახელება :ტოქსიკური

Cargo IMP code: RPG გვირთის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 100 x 100 mm მინიმალური ზომა

Symbol (skull and crossbones): Black სიმბოლო (თავის ქალა და ორი ძვალი

ჯვარედნულად: თეთრი ან შავი

Background: White ფონი: თეთრი

Note: Toxic substances labels inscribed with the text "Toxic Gas" o "Poison Gas" are acceptable.

Class 3

კლასი 3 -

Flammable Liquids აალებადი სითხეები

Division 2.3 დანაყოფი 2.3

Labels identifying a subsidiary risk must not show the class number or must have the class number obliterated.

დამატებითი რისკის მაჩვენებლების მარკირება არ უნდა აჩვენებდეს კლასის ნომერს და კლასის ნომერი უნდა იყოს წაშლილი

Name: Flammable liquid დასახელება: აალებადი სითხეები

Cargo IMP code: RFL გვირგვინის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 100 x 100 mm მინიმალური ზომა

Symbol (flame): Black or white სიმბოლო (ალი): თეთრი ან შავი

Background: Red ფონი : წითელი

Note: This label may also be printed with symbol (flame), text, numbers and border line shown in black or red background.

შენიშვნა: ეს მარკა შეიძლება აგრეთვე დაიბეჭდოს შავი ფერის სიმბოლოთი (ალი), ტექსტით, ციფრებით და ზღვრული ხაზებით წითელ ფონზე

Class 4

კლასი 4 -

Flammable Solids აალებადი სითხეები

Division 4.1 დანართი 4.1

Labels identifying a subsidiary risk must not show the class number or must have the class number obliterated.

დამატებითი რისკის მაჩვენებლების მარკირება არ უნდა აჩვენებდეს კლასის ნომერს და კლასის ნომერი უნდა იყოს წაშლილი

Name: Flammable Solids დასახელება: აალებადი სითხეები

Cargo IMP code: RFS გვირგვინის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 100 x 100 mm მინიმალური ზომა

Symbol (flame): Black სიმბოლო (ალი): შავი

Background: White with seven vertical red stripes ფონი: თეთრი შვიდი ვერტიკალური

წითელი ზოლით

Class 4 –

კლასი 4

Substances Liable to Spontaneous Combustion სპონტანური ალების შესაძლებლობის მქონე ნივთიერებები

Division 4.2 დანაყოფი 4.2

Labels identifying a subsidiary risk must not show the class number or must have the class number obliterated.

დამატებითი რისკის მაჩვენებლების მარკირება არ უნდა აჩვენებდეს კლასის ნომერს და კლასის ნომერი უნდა იყოს წაშლილი

Name: Spontaneous Combustion დასახელება: სპონტანურად აალებადი
Cargo IMP code : RSC ტვირთის IMP კოდი
Minimum Dimensions: 100 x 100 mm მინიმალური ზომა
Symbol (flame): Black სიმბოლო (ალი): შავი
Background: Upper half white, lower half red ფონი: ზედა ნახევრად თეთრი, ქვედა ნახევრად წითელი

Class 4 – Substances, which in Contact with Water emit Flammable Gases ნივთიერებები, კლასი 4 რომლებიც წყალთან შეხებისას გამოყოფენ აალებად აირებს

Division 4.3 დანართი 4.3

Labels identifying a subsidiary risk must not show the class number or must have the class number obliterated.

დამატებითი რისკის მაჩვენებლების მარკირება არ უნდა აჩვენებდეს კლასის ნომერს და კლასის ნომერი უნდა იყოს წაშლილი

Name: Dangerous when wet დასახელება: სახიფათოა დასველებისას

wet Cargo IMP code : RFW ტვირთის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 100 x 10 mm მინიმალური ზომა

Figures: Black or white ციფრები: თეთრი ან შავი

Background: Blue ფონი: ცისფერი

Note: This label may also be printed with symbol (flame), text, numbers and border line shown in black on blue background

შენიშვნა: ეს მარკა შეიძლება აგრეთვე დაიბეჭდოს შავი ფერი სიმბოლოთი (ალი), ტექსტით ციფრებით და ზღვრული ხაზებით წითელ ფონზე

Class 5

კლასი 5 -

Oxidizing Substance მკანგავი ნივთიერებები

Division 5.1 დანაყოფი 5.1

Labels identifying a subsidiary risk must not show the class number or must have the class number obliterated.

დამატებითი რისკის მაჩვენებლების მარკირება არ უნდა აჩვენებდეს კლასის ნომერს და კლასის ნომერი უნდა იყოს წაშლილი

Name: Oxidizer დასახელება: დამკანგავი

Cargo IMP code: ROX ტვირთის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 100 x 100 mm მინიმალური ზომა

Symbol (flame over circle): Black სიმბოლო (ალი წრის გარშემო): შავი

Background: Yellow ფონი: ყვითელი

Class 5 –

კლასი 5

Organic Peroxide ორგანული პეროქსიდები

Division 5.2 დანაყოფი 5.2

Name: Organic Peroxide დასახელება: ორგანული პეროქსიდები

Cargo IMP code: ROP გვირთის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 100 x 100 mm მინიმალური ზომა

Symbol (flame over circle): Black სიმბოლო (ალი წრის გარშემო): შავი

Background: Yellow ფონი: ყვითელი

Class 6

კლასი 6 - Toxic Substance ტოქსიკური ნივთიერებები

Division 6.1 დანართი 6.1

Name: Toxic დასახელება: ტოქსიკური

Cargo IMP code: RPB გვირთის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 100 x 100 mm მინიმალური ზომა

Symbol (skull and crossbones): Black სიმბოლო (თავის ქალა და ორი ძვალი ჯვარედნულად):
თეთრი ან შავი

Background: White ფონი: თეთრი

Note: Toxic substances labels inscribed with the text "Toxic" or "Poison" are acceptable.

Class 6

კლასი 6 - Infectious Substance ინფექციური ნივთიერება

Division 6.2 დანაყოფი 6.2

The lower part of the label should bear the inscription:

INFECTIOUS SUBSTANCE

In case of Damage or Leakage Immediately Notify Public Health Authority

მარკის ქველა ნაწილი უნდა შეიცავდეს შემდეგ წარწერას:

ინფექციური დაავადებები

დაზიანების ან გაჟონვის შემთხვევაში დაუყოვნებლივ აცნობეთ ჯანდაცვის შესაბამის ორგანოს

Name: Infectious Substance დასახელება: ინფექციური დაავადება

Cargo IMP code: RIS ტვირთის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 100 x 100 mm For small packages the dimensions could be 50 x 50 mm.

მინიმალური ზომა

Symbol (three crescents superimposed on a circle) სიმბოლო (სამი ნახევარმთვარე დასმული წრეზე)

Inscription : Black წარწერა: შავი

Background: White ფონი: თეთრი

Class 7 –

კლასი 7

Radioactive რადიოაქტიური

Category I - White Name: Radioactive კატეგორია I თეთრი დასახელება:
რადიოაქტიური

Cargo IMP Code: RRW ტვირთის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 100 x 100 mm მინიმალური ზომა

Symbol (trefoil): Black სიმბოლო (სამფოთლიანი ორნამენტი): შავი

Background: White ფონი: თეთრი

Class 7

კლასი 7 -

Radioactive რადიოაქტიური

Category II - Yellow კატეგორია II – ყვითელი

Name: Radioactive დასახელება: რადიოაქტიური

Cargo IMP Code: RRY ტვირთის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 100 x 100 mm მინიმალური ზომა

Symbol (trefoil): Black სიმბოლო (სამფოთლიანი ორნამენტი): შავი

Background: Top half Yellow with white border, bottom half White ფონი:

Class 7 –

კლასი 7

Radioactive რადიოაქტიური

Category III - Yellow კატეგორია III – ყვითელი

Name: Radioactive დასახელება: რადიოაქტიური
Cargo IMP Code: RRY გვირთის IMP კოდი
Minimum Dimensions: 100 x 100 mm მინიმალური ზომა
Symbol (trefoil): White სიმბოლო (სამფოთლიანი ორნამენტი): თეთრი
Background: Top half Yellow with white border, bottom half White ფონი: მარკის ზედა ნაწილი ყვითელი ფერის თეთრი გამოსახულებით, ქვედა ნაწილის ნახევარი – თეთრი

Class 8
კლასი 8 - Corrosive კოროზიული

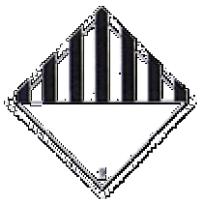

Labels identifying a subsidiary risk must not show the class number or must have the class number obliterated.

დამატებითი რისკის მაჩვენებლის მარკირება არ უნდა აჩვენებდეს კლასის ნომერს და კლასის ნომერი უნდა იყოს წაშლილი

Name: Corrosive დასახელება: კოროზიული
Cargo IMP Code: RCM tvirTis IMP kodi
Minimum Dimensions: 100 x 100 mm მინიმალური ზომა
Symbol (liquids spilling from glass vessels and attacking a hand and a metal): Black სიმბოლო (შუშის გემებიდან გადმოსხმული სითხე, რომელიც ესხმება ხელს და ლითონი): შავი
Background: Upper half white, lower half black with white border. ფონი: მარკის ზედა ნაწილი თეთრი ფერის, ქვედა ნაწილის შავი ფერის თეთრი წარწერით

Class 9 –
კლასი 9 Miscellaneous Dangerous Goods სხვადასხვა საშიში გვირთი

Name: Miscellaneous დასახელება:
Cargo IMP code: RMD, RSB, ICE, as applicable გვირთის IMP კოდი
Minimum Dimensions: 100 x 100 mm მინიმალური ზომა

Symbol (seven vertical stripes in upper half): Black სიმბოლო (შვიდი ვერტიკალური შავი ზოლები): თეთრი ან შავი
Background: White

HANDLING LABELS დამუშავების მარკირება

Magnetized Material მაგნიტირებული მასალა

Name: Magnetized Material დასახელება: მაგნიტირებული მასალა

Cargo IMP code: MAG გვირგვინის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 110 x 90 mm მინიმალური ზომა

Color: Blue on White ფონი: ცისფერი თეთრზე

Cargo Aircraft Only ("Cargo Aircraft Only") მხოლოდ სატვირთო თვითმფრინავი

Name: ("Cargo Aircraft Only") დასახელება: მხოლოდ სატვირთო თვითმფრინავი

Cargo IMP code: CAO გვირგვინის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 120 x 110 mm For small packages of infectious substances (Class 6, Div. 6.2) dimensions may be halved. მინიმალური ზომა

Color: Black on Orange ფონი: შავი ფორთოხლისფერზე

Cryogenic Liquids კრიოგენური სითხეები

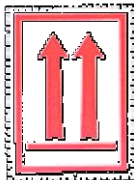
Name: Cryogenic Liquids დასახელება: კრიოგენური სითხეები

Cargo IMP code: RCL გვირგვინის IMP კოდი

Minimum Dimensions: 74 x 105 mm მინიმალური ზომა

Color: White on Green ფონი: თეთრი მწვანეზე

Package Orientation პაკეტის მიმართულება

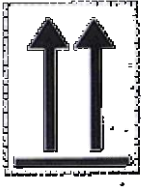

Name: Package Orientation (This Way Up) დასახელება: პაკეტის მიმართულება

Minimum Dimensions: 74 x 105 mm მინიმალური ზომა

Color: Red or Black on a contrasting Background. ფონი: წითელი ან შავი კონტრასტულ ფელაპირზე

Package Orientation Alternate პაკეტის მიმართულების ალტერნატი

Name: Package Orientation (This Way Up) პაკეტის მიმართულების ალტერნატი (This Way Up)

Minimum Dimensions: 74 x 105 mm მინიმალური ზომა

Color: Red or Black on a contrasting Background ფონი: წითელი ან შავი კონტრასტულ ფელაპირზე

დანართი 6.

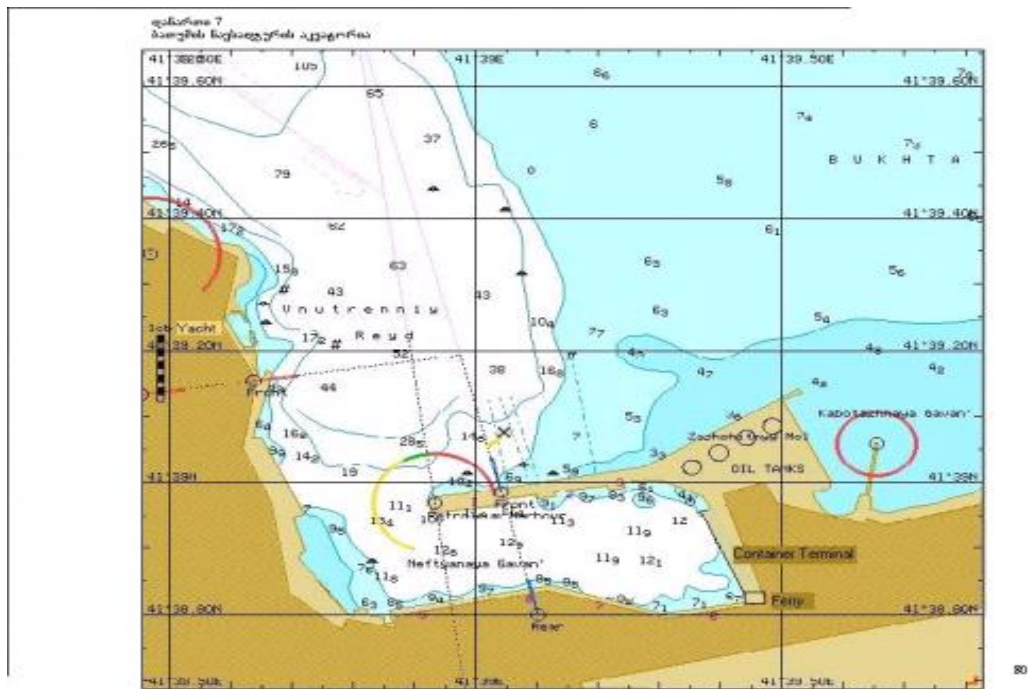
საქართველოს ნავსადგურებში რადიოკაემირის არხები

აღრესატი	მოსახმობი	გამოძახების არხი	სამუშაო არხი
სამაშველო-საკორღნიაციო ცენტრი	“მაშველი 1”	16,70	
სალოცმანო არხი	“ლოცამნი”	9	9
გემის ეკიპაჟის სამუშაო არხი		16	6
გემის აგენტების არხი		16	28
ბათუმის ნავსადგური			
ნავსადგურის ცენტრალური რადიოსადგური	“ბათუმი 1”	16	26,28
ნავსადგურის ცენტრალური სადისპეტჩერო	“ბათუმი 2”	16	13
ნავსადგურის კაპიტნის სამსახური	“ბათუმი 5”	16,70	14
სასაზღვრო ძალების საკონტროლო გამშვები პუნქტი	“ბათუმი”	16	
საბაჟო სამსახური		16	
ფოთის ნავსადგური			
ნავსადგურის ცენტრალური რადიოსადგური	“ფოთი 1”	16	26,28
ნავსადგურის ცენტრალური სადისპეტჩერო	“ფოთი 2”	16	9,73
ნავსადგურის კაპიტნის სამსახური	“ფოთი 5”	16	68
სასაზღვრო ძალების საკონტროლო გამშვები პუნქტი	“ფოთი 5”	16	12
საბაჟო სამსახური		16	11
ნავსადგურის მობილური		-	22

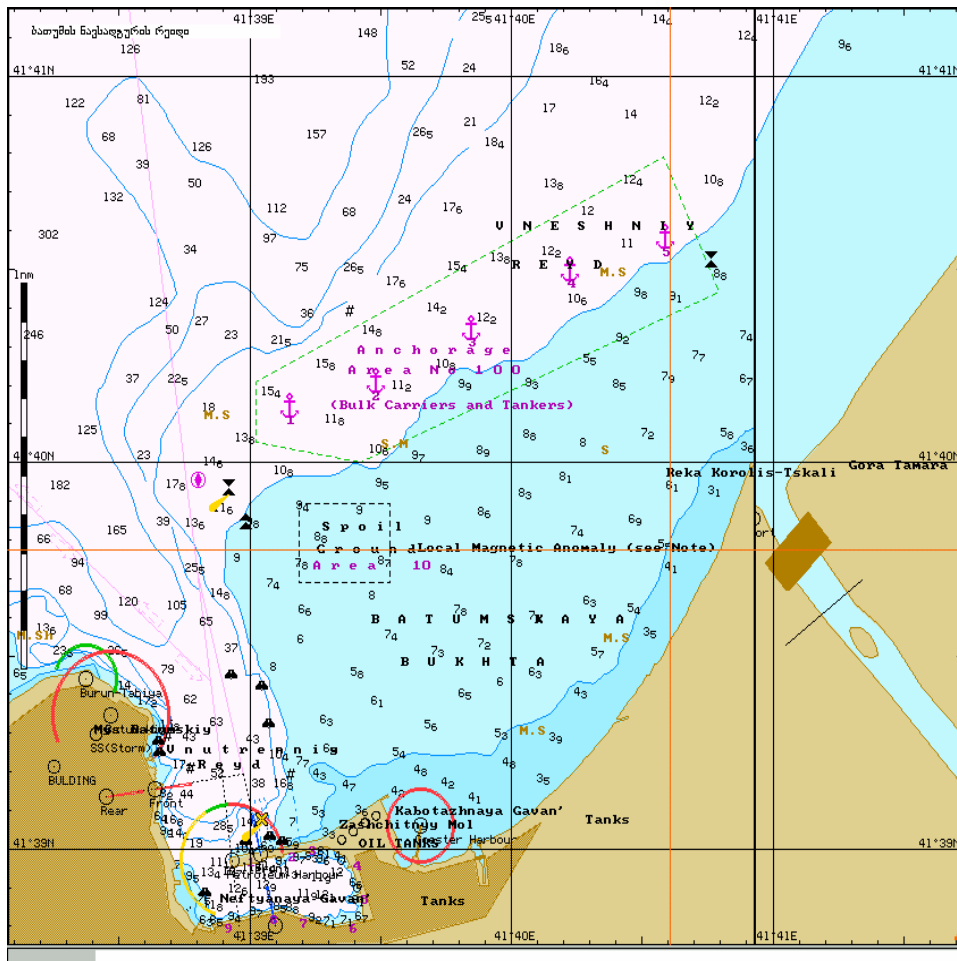
სახანძრო სამსახური			
სუფსის ნავსადგური			
ნავსადგურის ცენტრალური სადისპეტჩერო	“სიფსა 2”	16	9,73
ნავსადგურის კაპიტანის სამსახური	“სუფსა 5”	16	68

დანართი 7

ბათუმის ნავსადგურის აკვატორია

ბათუმის ნავსადგურის რეიდი

81

დანართი 8

ბათუმის ნავმისადგომების სივრძე და წყალშიგი

ნავმისადგომების N	ნავმისადგომის სივრძე	დასაშვები წყალშიგი
1	200 მ	10,8 მ
2	140 მ	8,7 მ
3	165 მ	8,8 მ
4/5	220 მ	9,0 მ
6	185 მ	7,0 მ
7	250 მ	10,5 მ
8	180 მ	9,2 მ
9	195 მ	9,1 მ
10	220 მ	11,0 მ
11	190 მ	7,3 მ
საკაბოტაჟო ნავსაყუდელი		3,0 მ
		2,5 მ
უნავმისადგომო	250 მ	12,0 მ

ჩამოსასხმელი		
--------------	--	--

დანართი 9

მცირეგონაჟიანი გემების ღგომის ადგილი (შიდა რეიდი)

გან: = 41⁰39,16,5,0,, ჩრდ.

გრძ. = 41⁰39,13,5,, აღმ.

გან: = 41⁰39,29,0,, ჩრდ.

გრძ. = 41⁰39,13,5,, აღმ.

გან: = 41⁰39,16,5,0,, ჩრდ.

გრძ. = 41⁰39,37,0,, აღმ.

გან: = 41⁰39,16,5,0,, ჩრდ.

გრძ. = 41⁰39,37,0,, აღმ.

დანართი 10

N100 ღუზაზე ღგომის კოორდინატები

N	განელი -გრძელი	აეშმარიტი პულენგი	მანძილი ბათუმის შუქურადან კბტ.
1	41 ⁰ 40,09,5,, ჩრდ. 41 ⁰ 39,13,0,, აღმ.	213 ⁰	8,7 კბტ.
2	41 ⁰ 40,12,5,, ჩრდ. 41 ⁰ 39,37,0,, აღმ.	222 ⁰	11,5 კბტ.
3	41 ⁰ 40,21,0,, ჩრდ. 41 ⁰ 39,15,0,, აღმ.	226 ⁰	14,7 კბტ.
4	41 ⁰ 40,28,0,, ჩრდ. 41 ⁰ 40,18,0,, აღმ.	229 ⁰	17,5 კბტ.
5	41 ⁰ 40,35,0,, ჩრდ. 41 ⁰ 40,39,0,, აღმ.	232 ⁰	20,0 კბტ.
6	41 ⁰ 40,43,5,, ჩრდ. 41 ⁰ 40,12,0,, აღმ.	220 ⁰	18,0 კბტ.
7	41 ⁰ 40,48,0,, ჩრდ. 41 ⁰ 40,27,0,, აღმ.	225 ⁰	20,7 კბტ.
8	41 ⁰ 40,51,0,, ჩრდ. 41 ⁰ 40,51,0,, აღმ.	229 ⁰	23,0 კბტ.
9	41 ⁰ 41,04,5,, ჩრდ. 41 ⁰ 40,20,0,, აღმ.	218 ⁰	22,0 კბტ.
10	41 ⁰ 41,07,0,, ჩრდ. 41 ⁰ 40,12,0,, აღმ.	223 ⁰	23,7 კბტ.
11	41 ⁰ 41,10,0,, ჩრდ. 41 ⁰ 41,06,0,, აღმ.	227 ⁰	26,7 კბტ.
12	41 ⁰ 41,22,0,, ჩრდ. 41 ⁰ 40,33,0,, აღმ.	217 ⁰	25,8 კბტ.
13	41 ⁰ 41,24,0,, ჩრდ. 41 ⁰ 41,54,0,, აღმ.	221 ⁰	27,0 კბტ.

14	41 ⁰ 41,32,0,, ჩრდ. 41 ⁰ 41,13,0,, აღმ.	223 ⁰	29,1 კბტ.
15	41 ⁰ 41,41,0,, ჩრდ. 41 ⁰ 40,55,0,, აღმ.	217 ⁰	28,2 კბტ.

დანართი 11

ფოტის ნავსადგურის ნავმისადგომები

N	ნავმისადგომის N	ნავმისადგომის სიგრძე		საპროექტო სიღრმე (მ)
		საერთო სიგრძე	საექსპლუატაციო სიგრძე	
1.	N1 ნავმისადგომი	200	200	12,5
2.	N2 ნავმისადგომი	183	160	12,5
3.	N3 ნავმისადგომი	215	215	8,5
4.	N4 ნავმისადგომი	154	154	8,5
5.	N5 ნავმისადგომი	173	173	8,5
6.	N6 ნავმისადგომი	212	190	9,75
7.	N7 ნავმისადგომი	211	170	8,25
8.	N8 ნავმისადგომი	215	200	9,75
9.	N9 ნავმისადგომი	220	220	8,0
10.	N10 ნავმისადგომი	264	264	8,0
11.	N11 ნავმისადგომი	71	71	8,0
12.	N12 ნავმისადგომი	250	240	6,1
13.	N13 ნავმისადგომი	97	97	6,5
14.	N14 ნავმისადგომი	250	240	8,4
15.	N15 ნავმისადგომი	155	150	8,5

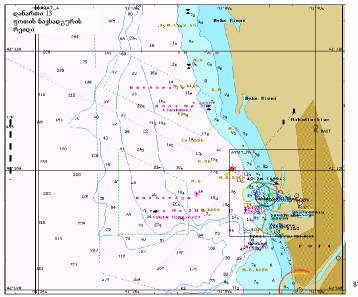
დანართი 12

ფოტის ნავსადგურის რუკა

დანართი 13

ფოთის ნავსადგურის რეიდი

დანართი 14

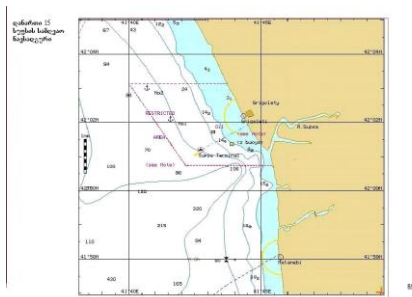
სუფსის ნავსადგურის აკვატორიის კოორდინატები

	ჩრდილოეთ განედი	აღმოსავლეთ გრძედი
წერტილი A	42 ⁰ 03' 12"	41 ⁰ 43' 45"
წერტილი B	42 ⁰ 03' 12"	41 ⁰ 40' 00"
წერტილი C	42 ⁰ 00' 30"	41 ⁰ 42' 10"
წერტილი D	42 ⁰ 00' 30"	41 ⁰ 45' 36"

და მდინარე სუფსის შესართავიდან 500 მეტრით ღინების ზევით.

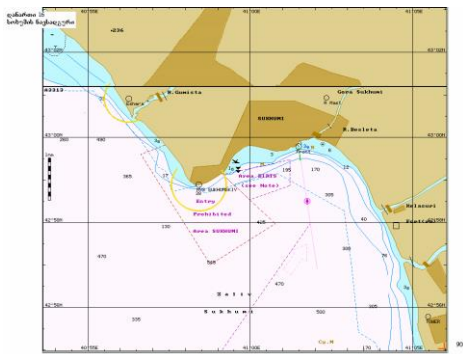
დანართი 15

სუფსის საზღვაო ნავსადგური

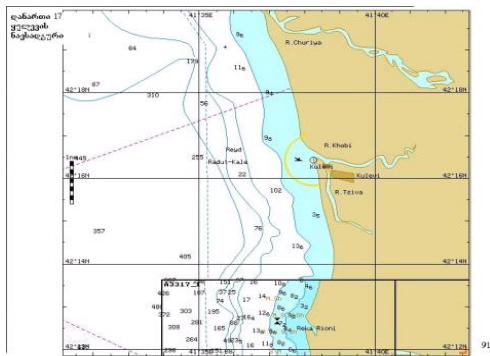
დანართი 16

სოხუმის ნავსადგური

დანართი 17

ყულევის ნავსადგური

ტვირთების მარკირება

დანართი 18